

SZINOPTIKUM

Szinoptikum© az ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért Alapítvány sorozata

Sorozatszerkesztő:
Dr. Arapovics Mária

A kötetet szerkesztette:
Farkas Adrienn és Tóth Daniella

Borítóterv:
Mérei Fanni Luca

Megjelent az
ELTE PPK Hallgatói Önkormányzat
és a SzimplaKert Közös Lábos adománygyűjtő programjának
támogatásával.

ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért Alapítvány
www.muvelodesert.hu
A kiadásért felelős: Dr.Arapovics Mária
A nyomdai munkálatokat a PrimePrint végezte.

Budapest 2014
ISSN 2062-7009

SZINOPTIKUM

Szakdolgozat-kivonatok gyűjteménye

2014

ELTE PPK ANDRAGÓGIA SZAK

Szerkesztette:

Farkas Adrienn és Tóth Daniella

ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért Alapítvány

Előszó

Szinopszisok, az ELTE PPK andragógia szakos hallgatói szakdolgozatok kivonatának gyűjteményes bemutatása – ez a Szinoptikum 2014. évi kiadásának célja. Az „együttlátás” volt a szinoptikus kiadványok eredeti célja is, az egymás melletti hasábokban egyszerre lehetett olvasni akár több oszloponyi szöveget, a különbségeket és az azonosságokat összevetendő.

2014-ben tehát ismét együtt láthatók az esztendő andragógia szakon végző hallgatóinak tanulmány-záró és valami új felé nyitó munkái. Aligha tapasztalható azonban, hogy az azonosságok dominálnának e szövegekben. Már az első három év Szinoptikum-köteteinek lapozgatásakor is a lebilincselő téma-gazdagság állította meg az oldalakat pörgető ujjakat. Hiszen csak ekkor ébredtünk rá mi, tanárok is, hogy képzésünk lényege maga a sokszínűség, mert célja a világot mindinkább teljességében, összetettségében és részleteiben egyaránt megragadni vágyó kutatókedv felkeltése.

Egy-egy adott év végzős hallgatói előbb talán csak saját írásuknál ütik majd fel ezeket a köteteket, büszkén az elvégzett munkára, a kivívott teljesítményre, esetleg megnyugodva téve ezt a színes kis kiadványt diplomájuk mellé. De később bizony – tudjuk, hiszen immár évek teltek el az első Szinoptikum 2011-es megjelenetése óta – jó visszakeresni, mit is írt annak idején ez vagy az a hallgatótárs, ki hitte volna, most beszélt a rádióban.

S kitűnik majd az is, hogy az élethosszig tartó tanulás éveit mégis év-jelző oszlopokkal szegélyeztetek. Az elmúlt év Szinoptikum-előszavában a tavaszra vártunk, de éppenséggel dermesztő szándékok hideg lehelete tört ránk. Fukar kezekkel mérték ki tavalyi tanévünk indítási lehetőségeit, de a képzésünk kínálta tudás- és életpálya lehetőséggel mégis igen sokan, nappali tagozatos alapképzésünkben az országban az új hallgatók közül éppenséggel a legtöbben nálunk, az ELTE PPK Andragógia és Művelődéstudományi Tanszékén kívántak élni.

Hasonlóan szigorú okokból nemzedékváltás is történt képzésünkben, de a folyamatosságra, mint e 2014-es Szinoptikum is mutatja, igencsak törekszünk – régi és új témavezetők egyaránt részt vesznek alapszakos szakirányaink és mesterképzésünk hallgatóinak tehetség-gondozásában.

Előre tekintünk tehát ismét, hallgatóinkat új útjukra indítva, s köszönettel támogatóinknak, hogy munkáikat ez évben is a nyilvánosság elé bocsáthatták.

Budapest, 2014. április 29.

Dr. Striker Sándor, PhD
tanszékvezető egyetemi docens
Andragógia és Művelődéstudományi Tanszék

Bevezető

*Lehetnének talán még emberek,
hisz megvan bennük is, csak szendereg
az emberiséghez méltó értelem.
Mondjátok hát, hogy nem reménytelen.*

*Radnóti Miklós, Majális
1944. május 10.*

A Szinoptikum 2014 az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógia és Pszichológia Karán andragógia alapszakon és mesterszakon végzett hallgatók szakdolgozat-kivonatainak összefoglaló gyűjteménye, mely negyedik alkalommal jelenik meg a IV. Andragógia Szakmai Napon.

A kötet és a rendezvény a tehetséggondozói szándék mellett identitásformáló és közösségteremtő hagyománnyá lett az ELTE andragógia képzésében. A tudományos konferencia és a kiadvány létrejöttét az ELTE PPK HÖK támogatása mellett idén egy adománygyűjtő rendezvény – a Gyenes Zsuzsa tanárnő által megálmodott és a SzimplaKertben megvalósított – *Közös Lábos* program is elősegítette. Alapítványunkon keresztül mindenki, aki főzéssel vagy jótékonyági munkával részt vett az őszi vasárnapi programban, minden ott vásárolt ebédrel e Szinoptikum 2014 és a IV. Andragógia Szakmai Nap megrendezéséhez járult hozzá. A támogatásokat és a szakmai gyakorlatos hallgatók lelkes munkáját egyaránt köszönjük.

Büszkék vagyunk arra, hogy a nélkülözésekkel teli évek ellenére az ELTE andragógia alapszak ebben az évben is az országos lista élén, a HVG és a Heti Válasz egyetemi rangsorában is az első helyen szerepel. Jelen kiadvány segítségével bárki betekinthez a munkánkba, a Szinoptikum áttekintést ad képzésünkről, szerkezetét és rendezőelvét az andragógia alapszak és a mesterszak felépítése adja. A kötet tükrözi, hogy az andragógia alapszakon nappali tagozaton a felnőttképzési szervező szakirány nem indult, a hallgatói létszámhoz képest viszont meglehetősen kevés dolgozat született meg a művelődésszervező szakirány levelező tagozatán. A korábbi elvet követve, az absztraktok olyan tartalommal jelennek meg, ahogyan a hallgatók beküldték azokat, a szerkesztők esetenként csak a helyesírási hibákat javították és a szöveget tördelték.

Köszönjük a hallgatók és a témavezetők munkáját, valamint hallgatóink szakmai gyakorlatos tevékenységét az Andragógia Szakmai Nap megrendezésében. Dicséretet érdemel a két áldozatkész szerkesztő, Farkas Adrienn és Tóth Daniella hallgató, akik fáradtságot félre téve dolgoztak annak érdekében, hogy e kötet megszülethessen. Köszönjük nekik e Szinoptikumot, valamint egykori tanítványunknak, Mérei Fanni Lucának a szép borítót.

Dr. Arapovics Mária
sorozatszerkesztő
ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért
Alapítvány elnöke

AZ ANDRAGÓGIA ALAPSZAK HALLGATÓINAK MUNKÁI

NAPPALI TAGOZAT
MŰVELŐDÉSSZERVEZŐ SZAKIRÁNY

A dolgozat szerzője: FÖLDESOVÁ RÉKA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. habil. Kereszty Orsolya PhD

FELNÖTTEK TÁRSADALMI EGYENLŐTLENSÉGEI – A LOVASTERÁPIA LEHETŐSÉGEI

Kulcsszavak: lovasterápia, egyenlőtlenségek felszámolása, hátrányos helyzetű felnőttek

Napjainkban egyre nő az érdeklődés a lovasterápia iránt. Rengeteg a hátrányos helyzetű, betegség, vagy sérülés miatt segítségre szoruló ember, akinek sok esetben elősegítheti a gyógyulását a ló, mint társ. Munkám során azon kérdésekre keresem a választ, hogy hogyan segítheti elő a lovasterápia a hátrányos helyzetű felnőttek támogatását? Hogyan járulhat hozzá az egyenlőtlenségeik csökkentéséhez? Milyen problémák felszámolására, és milyen betegségek támogatására alkalmas? Mivel magyarázható az, hogy a lovak képesek kedvezően hatni az emberekre, esetenként gyógyítani őket?

Hipotéziseim alapján a lovak eredetüknél és viselkedésükénél fogva alkalmasak terápiás célokra. A lovasterápia segítségével tartós eredmények érhetőek el mind fizikai, mind szellemi sérülések esetén. A lovak mozgásának az emberéhez való hasonlósága miatt a lovakon való ülés különböző, az agyba érkező ingerek által javítja a járásra való képességet. A terápiás lovaglás javítja a lovon ülő koordinációját, figyelmét és összpontosítását. A lovakkal töltött idő a befelé forduló betegeket nyitottabbá teszi a világ és a környezetében élő emberek iránt, javítja a kommunikációs készséget és segít a kapcsolatteremtésben, továbbá hozzájárul a szociális készségek javulásához.

Dolgozatomban a lovasterápia négy ága közül a hippoterápiával és a ló mediált pszichoterápiával foglalkozom kiemelten, melyek a hátrányos helyzetű felnőttek társadalomba való beilleszkedését illetve visszailleszkedését próbálják elősegíteni, valamint esélyegyenlőséget teremteni számukra.

Munkám alapját a kapcsolódó szakirodalmak feltárása képezi, emellett a kutatásom jelentős részét képezik a lovasterápia különböző területein dolgozó szakemberekkel készített félig-strukturált interjúk.

A lovasterápia során az egyén pozitív élményeket szerez és nő az önbizalma. Magyarországon jelenleg kevés a megfelelően képzett terapeuta és ló, a kezelések pedig sokak számára nem megfizethetőek. Fontos lenne elérni, hogy a lovasterápia ismertebbé váljon, nagyobb támogatottságot nyerjen, mindenki számára megközelíthető és hozzáférhető legyen.

A dolgozat szerzője: HAVRANCSIK DÓRA ZSUZSA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. Striker Sándor PhD

A HARMADIK KOR MŰVELŐDÉSE: KÖZÖS SIKER KRITÉRIUMAI A SZABADIDŐS GEROEDUKÁCIÓBAN

Kulcsszavak: *Geroeducáció, szabadidő, művelődés, nyugdíjas*

Andragógia BA szakos szakdolgozatomban a senior korosztály szabadidős művelődését vizsgálom. A napjainkat jellemző öregedő társadalomban sokat foglalkozunk a problémával, miszerint egy igen népes nyugdíjas tömeget tart el egy szűkebb létszámú, aktív csoport. Azonban a munkaerőpiacról való kikerülés nem jelenti azt, hogy az immáron nyugdíjas személy a társadalom számára haszontalan, hiszen rengeteg ismeretet képes átadni a fiatalabb generációk számára, valamint ő maga is tanulni, fejlődni képes. Ezt az elvet vallja a geroeducáció tudománya. Agybiológiai bizonyított tény, hogy az idő múlásával nem veszítjük el a tanulás képességét. Ez egy olyan lehetőség, melyet ki kell használni, hiszen a tanulás mellett, hogy élményt ad és növeli az önbecsülést, a cselekvőképesség érzését, fenntartja a mentális frissességet. Ez a tény a közvélemény számára ismeretes, azonban úgy vélem, a valódi lehetőségek kevésbé látszanak megvalósulni.

Kutatásomban azt vizsgálom, hogy az idős generációk milyen motivációk mentén szervezik szabadidejüket, mennyire aktívan töltik nyugdíjas éveiket. Előterbe helyezem a tanulás és a művelődés világát, valamint azt, hogy a vizsgált életszakaszt megélők miként vélekednek saját lehetőségeikről, s mennyire élnek azokkal. A szerzett információk tükrében a senior korosztály sikeres művelődésszervezésével foglalkozom, hiszen úgy vélem, a vizsgált korosztály esetében megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a kultúráközvetítésre.

A kérdések megválaszolásához a hazai geroeducációs gyakorlat mellett néhány külföldi példával is foglalkozom. A –főként hazai – szakirodalom felhasználása mellett rendszeres látogatást teszek a II. kerületi Marczibányi Téri Művelődési Központ nyugdíjasoknak létrehozott programjain, ahol beszélgetek a résztvevőkkel, interjúkat készítek a klub vezetőjével. A csoport tagjai jórészt a fővárosi elit kategóriába sorolhatóak. Hogy elkerüljem az egyoldalúságot, egy vidéki, nyugdíjasklub működésébe is betekintek. A geroeducáció gyakorlatának vizsgálatába beépítem az ELTE Harmadik Kor Egyeteme programon illetve a II. kerületi Klebelsberg Kultúrkúriában végzett szakmai gyakorlatos tapasztalataimat.

Eddigi eredményeim szerint egyértelműen állíthatom, pozitív és negatív tapasztalatokat is szereztem. Nagy örömmel fogadtam ugyanis, hogy az általam vizsgált közösségek tagjai meglehetősen aktívak, valóban sok energiát fordítanak a művelődésre, fejlődésre. Negatívumként tapasztaltam azonban, hogy a munkaerő-piaci képzések alulmaradnak a művelődéssel szemben.

A dolgozat szerzője: HORVÁTH DALMA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Pusztai Sándor

A NYUGATI KULTÚRA HATÁSA A KÁDÁR-RENDSZER IFJÚSÁGÁRA

Kulcsszavak: *kultúra, zene, ifjúság, Kádár-korszak*

Dolgozatomban a nyugati kulturális áramlatok kádár-kori ifjúságára gyakorolt hatását vizsgálom. Azért választottam ezt a korszakot szakdolgozati témámnak, mert érdekel a magyar kultúra alakulása az '56-os forradalom után. Ebben az időszakban jelentős hatása volt a zenének, számottevő együttes alakult, hiszen ez egy járható út volt a fiatalok számára a szabadság felé. A 3T politikája azonban erősen befolyásolta, hogy mit játszhattak a koncerteken, mi szólhatott a rádiókból, és milyen lemezek kerülhettek kiadásra. Titkos klubokon, összejöveteleken, házibulikon azonban rendszerint szólt a Szabad Európa Rádió és néhány nyugatról szerzett lemez. Ezekről az eseményekről és az ott elhangzott hangfelvételekről mégis tudott a vezetés felső köre.

A főbb hipotézisem, hogy a magyar könnyűzenének nem elhanyagolható szerepe volt a rendszer szabályainak kijátszásában és ezzel együtt részt vett a szocialista barakkon. Vélhetően ezért szenteltek különösen nagy figyelmet a kulturális élet, jelen esetben pedig a zenei világ prominens, illetve marginális szereplőinek egyaránt, hiszen feltételezhető volt ezen szubkultúra ráhatása az ideológiai erjedés tovagyrűzésére.

A fő irányvonalat a kutatásom vázához az ügynökök jelentései adják, amik hiteles képet nyújtanak a korról, illetve Aczél György álláspontja a magyar és a nyugati kultúra kapcsolatáról, továbbá a kor fiataljainak emlékei és emlékiratai.

A kutatási módszereim a kvalitatív adatfeldolgozás, forrás és- dokumentumelemzés (dalszövegek, interjúrészletek), szakirodalom elemzése. Valamint tanulmányom empirikus részeként interjút készíték három személlyel: személyes visszaemlékezések és élmények alapján próbálok felvázolni a '60-as, '70-es évek korrajzát.

Dolgozatomban szeretnék választ kapni arra, hogy miként működött ez a világ, miért tartottak ettől a pártvezetők, milyen szemléletmódot adott maga a zene a fiataloknak, mi határozta meg a szabadság határait, miért volt némely dal szövege tiltott egy adott együttesnek, némely száma pedig támogatott. S bár ezek apró mozaikdarabkák a rendszerváltozáshoz vezető út teljes képéből, mégis határozottan állíthatjuk, hogy a lázadás e formája, a szabályok fokozatos lazítása, a szamizdad írások megjelenése, a kötelezettségek alól való kibúvók keresése hozzájárult ahhoz, hogy még tovább bomlassza a magyar szocialista rendszer egyre törékenyebbé váló egységét.

A dolgozat szerzője: HORVÁTH LÁSZLÓ

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. Striker Sándor PhD

FELNŐTTKORI TANULÁS ATIPIKUS ÉLETPÁLYÁKHOZ

Kulcsszavak: *felnyttkori tanulás, művészet, sport, kultúra*

A dolgozatom a művészet, illetve a sport egyes területeihez kapcsolódik. Ezek olyan szempontból atipikus életpálya-modellek, hogy az emberek sokszor nem tudják, hogyan lehetnek részesei ennek az egésznek, hogy léphetnének be a kultúra ezen világába, ugyanakkor sokakat – személy szerint engem is – vonz. Sok pályával ellentétben itt sokkal kevésbé egyértelműek és közismertek ezek a viszonyok.

Azoknak, akik szeretnének ezzel foglalkozni, illetve már ezt csinálják, de tovább szeretnék fejleszteni magukat, szükségük van valamilyen képzésre, legyen ez bármilyen keretek között, akár egy szervezett felnőt看képésben, akár önálló módon. Vajon az emberek tisztában vannak a lehetőségeikkel? Akik már ezzel foglalkoznak, hogyan motiválják magukat további fejlődésre, és milyen módjait választják ennek?

A dolgozat háttérét, elméleti és történeti megalapozottságát a releváns szakirodalom adja, de a konkrét területen főleg saját kutatásra, elsősorban a mélyinterjúkra támaszkodom. Interjúalanyaim mindannyian a kultúraközvetítésben munkálkodnak, de művészek vagy sportolók helyett a mögöttük működő stábra, szervezőkre, menedzserekre, valamint az ő munkájukra koncentrálok.

Aligha lehet egy átfogó képet adni erről a világról, elsősorban a felnőt看kori tanulást és a kultúraközvetítést szem előtt tartva kívántam megírni a dolgozatot, de maga a téma rengeteg érdekes kérdést, problémát, számtalan újabb és újabb lehetséges kutatási területet vet fel. Ezek a témák további feldolgozásra várnak a jövőben, hiszen egy rendkívül dinamikusan változó szegmensről van szó.

A dolgozat szerzője: HORVÁTH ZSUZSANNA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Pusztai Sándor

AZ ACZÉL GYÖRGY-FÉLE 3T KULTÚRPOLITIKA A SZÍNHÁZ VILÁGÁBAN

Kulcsszavak: *színházművészet, Aczél György, 3T kultúrpolitika, kézi vezérlésű kultúra*

Szaktervezési témám kiválasztásánál fontos szempont volt személyes érdeklődésem a színház, valamint a történelem iránt. Mindenképpen olyan területben akartam elmélyedni, amely a privát életemben is foglalkoztat. A Kádár-korszak művészetének, és színházi világának elemzése jó választásnak tűnt, hiszen a közelmúltban történt, és a mai napig is élő, fennálló vonatkozásai vannak. Az Aczél György-féle 3T kultúrpolitikát mindenki ismeri: „TÚRT, TILT, TÁMOGAT”- a hírhedt művészetpolitika három kulcsszava. Aczél tehetségének, műveltségének, született politikusi képességeinek köszönhetően Magyarországon csaknem a rendszerváltásig nagyjából jól működött a szisztéma.

Dolgozatomban a Kádár-korszak általános bemutatása után a kulturális szféra jellemzőit, tendenciáit fejtem ki, majd rátérek a színház speciális világára. Leginkább arra keresem a választ, hogy a kor politikája mennyire szólt bele a színházak működésébe, és milyen eszközökkel tette ezt meg. Mely darabokat játszhatták és milyen mögöttes ideológiával tiltották be a többit. Tényleg léteztek színészsügnökök, akik besúgták kollégáikat a pártvezetésnek? Kit emelt a kultúrpolitika sztárrá, és kit sülyesztett el? A nyugati darabok be tudtak hatolni a szovjet blokkba? Érdekel továbbá az is, hogy volt-e különbség a fővárosi és vidéki színházakra alkalmazott kultúrpolitika között. Vidéken több minden megengedhető volt? Konkrét intézményi példákon keresztül mutatom be, hogy mi volt a helyzet Budapesten, és vidéken.

Korabeli leveleket és dokumentumokat, valamint a témát feldolgozó és alaposan körüljáró könyveket, internetes cikkeket elemzek dolgozatomban. A kutatást nehezítette a tény, hogy a „szó elszáll, az írás megmarad”- alapon a cenzúra nem írásban végezte a dolgát, hanem szóban. Nehéz olyan dokumentumot találni, ami konkrétan kimondaná, hogy „X szerző Y darabja tiltott, nem játszható”. Éppen ezért a korszak világának mélyebb megismerését az említett írásos dokumentumok elemzésén túl filmek, visszaemlékezések, archivált televíziós interjúk és rádióadások segítettek számomra.

Az erősen elméleti kutatás végén, a feldolgozott szakirodalmak ismeretében levonom saját következtetéseimet, értékelem a korszak kulturális és színházi életét.

A dolgozat szerzője: KALOCSAI KRISZTINA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. Bali János PhD és Berényi Ildikó

A MŰVELŐDÉSSZERVEZÉS LEHETŐSÉGEI AZ IFJÚSÁGI CSOPORTKULTÚRÁKBAN

Kulcsszavak: *szubkultúra, identitás, fesztivál, brandépítés*

Szakterületemben az ifjúsági csoportkultúrák és a szűkebb zenei szubkultúrára épülő fesztiválok kapcsolatával foglalkozom. Tanulmányaim során egyre nagyobb érdeklődést mutattam a csoportkultúrák terén, a zene iránti elköteleződésem pedig végigkísérte életemet. Az identitás egy olyan központi fogalmát képezi dolgozatomnak, amely a társadalomtudományi vizsgálódások állandó szereplője, és véleményem szerint egy folyamatosan változó, éppen ezért kutatandó témakör. Nehéz meghatározni, hogy a fiataloknak mit jelent a szubkultúra fogalma, mit jelent számukra egy csoportkultúra tagja lenni. Ezért szeretném feltárni, hogy milyen motivációik vannak, milyen mozgatóerői, és egyáltalán mi az, ami összetart egy ilyen közösséget.

Vizsgálataim folyamán a különböző szubkultúra-kutatások magyar és idegen nyelvű szakirodalmát felhasználva mutatom be ezek eredményeit, majd két konkrét fesztivál összehasonlító elemzésével támasztom alá, hogy miért fontos erről napjainkban beszélni, betekintést nyújtva, hogyan kapcsolódnak be a fesztiválszervezők ebbe a diskurzusba.

A kiválasztott rendezvények a NagySkaland és az O.Z.O.R.A. fesztivál, előbbi a jamaicai ska zene előtt tiszteleg, utóbbi a goa kultúrára építi fel tematikáját. Módszereim között szerepelnek a főszervezőkkel, illetve a fesztiválok néhány résztvevőjével készített félig strukturált interjúk.

A dolgozatom aktualitását abban a kérdésben is látom, hogy vajon van-e összefüggés aközött, hogy egy fesztivál sikeresen fenn tudja tartani magát napjainkban, és aközött, hogy milyen kontextusban van a 21. században az adott szubkultúra a gyökereihez képest. A szervezők szempontjából feltárom a brandépítés folyamatát, hogy mennyire elkötelezettek az általuk képviselt kultúra iránt, mennyire fontos számukra a hitelesség, mekkora rétegnek szánják "terméküket", kikkel céljuk megismertetni az adott zenei és kulturális világot.

A dolgozat szerzője: KÜRTI KRISZTIÁN

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. habil. Kereszty Orsolya PhD

A ROMA KULTÚRA LÁTHATÓSÁGA NAPJAINKBAN

Kulcsszavak: *cigányság, kultúra, integráció*

Azért választottam ezt a témát, mert egyrészt szociális érzékenységből, másrészt spirituális érdeklődéséből fakadóan (hobbijaim közé tartozik az ezoterikus és pszichológiai könyvek olvasása) az emberi esélyegyenlőséget hirdetem. Az előítéletek nagyon távol állnak tőlem, ugyanis úgy gondolom, hogy a társadalom (elsősorban) egyénekből áll, tehát nem tekinthető homogén masszának, így a cigányságot is heterogén, plurietnikus csoportnak tartom. Szakdolgozatomban a magyarországi cigányság napjainkban jellemző helyzetét elemzem, különös tekintettel a kultúrájukra, művelődésszervező szakirányos hallgató lévén. Alapszakomnak megfelelően, számottevő figyelmet szentelek a romák oktatásbeli, valamint munkaerő-piaci helyzetére, a hátrányos helyzet andragógiájának részeként.

Dolgozatomban integrálom az andragógia rokntudományának, a szociológiának főbb kérdéscsoportjait, problémakörét. Felvázolom, hogy miért tekinthető a cigányság hátrányos helyzetűnek, ezáltal mi okból tartoznak az andragógia speciális célcsoportjai közé. Megkísérlem feltárni az integrációs lehetőségeiket is, amely egész szakdolgozatomban egyik vezérfonalának tekinthető. Több integratív célzatú programot, tevékenységet is bemutatok a munkámban. A roma tömegkultúra területeivel részletesen foglalkozom dolgozatomban, beleértve az egyes művészeti ágakat, valamint kitérek a romák nyomtatott és elektronikus sajtójában betöltött szerepére is, amelyet különösen fontosnak érzek, hiszen intézményi kommunikátor szakot végzettként, szakterületem közé tartozik a média. Fő célom, hogy szakdolgozatomban általánosan láthatóvá tegyem a cigányság, illetve kultúrájuk heterogén, sokszínű mivoltát.

Dolgozatomban első részében - szakirodalom alapján - röviden feltárom a cigányság gyökereit, vizsgálom az oktatásban és munkaerőpiacon betöltött helyzetüket, illetve az integrációs vonatkozásaikra is részletesen kitérek. A második egységben - részben szintén szakirodalmi megalapozottsággal - a roma kultúrával kapcsolatos ismérvekről, intézményekről írok, bepillantást engedek művészetük egyes ágazataiba, valamint nagy hangsúlyt helyezek a médiában megjelenő reprezentációkra, hiszen hosszú évtizedek óta a nyomtatott és az elektronikus sajtón keresztül lehet elérni a legnagyobb tömegeket.

A saját kutatásomat tárgyaló részekben félig strukturált interjúk segítségével mutatom be a Romani Platni Közösségi Éttermet és Antidiszkriminációs Főzőcsoportot, a KuglerArt Galériát/Szalont, Romani Divat Stúdiót/Design, a Nemzetiségi Adásokat (Három szólamra), illetve az M1-et (Roma magazin, P'amende). Kutatásaimból azt a fő következtetést vontam le, hogy a média, a gasztronómia, a divat, továbbá a művészet jelentős szerepet játszik(hat)nak a cigányság felé irányuló diszkrimináció visszaszorításában, integrációjuk elősegítésében.

A dolgozat szerzője: PATAKI REBEKA ANNA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. habil. Kereszty Orsolya PhD

A DIGITÁLIS EGYENLŐTLENSÉG ÉS A FIATAL ÉDESANYÁK

Kulcsszavak: *digitális egyenlőtlenség, digitális szakadék, fiatal édesanyák, internet, számítógép, digitális bennszülött, digitális bevándorló*

A digitális egyenlőtlenség mint jelenség, a társadalomban megjelenő és újratermelődő egyenlőtlenségek egyik legfrissebb fajtája. Az utóbbi tizenöt év ugrásszerű technológiai fejlődése új és modernebb eszközöket és szolgáltatásokat hozott létre, azonban ezek nem mindenki számára elérhetőek, illetve ha el is érhetőek, nem mindenki tudja őket használni. Az okostelefonok és az internet világában nem mindenki képes megfelelően kiigazodni, ami később, akár a munka világában is problémákat okozhat. Nézeteim szerint ez a folyamatos és egyre gyorsuló fejlődéssel tovább gyűrűzik az idő múlásával, a fennálló generációs és digitális különbségeket fenntartva, éppen ezért érdemes lesz a későbbiekben is foglalkozni a témával.

Dolgozatomban igyekszem a szakirodalom és saját tapasztalataim alapján bemutatni a digitális egyenlőtlenség mibenlétét, és a leküzdésére irányuló törekvéseket, akár tudatosan, akár nem tudatosan történnek illetve a hozzá kapcsolódó társadalmi jelenségeket. Kutatásom vizsgált mintája a fiatal, 20 és 29 éves kor közötti édesanyák köre, akiknek, teóriám szerint, a gyermekvállalással módosulnak digitális tartalom-fogyasztási szokásai, ezáltal IKT-kompetenciáik és felhasználásuk is. Egyik hipotézisem az, hogy ha mennyiségileg nem sokat, de minőségét illetően változnak az internet és médiafogyasztási magatartásuk. Két lépcsőben tervezem vizsgálni a kiválasztott csoportot, a kérdőívre válaszoló nagyobb mintából Ságvári Bence egy tanulmányában (A net-generáció törésvonalai. In: Bauer Béla, Szabó Andrea /2011, szerk./: Arctalan nemzedék. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest, 263-281 p.) meghatározott dimenziók szerint választom ki az irányított interjúm alanyait, hogy igazolhassam feltevésemet.

A digitális és társadalmi egyenlőtlenségek témája messzebb mutat, mint egy BA szintű szakdolgozat, a kérdéssel további tanulmányaim során is szeretnék foglalkozni, kibővítve a vizsgált kört.

A dolgozat szerzője: PELSŐCZI TÜNDE

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Pusztai Sándor

A POLGÁRI LÉT ÉS A SZÍNHÁZ KAPCSOLATA

Kulcsszavak: *színház, színjátszás, színházlátogatói szokások, kultúra*

Dolgozatomban a magyar színjátszás néhány évszázadával foglalkozom, a kezdetektől napjainkig. Nem törekszem kitérni minden részletre – ehhez nagyobb volumenű kutatási projektekre volna szükség – ehelyett fontosabb fordulópontok és mérföldkövek mentén foglalom össze azokat a folyamatokat, amelyeknek meghatározó szerepe volt a mai magyar színház kialakulásában.

A magyar színjátszás a történelem folyamán számos akadályba ütközött. Ha csak vesszük a 16. századot, míg a polgárosodott Angliában a shakespeare-i színház virágkorát élte, ezzel egy időben Magyarország török megszállás alá került; darabokra szakadt, s a polgárosodás útján zsákutcába futott, ami erősen gátolta a színház fejlődését. Vagy akár vehetjük a nyelvi akadályokat, azt hogy a hivatásos színjátszás Magyarországon először német nyelven jelent meg, s közel 30-40 évet várattott magára az első magyar nyelvű darab. Ezekhez hasonló problémákra próbáltam fókuszálni, amelyek kétségkívül alakították a színház történetét.

Szakedolgozatomnak másik fontos kérdése a 20. századi folyamatokhoz kapcsolódik, hogy a különböző színházi műfajok hogyan differenciálódtak, hogyan különültek el egymástól a különböző profilú színházak, valamint, az hogy erre hogyan reagált a közönség. Kutatásom e kérdés köré épül fel. Online kérdőív formájában vizsgálom a lakosok színházfogyasztási szokásait, mi alapján választanak előadást és milyen műfajút. Hipotézisem az, hogy ma Magyarországon a zenés színházak a legnépszerűbbek, s ezen állítástomat a fővárosi színházak teltházas előadásaira alapozom. Kíváncsi vagyok arra, hogy a nézők döntését milyen mértékben befolyásolja a színházak és a darabokban játszó színészek hírneve.

A kutatás folyamán felvetődtek bennem újabb és újabb kérdések, amellyel ebben a munkámban nem foglalkoztam, de későbbi feladatim során inspirációként szolgálhatnak számomra.

A dolgozat szerzője: SZABÓ ORSOLYA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. habil. Kereszty Orsolya PhD

A MÉDIA, MINT EGÉSZSÉGFORMÁLÓ TÉNYEZŐ A FELNŐTTEK KÖRÉBEN

Kulcsszavak: *egészség, média, informális tanulás, reklám, táplálkozás*

Az egészség védelme az elmúlt évtizedek során kiemelt szerepet kapott a szakmai diskurzusokban. Nem csak az egyén szempontjából fontos jóllétének megőrzése, hanem a társadalom számára is, hiszen a rossz egészségi állapot csökkenti a teljesítőképességet, ami negatívan befolyásolja egy ország gazdasági helyzetét.

Mivel a média mára a legtöbb ember mindennapjainak részét képezi, ezért nem hagyhatjuk figyelmen kívül az ennek szerepét sem az egészségkép alkotásában. A televízióban gyakran megjelenő és rendszeresen ismétlődő reklámok olyan képeket juttatnak el a nézőkhöz, melyek aztán rögzülve a későbbi döntéseik alapját képezhetik az egészség területén is. Ezért tartottam fontosnak azt vizsgálni, hogy jelenleg mi is látható a reklámokban az egészséggel kapcsolatban, illetve hogy a közönség számára mi érzékelhető mindezekből.

Dolgozatomban körüljáróm, milyen irányelvek, szabályozások vannak hatályban jelenleg az egészség területére vonatkozóan. Kiemelten foglalkozom az egészséges táplálkozás kérdésével, hiszen számos betegség - például a szív- és érrendszeri problémák - hátterében is legtöbbször a túlsúly áll, ami pedig leginkább a megfelelő étkezéssel előzhető meg. Ezt követően bemutatom azt is, hogy az ajánlásokhoz képest milyen a magyar lakosság egészségi állapota.

Összegyűjtöm emellett a média területére vonatkozó szabályozást is. A szakirodalmat körüljárva vizsgálom azt a kérdést, hogy miképpen fejtenek ki hatást a nézőkre a reklámok, illetve hogy milyen szerepe van a médiának az egészségügyi tájékoztatás területén. Mivel a befolyásolás függ a tévénézési szokásoktól is, ezért a magyar lakosság médiafogyasztására vonatkozó adatoknak is szentelek figyelmet.

Az elméleti összefoglalás után tartalomelemzést végzek a legnézettebb hazai adókon főműsoridőben látható reklámok egészségügyi szimbólumaira vonatkozóan. Így vizsgálom meg, milyen képet közvetít jelenleg a televízió a nézők számára ebben a témakörben. Ezzel párhuzamosan fókuszcsoportos interjúban magukat egészségtudatosnak valló embereket kérdezek arról, hogy ők mit érzékelnek a reklámok esetleges egészségkárosító tartalmából.

NAPPALI TAGOZAT
SZEMÉLYÜGYI SZERVEZŐ SZAKIRÁNY

A dolgozat szerzője: FARKAS ADRIENN NIKOLETT

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Lippai Edit

ANDRAGÓGUSOK – SZEMÉLYÜGYI SZERVEZŐK, A HR ÉLETPÁLYÁN

Kulcsszavak: *andragógusok, HR, kompetencia, kompetencia alapú kiválasztás, elhelyezkedés, diszkrimináció*

Szakedolgozatomban azoknak az andragógusoknak a helyzetét vizsgáltam, akik úgy döntöttek, a Humán Erőforrások területen szeretnének tevékenykedni, és a HR életpályát választották.

Dolgozatomban rámutatok a szakirodalom segítségével, hogy mi az összefüggés az andragógia és a Humán Erőforrások terület között, és arra, hogy ez a kapcsolat hogyan alakult ki. Feltártam az andragógus – HR-esek jellemzőit, erősségeit és fejlesztendő területeit, továbbá kiderítettem, hogy az andragógus diploma valóban megfelelő HR szakmában való elhelyezkedésre. Fontos volt, hogy megtudjam, mennyire felel meg az andragógusok kompetencia-készlete a HR feladatokhoz, és hogy kiderítsem, mennyire tudnak érvényesülni a szakmában diplomájukkal. Ehhez kapcsolódóan az őket érő diszkriminációt is felderítettem. Szerettem volna megtudni, hogy mennyire könnyen megy az elhelyezkedésük és választ kapni arra, hogy csak a képzési területen sikerül-e vagy a HR funkciók bármelyik pozíciójában el tudnak-e helyezkedni. Végül megpróbáltam azt górcső alá venni, hogy mennyire tud sikereket elérni egy andragógus a HR életpályán, mennyire sikerül vezetői pozícióba eljutnia.

Mindezen témák és kérdések feltárására a szakirodalmi áttekintésen kívül empirikus vizsgálattal dolgoztam, egy pilot kutatás keretein belül, kérdőív segítségével. Az adatgyűjtés hólabda módszerrel történt és összesen 42 választ sikerült begyűjtenem és értékelnem.

Szakedolgozatom felépítése a szakirodalmi áttekintéssel kezdődik, ahol bemutatom az andragógia tudományát, majd az andragógia szakot, így kiderül: az andragógia szak divergáló. Megvizsgáltam az andragógia HR-hez való kapcsolódását, azaz a személyügyi szervező szakirányt, aminek jellemzésével folytattam a dolgozatomat. A tisztázást követve, meg kellett vizsgálnom, hogy mégis mennyire felel meg egymásnak a két terület kompetencia-készlete. Ezt a kompetencia alapú kiválasztás indokolta, így a következő gondolatmenetben erről valamint a kompetenciákról írtam. Végül, a fogalmi háttér megléte után elkészítettem az andragógusok kompetencia-készletének és a HR-es általános kompetencia-készletének az összehasonlítását.

A szakirodalmi áttekintést követően, a kutatásom pontos részleteinek bemutatásával kezdtem, leírtam, hogy határoztam meg az alapsokaságomat, majd jellemeztem a mintámat, és a kérdőívemet. Ezt követően kérdésről kérdésre elemeztem a válaszokat és minden egyes kérdésnél megfogalmaztam a gondolataimat, javaslataimat. A dolgozatom összefoglalójában megpróbáltam választ adni a kérdéseimre, és tovább gondolni a témát az újonnan felmerülő kérdések tükrében esetleges későbbi kutatásoknak táptalajt adva.

A dolgozat szerzője: FEHÉR GÁBOR BENCE

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Berényi Ildikó

A KRIMINÁLANDRAGÓGIA ALAPJAI

Kulcsszavak: *kriminálandragógia, büntetés-végrehajtás, rehabilitáció, reszocializáció, IKT*

Dolgozatomban a büntetés-végrehajtással és a kriminálandragógiával, ezzel a két hosszútávon is minden bizonnyal releváns és összefüggő témával foglalkozom. Olyanok számára, akik nem fordítanak időt ilyen irányú ismereteik bővítésére, nem feltétlenül egyértelmű, milyen fontos feladatot is végeznek a büntetés-végrehajtási intézményekben, mind egyéni, mind társadalmi szinten. Szerepük nem merül ki a fogvatartottak őrzésében, többről kell beszélnünk. A börtönökben olyan rehabilitációs és reszocializációs folyamatok mennek végbe, melyek célja, hogy a fogvatartottak egészséges emberekként kerüljenek ki onnan, és olyan új életmódot tudjanak követni, amely által elkerülhetik az újabb börtönbüntetést.

Foglalkozom a kriminálandragógia történetének és fogalmának rövid ismertetésével, azzal, mekkora a fontossága a rehabilitációnak, a reszocializációnak, milyen tevékenységeken keresztül lehet ezeket folytatni. Továbbá megvizsgálom, milyen lehetőségei vannak az IKT, ezen belül is elsősorban a különböző szoftverek felhasználásának ezen a területen.

Napjainkban nyilvánvalóan az élet minden területén egyre nagyobb szerepet kapnak ezek a technikai eszközök, ezért tartom érdemesnek megvizsgálni, hogyan lehet a nevelési folyamatokban is felhasználni az új lehetőségeket. Elsőszámú hipotézisem, hogy vannak olyan aspektusai a játékszoftvereknek, melyek hozzájárulhatnak a fogvatartottak sikeres neveléséhez és egészségük megőrzéséhez.

Mindehhez kutatási módszereim a szakirodalom elemzése, a területen érdekeltekkel, (pl.: pszichológusokkal, a büntetés-végrehajtási intézményekben dolgozó nevelőtisztekkel) készített interjúk, a bv-intézmények dokumentumai.

A dolgozat szerzője: GLÁSER DÓRA ALMA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Hegyi-Halmos Nóra

A KISMAMÁK HELYZETE A MUNKAERŐPIACON - CSALÁDBARÁT MUNKAHELYEK

Kulcsszavak: *családbarát munkahely, work-lifebalance (munka-magánélet egyensúly), kismama, családpolitika*

Az elmúlt évtizedekben a gyermeket vállaló nők és férfiak életkora jelentősen kitolódott. Ennek oka lehet a munka, a karrier. Ha egy nő gyermeket szül, hosszabb-rövidebb időre "kiesik" a munkaerőpiacról. Ezt egyesek a karrierjük miatt nem kockáztatják, mások anyagilag nem engedheti meg maguknak. Magyarországon a családpolitika egyik legfőbb intézkedése a kismamáknak, családoknak nyújtott támogatások, kedvezmények. Ma már ez nem elegendő a gyermekvállalás ösztönzéséhez. Az egyik fő gátló tényezője az anyák visszatérésének a gyermek napközbeni elhelyezésének problémája, de meg kell említeni a vezetők és kollégák felől tapasztalható ellenállást.

A munka-magánélet egyensúlyának elősegítésére és a nők szülés utáni visszahelyezkedésére innovatív megoldás a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet által meghirdetett Családbarát munkahelyek kialakításának és fejlesztésének támogatására kiírt pályázat. Kutatásom során a díjazott vállalatokat keresem fel, és interjút készítek velük. Főbb témacsoportok, amiket körüljárók: a nyertes pályázat tartalma, a kismamákhöz köthető, őket segítő intézkedések, a kispapákat érintő kedvezmények és a dolgozók gyermekeinek napközbeni elhelyezése. Felmérem továbbá, milyen intézkedéseket tesznek a díjazott vállalatok annak érdekében, hogy a munka-magánélet egyensúly hosszú távon is megvalósuljon. Kérdőívvel vizsgálom a másik oldal véleményét, a családbarát cégeknél dolgozó kismamákat, édesanyákat kérdezem arról, hogy milyen volt a visszatérés a munkaerőpiacra, milyen lehetőségeik voltak, illetve milyen hátrányokat tapasztaltak. Hipotézisem szerint a kismamák munkahelyi elégedettségét befolyásolja a munkahely kismamákkal kapcsolatos hitvallása és a segítő intézkedések megléte. Feltételezésem szerint a vállalatok számára versenyelőnyt jelent és gazdasági haszonnal jár a családokat segítő intézkedések bevezetése.

A dolgozat szerzője: GUTTIN JULIANNA RÉKA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. habil. Kereszty Orsolya PhD

TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁS ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉG. EGY VÁLLALAT CSR TEVÉKENYSÉGÉNEK BEMUTATÁSA.

Kulcsszavak: vállalat, társadalmi felelősségvállalás, esélyegyenlőség, jó gyakorlat

Szakedolgozatom témája a vállalati társadalmi felelősségvállalás, ami „*egy olyan koncepció, amelynek keretében a vállalatok önkéntesen szociális és környezeti szempontokat, megfontolásokat integrálnak üzleti működésükbe és ilyen elvek fényében alakítják kapcsolataikat mindazokkal, akiket ténykedésük érint, illetve akik hatással vannak az üzletmenetre [...]*”. (Green Paper, 2011; ford. Kun Attila, 2004)

Az utóbbi években egyre inkább jellemző a vállalatokra, hogy a bárki számára elérhető weboldalukon valamilyen címszó alatt megjelentetik a társadalmi felelősségvállalásukat, illetve az ezzel kapcsolatos elképzeléseiket. A vállalati társadalmi felelősségvállalás (angolul corporate social responsibility, rövidítve CSR) alapja az a gondolat, hogy a vállalatok szoros kapcsolatban állnak környezetükkel, aminek következtében nem csupán arra hivatottak, hogy az előnyöket élvezzék, de bizonyos felelősség is hárul rájuk. Ebből kiindulva igyekeznek eleget tenni a folyamatosan alakuló társadalmi elvárásoknak.

Dolgozatom első felében a szakirodalom segítségével mutatom be a vállalati társadalmi felelősségvállalás fogalmát, értelmezésének lehetőségeit és a felelős magatartás szintjeit. Nemzetközi kitekintésként kitérek az uniós mérföldkövekre, valamint a CSR dimenzióira és eszköztárára. Végül összefoglalom a hazai tendenciákat a témával kapcsolatban és rámutatok azokra a kölcsönös előnyökre, melyek a szférák együttműködéséből származhatnak.

Ezt követően egy szervezet CSR tevékenységén keresztül mutatom be azt, hogyan működik mindez a gyakorlatban. Kutatásom során arra szeretnék fényt deríteni, hogyan viszonyul egymáshoz a vállalati társadalmi felelősségvállalás elméleti megközelítése és a gyakorlati megvalósulás.

Szakedolgozatom célja nem más, mint közelebb hozni az Olvasóhoz egy olyan témát, mely elsőre talán csak hangzatos jelszavak összességének tűnhet. Szeretnék továbbá egy olyan példát bemutatni, mely a „jó gyakorlatok” csoportját gyarapítva másokat is ilyesfajta tevékenység folytatására ösztönöz.

A dolgozat szerzője: GYULAI LAURA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. habil. Kereszty Orsolya PhD

AZ EGÉSZSÉGES MAGATARTÁS TÁMOGATÁSA A MUNKAHELYI KÖRNYEZETBEN

Kulcsszavak: *egészségfejlesztés, egészség tudatosság, munkahely, andragógus szerepek*

Szakedolgozatom témájaként a munkahelyi egészségfejlesztést választottam, mivel az egészség tudatosság témaköre közel áll hozzám és úgy gondolom, hogy andragógusként a felnőttek egészségének fejlesztésével szeretnék foglalkozni a jövőben. Tanulmányaim során erről a témáról ugyan nem esett szó, de a dolgozat elkészítése közben egyértelművé vált, hogy nagy szerepe lehet egy andragógus szakembernek a munkahelyi egészségfejlesztésben. Egészségünk megőrzése és fejlesztése egy egész életen át tartó folyamat, mely minden életszakaszban tanulást, fejlődést igényel az egyéntől. Ahhoz, hogy a mai változó világban és a kiélelődő munkaerő-piaci versenyhelyzetben érvényesülni tudjunk első számú feltétel, hogy egészségesek legyünk. A téma aktualitását igazolja, hogy az Egészségügyi Világszervezet a 2013-as évet a munkahelyi egészségvédelemnek szentelte. Napjainkban nagy figyelem irányul az egészséges életmód témakörére, divattá vált az egészség, de ennek ellenére úgy gondolom, hogy a munkahelyeken nem fordítanak kellő figyelmet a dolgozók egészségének támogatására Magyarországon. Az alapvető előírások és törvények betartásán túl nem koncentrálnak az egészség fejlesztésére. Azért tartom fontosnak, hogy a munkahelyekre is filozófiaként kerüljön be az egészség szempontja, mivel ez az a szintér ahol egyszerre sok embert el tudna érni az üzenet. Mindemellett a dolgozók egymástól és a vezetéstől is tanulnak, átvesznek viselkedésmintákat, így a munkahely hosszú távon hozzájárulhatna egészségük megőrzéséhez és fejlesztéséhez, mely nem csak az egyén, de a szervezet, sőt az egész ország gazdasága és társadalma szempontjából is előnyös.

Dolgozatom célja az elméleti háttér feltárása a lehető legaktuálisabb szakirodalmak alapján és olyan jó gyakorlatok összegyűjtése, melyek példaként szolgálhatnak a szervezetek számára. Végül félig strukturált interjúk keretében kérdezek meg a témában jártas és érintett személyeket véleményükről, tapasztalataikról. Kutatásom és a jó gyakorlatok alapján javaslatokat teszek arra vonatkozóan, hogy Magyarországon egy átlagos munkahelyen milyen lépéseket lehetne megvalósítani költséghatékonyan az egészség fejlesztésének érdekében. Dolgozatom során célom bizonyítani, hogy az andragógusoknak nagy szerepük van a munkahelyi egészségfejlesztésben és feladatuk lehet ezzel foglalkozni. A jövőben lehetőség szerint folytatnám kutatásom olyan magyarországi munkahelyeken, melyek kiemelkedőek témám szempontjából, hogy felkutassam a hazai keretek között már megvalósult jó példákat, és ennek fényében tudjak további megoldásokat javasolni.

A dolgozat szerzője: HENTZ JÚLIA
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. habil. Kereszty Orsolya

JÓLÉT ÉS A NŐI VEZETŐK

Kulcsszavak: *jólét, esélyegyenlőség, nemi egyenlőtlenségek, női vezetők*

A jólét, mint multidiszciplináris és multidimenzionális társadalmi és egyéni mutató, kutatók tömegeit foglalkoztatta az elmúlt évszázadban. Bár alapvetően közgazdasági fogalomról van szó, a szakirodalmak különböző érdekközpontokat és nézőpontokat bemutatva tárják fel az egyre inkább bővülő, és a mai társadalmaink számára nélkülözhetetlen indexet. Objektív és szubjektív tartalmak szerint beszélhetünk különböző jóléti indikátorokról, melyek tárháza csaknem végtelen, illetve egyben megosztja a kutatóközönset. Ilyen Easterlin elmélete is (Stevenson, Wolfers, 2008), mely feltételezi, hogy közvetlen környezetünk egyenlőtlenségei nagyobb mértékben befolyásolják egyéni jólétünket, mint egy nagyobb társadalomé.

A dolgozat első felében feltárom a szakirodalom azon – viszonylag szűkös – tárházát, mely a jólét és esélyegyenlőség kapcsolatával foglalkozik. Ezek az elméletek főként közgazdasági szemléletet tükröznek, azonban nélkülözhetetlenek a kapcsolat megértéséhez. A szakirodalmi eredmények alapján kitűnik, hogy a kapcsolat egyértelmű, de vitatható a korreláció, főként az ok-okozati, illetve további interdependenciák miatt.

Későbbiekben a kutatás szűkített célterületével ismerkedünk meg, ami a nemi egyenlőtlenségek problematikája. Választásom azért a nemi egyenlőtlenségek területére esett, mert a személyes identitásunk alapvető divíziója ettől a világosan elkülönülő hovatartozásunktól függ. Bevezetem a reprezentatív demokrácia, így a nemi kvótarendszer kérdéskörét, mely az érdekképviselőten kívűl biztosítja a nemi igazságosságot, a politikai folyamatokra való hathatást és egy olyan rendszert, mely példaképekkel szolgál.

Kutatásom egy kvalitatív vizsgálat, mely során a reprezentatív demokrácia egy szűk keresztmetszetét vizsgálom. Női vezetőket és középvezetőket kérdezek mélyinterjúk során, feltárva a problémakört, hogy milyen lehetőségek adóttak számukra; mely terekhez és erőforrásokhoz van korlátozott hozzáférésük; mennyire érzékelik a nemi egyenlőtlenségeket; és hogyan értékelik életelégedtségüket, jólétüket.

A kutatási eredmények egyértelműen nem bizonyítják az összefüggés milyenségét, de további kérdéseket vetnek fel, melyek megválaszolásához folytatólagos kutatásokra lesz szükség.

A dolgozat szerzője: ISKUM ZSÓFIA DOROTTYA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Hegyi-Halmos Nóra

**EMBERI ERŐFORRÁS GAZDÁLKODÁS AZ EGÉSZSÉGÜGYBEN -
EGY EGÉSZSÉGÜGYI SZAKRENDELŐ KÉPZÉSI, FEJLESZTÉSI IGÉNYEINEK
FELMÉRÉSE**

Kulcsszavak: *emberi erőforrás, képzés, kreditrendszer, egészségügy, szakrendelő*

Az egészségügyben a szaktudás mellett, nagyon fontos az emberekkel való bánásmód milyensége is. A mai világban azonban kevés hangsúlyt fektetnek arra, hogy ezzel külön témaként foglalkozzanak. Az egészségügyhöz fűződő személyes kötődésemből kifolyólag rálátásom nyílt a kötelező képzési rendszerükre (mely a pedagógus szakmához hasonlóan kreditrendszerben történik), valamint ennek hiányosságaira. Szakdolgozatom fő célja olyan alternatív, az előírtakat meghaladó képzési lehetőségek keresése, melyekkel megkönnyíthető az orvosok, asszisztensek munkája, páciensekkel való kommunikációja.

Szakdolgozatom első részében az emberi erőforrás gazdálkodással foglalkozom, ennek rövid történetét, részeit bemutatva. Fontosnak tartom a munkahelyi képzéseket is, legyen szó akár szakmai, akár a munkát megkönnyítő, egyéb képzésekről, ezért ezek lehetőségeiről is ejtek néhány szót. Az egészségügy emberi erőforrása véleményem szerint kiemelt figyelmet érdemel, ezért erről is külön rész szól. Valamint az elmélet lezárásaként szükséges bemutatni a jelenlegi kötelező képzési rendszert az egészségügyi alkalmazottakra vonatkozólag, valamint az általam választott konkrét szakrendelő történetét, szervezeti felépítését.

Kutatási módszernek a szakirodalmi áttekintésen túl, a dokumentumelemzést, és a kérdőíves adatgyűjtést választottam, mely során a Szakrendelő orvosait, és asszisztenseit kérdeztem a képzési igényeiről. A jövőben tovább bővíthető a jelen kutatás más Szakrendelőkben végzett felméréssel, vagy kórházi alkalmazottak bevonásával is.

A dolgozat szerzője: KÁDÁR ZITA ÁGNES

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. habil. Kereszty Orsolya PhD

NŐI VEZETŐK KARRIERÚTJAI: AKADÁLYOK ÉS MEGOLDÁSOK

Kulcsszavak: *nemek közötti egyenlőség, gendermainstreaming, nemi sztereotípiák, női vezetési stílus*

Szakkolgozatomban azokat a lehetőségeket és akadályokat vizsgálom, amelyekkel a nők karrierjük során találkozhatnak, különös tekintettel a vezetői szerepekre. A gendermainstreaming – azaz a nemek közötti egyenlőség elvének beépítése a döntéshozatali folyamatokba – az Európai Unió egyik meghatározó cselekvési stratégiája. Azért választottam ezt a témát, mert tanulmányaim során volt lehetőségem betekintést nyerni a nemek közötti egyenlőség megteremtésére irányuló uniós dokumentumokba és irányelvekbe, és kíváncsi voltam, hogy ezek a célkitűzések hogyan valósulnak meg a gyakorlatban, illetve a társadalom által közvetített nemi szerepek mennyire vannak hatással a nők hierarchiában való előrejutásában.

Dolgozatom elméleti keretében a nemek közötti egyenlőségre való törekvéseket vizsgálom az Európai Unió erre vonatkozó dokumentumainak, a magyarországi nemzeti stratégiának, valamint az irányelvek gyakorlati megvalósulásának ismertetésével. A szakirodalom már rámutatott (Carli és Eagly, 1999), hogy a társadalom által közvetített nemi szerepek akadályozzák a nőket vezetőkké válásuk folyamatában, és ezek lehetséges következménye – többek között – a munkaerőpiac horizontális és vertikális szegregációja, valamint az üveglafon hatás. Ezek alapján azt vizsgálom, hogy egy jó vezetőnek milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie, a nők milyen vezetői tulajdonságokkal rendelkeznek, valamint hogy van-e női vezetési stílus. Kutatásomban félig strukturált interjúk keretein belül kérdezek női vezetőket karrierpályájukkal, ambícióikkal, valamint vezetővé válásuk lehetőségeivel és akadályjaival kapcsolatban.

A dolgozat szerzője: KIS ANNAMÁRIA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Hegyi-Halmos Nóra

A BEVÁNDORLÓK GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI BEILLESZKEDÉSE

Kulcsszavak: *migráció, nemzetközi munkavállalás, integráció, munkaerőpiac, Európai Unió*

A XX. század első felében kialakuló globalizációs folyamatok következtében az Európai Unió legtöbb tagállamában egyre erőteljesebbé váltak a migrációs folyamatok hatásai mind a ki- és bevándorlás tekintetében. A migránsok eltérő motivációkkal rendelkeznek, melyek főként a családegyesítést, az egzisztenciális biztonság megteremtését, és ennek következtében a munkavállalást célozzák meg. Dolgozatomban arra keresem a választ, hogy a munkavállalási céllal a migráció mellett döntő, legalább szakképzettséggel rendelkező Európai Unió állampolgárok milyen kihívásokkal találkoznak a társadalmi és gazdasági beilleszkedés során, illetve, hogy milyen jó gyakorlatok léteznek, amelyek e célcsoport integrációját jellemzik és segítik az Európai Unión belül.

Hipotézisem szerint a vándorlási szándékot alapvetően az egyéni szükségletek kielégítése motiválja, mint a fejlődés, a biztonság vagy a magasabb jövedelem és ezek a motivációs tényezők meghatározó szerepet töltenek be a befogadó országok gazdasága szempontjából is, hiszen úgy gondolom, hogy a szakképzett migránsok erőforrásainak munkaerő-piaci integrációjával a befogadó államok célja saját gazdasági szükségleteik orvoslása, illetve a gazdasági növekedés elősegítése. Dolgozatom első részében ismertetem a hazai és a nemzetközi szakirodalom tanulmányozásának segítségével a migráció néhány definícióját, a nemzetközi migráció leginkább elfogadott elméleteit, illetve az Európai Unió elsődleges jogforrásait, valamint az ezekre épülő ajánlásokat, amelyek a migrációs folyamatokat ösztönzik és támogatják. Ezt követően statisztikai adatok felhasználásával bemutatom a migráció trendjeit mind a magyarországi, mind az Európai Unió vándorlási folyamatok tekintetében, majd felvázolom a társadalmi és gazdasági integráció meghatározó fogalmait.

Önálló kutatásom eszközeként a félig strukturált interjú módszerét választottam. Interjúalanyaim olyan személyek, akik munkavállalási céllal érkeztek Magyarországra, illetve Magyarországról vándoroltak egy hazánknál gazdaságilag fejlettebb Európai Unió tagállamba. Az interjúk segítségével szeretnék kapcsolatot teremteni a szakirodalomból megismert migrációs elméletek, trendek és statisztikai adatok, valamint az interjúalanyaim által tapasztalt valóság között. Interjúalanyaimat a migrációt megelőző motivációikról, a kezdetben felmerülő esetleges akadályokról és kihívásokról, valamint társadalmi és munkaerő-piaci beilleszkedésük folyamatairól kérdezem. Kutatásom egy lehetséges állomásaként a jövőben azt szeretném vizsgálni, hogy miként érvényesül a multikulturalizmus eszméje a különböző kulturális háttérrel rendelkező munkavállalókat foglalkoztató multinacionális vállalatok szervezeti kultúrájában.

A dolgozat szerzője: KONSTANTIN IZABELLA ZITA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. habil. Kereszty Orsolya PhD

AZ ANYÁK SZÜLÉS UTÁNI MUNKAERŐ-PIACI REINTEGRÁCIÓJA

Kulcsszavak: *nők, karrierlehetőségek, munkaerő-piac*

Szakterületemben a nők jelenlegi munkaerő-piaci helyzetképét tárom fel, főképp a gyermekes anyák munkalehetőségeire fókuszálva. A munka világában a gyermekes nők hátrányban vannak a férfiakkal szemben, nemük és családi státuszuk miatt gyakran válnak negatív diszkrimináció áldozataivá a munkahelyeiken.

Egyes uniós országok (pl.: Svédország) vezetői már felismerték ezt a problémát és rendkívül nyitottan gondolkodnak az anyák munkavállalásáról. Sok, a kisgyermekes nőket támogató programot indítanak, amivel ennek a hátrányos helyzetű csoportnak a nehézségeire próbálják felhívni a figyelmet és igyekeznek az anyák, mint munkavállalók igényeit átfogóan megismerni.

A legnagyobb probléma az, hogy a nők szerint a társadalom elítéli azokat az anyákat, akik gyermekük mellett karriert is szeretnének építeni, emellett nincs biztosítva számukra az a szociális támogató hálózat, ami abban segítené őket, hogy ezt a két jelentős szerepkört könnyedebben össze tudják egyeztetni egymással.

Úgy gondolom, hogy nem elég, ha csak az édesanyák nézeteit hallgatjuk meg, hiszen fontos, hogy az ő véleményük mellett a munkáltatói oldalt bevonják ezekbe a párbeszédbe, mivel az édesanyák az ő követelményeiknek szeretnének megfelelni. Kutatásomban releváns statisztikai adatokra és több édesanyával is elkészített félig strukturált interjúra hivatkozva igyekszem alátámasztani, hogy egyes rugalmasabb munkaformák és munkahelyi továbbképzések, avagy önképzések bevezetésével megvalósulhat egy hatékony és családbarát munkafolyamat, ami a munkaadók számára is gyümölcsöző lehet. Azért, hogy a munkaadói oldal nézeteit is megértsük, dolgozatomban egy multinacionális vállalat vezetőjével készített beszélgetést is összevetek a megkérdezett anyák válaszaival.

Nem csak szociális, hanem gazdasági érdek is, hogy a gyermekes nők nagyobb arányban kerüljenek foglalkoztatásra, így nélkülözhetetlen, hogy a munkaerőpiac eme két kulcsszereplője megismerje egymás igényeit és erősségeit, hogy hatékonyan tudjanak együttműködni a jövőben. Ebben nemcsak nemzetközi kezdeményezések (ENSZ-CEDAW, MMM Europe) kapnak kiemelkedő szerepet, amik világszerte képviselik az anyák érdekeit, hanem helyi szinten a hazai jogi szabályozási- és szociális rendszer támogatása is elengedhetetlen ahhoz, hogy a magyar édesanyák foglalkoztatottsági rátája növekedésnek induljon Magyarországon.

A dolgozat szerzője: MÉSZÁROS ADRIENN

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Hegyi-Halmos Nóra

GYAKORNOKI PROGRAMOK JELENTŐSÉGE A FRISSDIPLOMÁSOK ELHELYEZKEDÉSÉBEN

Kulcsszavak: *gyakornoki program, szakmai tapasztalatszerzés, iskola és munka közötti átmenet, frissdiplomások munkaerő-piaci helyzete*

A fiatal diplomások egyre nehezebben tudnak elhelyezkedni, ezt halljuk a médiában, olvassuk a sajtóban. Szakdolgozatomban ennek a jelenségnek az okaira világitok rá. Úgy gondolom, hogy érdemes a témát két nézőpontból szemlélni. Egyrészt meg kell vizsgálnunk, hogy mennyire áll összhangban a diplomások tudása és száma a munkaadók elvárásaival. Másrészt figyelmet kell fordítanunk az egyén oldalára, aki a főiskolai/egyetemi képzést követően meghatározott szakmai ismeretekkel lép ki a munkaerő-piacra. A munkavégzéshez szükséges egyéb kompetenciákat azonban nem tudja elsajátítani iskolai keretek között, ezért nagyon fontosnak találok a szakmai tapasztalat-szerzést már a hallgatói évek alatt. Erre a célra a gyakornoki programokat tartom a leghatékonyabb eszköznek.

Kutatásom során a gyakornoki programok célját, felépítését, a kiválasztás folyamatát vizsgálom, ezek mellett pedig a legnagyobb hangsúlyt arra helyezem, hogy a résztvevők milyen kompetenciákat szereznek és fejlesztenek a program során, amelyek a későbbiekben az elhelyezkedésüket is segítik. Interjúkat készítetek olyan szakemberekkel, akik gyakornoki programok tervezésében, szervezésében, lebonyolításában vesznek részt, illetve olyan fiatalokkal, akik résztvevőként saját tapasztalataikat osztják meg velem. Ahhoz, hogy teljesebb képet tudjak mutatni, tartalomelemzést is végzek, melynek során 30 gyakornoki program hirdetését veszem alapul tágabb körű következtetések levonásához.

A szakirodalomban kevés utalást találhatunk a gyakornoki programokra, mivel ez egy még kialakulóban lévő, új HR trendként fogható fel. Vizsgálatuk azonban hozzásegíthet minket az iskolából a munka világába történő átmenet megértéséhez, és könnyebbé teszi a munkaadók igényeinek felmérését is.

A dolgozat szerzője: NAGY BEATRIX

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Berényi Ildikó

**A KRIMINÁLANDRAGÓGIA ALAPJAI
A FOGVATARTOTTAK JÖVŐKÉPE AZ OKTATÁS ÉS FOGLALKOZTATÁS
VISZONYLATÁBAN**

Kulcsszavak: *reszocializáció, reintegráció, jövőkép, fogvatartott, börtön*

Az elmúlt években megjelenő gazdasági válság hatására a létbizonytalanság egyre nagyobb teret nyert az emberek életében. Egy - egy társadalomban a növekvő létbizonytalanság, a tömeges szegényedés szinte automatikusan növeli a bűnözés gyakoriságát. A nyugati kutatók szerint, amíg a gazdasági folyamatok bűnözést befolyásoló hatása nehezen bizonyítható, addig a büntetőpolitika, ezen belül a büntetőszankciók alkalmazása és a gazdasági változások közötti kapcsolat valóságosan érzékelhető. A hazai büntetés-végrehajtás céljai között viszonylag kevésbé hangsúlyos a bűnismétlés megelőzése. A hagyományos hazai felfogás többnyire jóváhagyja Popper (1970) felfogását miszerint a reszocializáció a rehabilitáció és a reintegráció folyamataiból áll. Előbbi az elkövető testi, lelki és szellemi állapotát hivatott javítani, a bűnismétlés csökkentése érdekében és a büntetés-végrehajtás során zajlik, míg utóbbi túlmutat a zárt intézmény keretein, és a volt elkövető társadalomba történő visszailleszkedését célozza. Egyre nagyobb szükség van, olyan szakemberekre, aki részt tudnak venni ebben a segítő munkában, hogy útmutatót adjanak az elítélteknek.

A témát kérdőíves kutatás lefolytatásával vizsgálom. Választásom a Budapesti Fegyház és Börtönre esett, mert az intézmény bemutatás alapján ez a magyar büntetés-végrehajtás egyik emblemikus intézete. A minta 25 fő fogvatartott, az általuk kitöltött kérdőívek kiértékelésével megvizsgálom, hogy milyen az elítéltek jövőképe, illetve milyen lehetőségeik vannak a büntetés-végrehajtás intézményében az oktatás, illetve a foglalkoztatás viszonylatában. Érdeklődöm a tanulási lehetőségeikről, milyen végzettséggel kerültek be, motiváltak-e abban, hogy tanuljanak, milyen élményeik vannak az oktatással kapcsolatban. Fontos terület a tanulással párhuzamban, hogyha tanulnak, ez azért fontos-e számukra, hogy szabadulásuk után könnyebben el tudjanak majd helyezkedni a munkaerőpiacon. A kérdőívben arra is rákérdezek, hogy mit gondolnak, hogy a társadalom hátrányosan megkülönbözteti-e őket, majd a szabadulás utáni időszakban, illetve, hogyan érzik, hogy a börtön felkészíti-e őket arra, hogy könnyebben visszailleszkedjenek a társadalomba.

A dolgozat szerzője: SZIKI ZSUZSANNA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Hegyi-Halmos Nóra

**GRAFOLÓGIA A KIVÁLASZTÁSBAN -
A MUNKAHELYI GRAFOLÓGIA ALKALMAZÁSA A MUNKAHELYI
KIVÁLASZTÁSI FOLYAMATBAN**

Kulcsszavak: *munkahelyi kiválasztási módszerek, grafológia, munkahelyi grafológia*

A kiválasztás során alkalmazott grafológiai elemzés hosszú és rögzös fejlődési útvonalú tudományágak érdekes metszetében található. Mind az íráselemzéssel, mind az emberrel, mint munkaerővel, később, mint erőforrással való foglalkozás régóta létező területek. Ennek ellenére elismertségük mégsem egyenesen arányos, ha szabad így neveznem életkorukkal.

Rendkívül kíváncsivá tett engem, mind személyügyi szervező szakirányos hallgatóként, mind grafológiát tanuló diákként a két tudományterület összekapcsolása, illetve ezen együttműködés gyakorlati megvalósulása. Ezért választottam témámnak a munkahelyi grafológia hozzájárulását a munkahelyi kiválasztási folyamathoz.

Ennek bemutatására szolgáló dolgozatom három nagyobb részegységre tagolódik, az első fejezetben foglalkozom az emberi erőforrás menedzsment témakörével, és bemutatom röviden a tudomány fejlődésének fő irányvonalát, majd ennek kapcsán térek át a kiválasztás történetére, módszertanára és a különböző módszerek használati arányára.

A második nagyobb egységben írok a grafológiáról, annak elismertségéről, kialakulásáról, fejlődéstörténetéről, valamint részterületeiről, külön hangsúlyozva és részletesebben kifejtve a munkahelyi grafológiát.

A harmadik szakasz pedig a szakirodalom, valamint saját kutatásom alapján a gyakorlati alkalmazásról szól. A kutatásomban strukturált interjúkat készítettem, melyek alanyai véletlenszerűen kiválasztott grafológusok, akik megbízott szakértőként, tanácsadóként már közreműködtek íráselemzéssel munkahelyi kiválasztási folyamatban. Az ő személyes élményeikre, tapasztalataikra épül kutatásom, amely a grafológiának a munkahelyi kiválasztásban történő gyakorlati alkalmazásának jellegzetességeit törekszik feltérképezni. A kutatás véleményem szerint átfogóbbá úgy tehető, ha a gyakorlati alkalmazás körülményeit a másik oldalról is vizsgálva a megbízók véleményét, tapasztalatait is feltárjuk.

A dolgozat szerzője: SZILÁGYI DÓRA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Farkas Erika

ELEKTRONIKUS TANULÁSI FORMÁK ALKALMAZÁSA A FELNŐTTKÉPZÉSBEN

Kulcsszavak: *e-learning, blendedlearning, távoktatás, felnőttképzés, nyelvi képzés*

Dolgozatomban az e-learning alapú tanulás, mint atipikus tanulási forma felnőttképzésben való alkalmazásának lehetőségeit, nehézségeit vizsgálom. Napjainkra egyre inkább jellemző az e-learning, blendedlearning térhódítása a felnőttképzésben is – akár kiegészítő tanulási formaként, akár a hagyományos tantermi oktatás alternatívájaként. A távoktatás jelentősége megkérdőjelezhetetlen, hiszen segítségével olyan rétegeket is bevonhatunk az oktatásba, akiknek korábban erre nem volt lehetőségük.

A dolgozat első részében a téma hazai és nemzetközi szakirodalmára alapozva az e-learning, blendedlearning történetét, jellemzőit, oktatás technológiai újításait vizsgálom. Ezt követően primer, empirikus kutatásom eredményeit mutatom be, melyet hazánk egyik vezető üzleti nyelvoktatással foglalkozó felnőttképzési intézményénél, és annak partnereinél folytattam le. A kutatás módszere strukturált kérdőíves lekérdezés.

A kutatásom célja, annak feltárása, hogy az e-learninget használó oktatók illetve a nyelvi képzésekben résztvevő felnőttek milyen előnyeit, hátrányait látják ennek a tanulási formának. Arra a kérdésre keresem a választ, hogy mi lehet az oka, hogy annak ellenére, hogy minden tárgyi feltétel adott, mégis idegenkednek az elektronikus tanulási formák használatától; tanulók és tanárok egyaránt. Eredményeim alapján javaslatokat fogalmazok meg a tanulás hatékonyságának növelése érdekében.

A szakdolgozat írása során felmerült bennem a digitális írástudás és a szövegértési kompetencia, valamint az eredményes elektronikus tanulás közötti összefüggés, amely további érdekes kutatási terület lehet a későbbiekben.

A dolgozat szerzője: SZILÁGYI GABRIELLA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. habil. Kereszty Orsolya PhD

OLVASÁSI SZOKÁSOK FELNŐTTKORBAN

Kulcsszavak: *szabadidő eltöltés, olvasás, könyv, munkavállalás, felsőfokú végzettség*

Kutatásom során a szabadidő eltöltését vizsgálom, azon belül is az olvasásra fordított idő mértékét olyan személyeknél, akik rendelkeznek felsőfokú végzettséggel és aktív dolgozók.

Dolgozatomban azt kívánom vizsgálni, hogy a felnőttek, miként rendelkeznek szabadidővel, hogyan viszonyulnak az olvasáshoz. Mintám legalább 2-3, de maximum 7 éve dolgozó diplomás munkavállalókból áll.

Kérdőíves módszer segítségével keresek választ arra is, hogy valóban a nők olvasnak-e többet, és hogy melyek azok a tényezők, amik az olvasás csökkenésének vagy esetleg hiányához vezetnek a felnőttek körében. A digitális könyvolvasók robbanásszerűen jelentek meg a piacon, ezzel is széles körben terjesztve az olvasást. Vajon a résztvevők is az olvasásnak ezt a módját kedvelik vagy megmaradnak a hagyományos, papíralapú olvasásánál? Szeretnek-e fejlődésüket elősegítő irodalmakkal foglalkozni vagy inkább a kevésbé megerőltető könyveket, cikkeket helyezik előtérbe?

Hipotéziseimhez hozzátartozik az a feltevés, miszerint az aktív, 3-7 éve dolgozók szívesen olvasnak munkájukat érintő szakmai cikkeket, tanulmányokat, könyveket. Emellett úgy vélem, hogy az anyagi ráfordítás helyett az idő hiánya a leggyakoribb ok az olvasás mellőzésére. Tekintettel erre, pedig többen választanak rövidebb terjedelmű irományokat, mintsem hosszú, több oldalas műveket. Úgy vélem a könyvtárhasználat és az újság-, illetve hírlap előfizetés mértékét az internet adta lehetőségek befolyásolják negatív irányban.

Az előző évek kutatásai vizsgálták a napi olvasásra szánt idő mennyiségét, mely nagyon alacsony értéket jelzett. Érdeklődéssel várom, hogy a kutatásom is ezt fogja-e demonstrálni. Mivel a célcsoportom diplomával rendelkező felnőttek, úgy gondolom, ha ők nem tudják átadni az olvasás szeretetét a felnövekvő nemzedéknek, akkor nagy a valószínűsége, hogy a jövőben nagyon alacsony pontra kerül az olvasás.

A dolgozat szerzője: SZŐCSOVÁ BRIGITA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. habil. Kereszty Orsolya PhD

**A HATÁRON TÚLI, FELVIDÉKI MAGYAR CSALÁDOK ÉLETÉNEK
ALAKULÁSA AZ 1920-AS ÉVEKET KÖVETŐ IDŐSZAKBAN-
A LAKOSSÁGCSERE EMLÉKEZETE A FELVIDÉKI CSALÁDOK KÖRÉBEN**

Kulcsszavak: *deportálás, politikai tényezők, Beneš-dekrétumok, identitástudat*

Szaktervezésemben az 1920-as és 1949-es évek közötti időszak történelmi eseményeire fókuszálok. Ez a kutatás hozzásegített ahhoz, hogy jobban megismerhessem szülőfalumban és a közvetlen környezetemben élő idősebbek történetét. A kutatásom során főleg olyan forrásokat használtam, amelyek nem az anyaországbeliek szemszögéből közelítik meg a felvidéki magyarok deportálásának időszakát, hanem sokkal inkább azok nézőpontjára helyezik a hangsúlyt, akik átélték a 40-es évek eseményeit.

Fontosnak tartom, hogy dolgozatom első részében egy történelmi, politikai vonatkozású felvezetésben szemléltessen mindazt, ami elvezetett a kisebbségi kérdés problémaként való kezeléséhez a nagyhatalmak, kiváltképp a csehszlovák államvezetés részéről. A Beneš dekrétumok mindmáig fekete foltját képezik a szlovák államvezetés alkotmányának, amelyek kialakulásának okait sokan még ma sem értették meg, éppen ezért elfogadni sem tudják azokat.

Az interjú alanyaikkal folytatott beszélgetések nagyon jól szemléltetik a korabeli eseményeket, amelyek sorsfordító jelenségeként hatottak életükre. Kutatásom mélyinterjúkra és félig strukturált interjúkra épül. Munkámban többek között arra a kérdésre keresem a választ, hogy vajon a lakosságcsere emlékezete mennyiben hatott a lakosságcserét átélte egyén utódainak életére. Mindaz, amit egykor saját bőrükön tapasztaltak, hogyan befolyásolta utódaik identitásának alakulását?

Az 1945 és 1948 közötti időszak joggal nevezhető embertelen időszaknak, mert nem lehet a világon olyan vád, amivel kiérdemelje egy nép az ilyen gyötrelmeket és hogy olyan megfosztottságokkal korlátozzák az életét, amivel azt a csehszlovák államvezetés tette.

A dolgozat szerzője: TÓTH BORBÁLA RÉKA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. habil. Kereszty Orsolya PhD

ÚJRAGONDOLT NEMI SZEREPEK A XXI. SZÁZADI MAGYARORSZÁGON

Kulcsszavak: *nemi szerepek, gender mainstreaming, munka-magánélet egyensúly, családpolitika, maszkulinitás*

A Gender Mainstreaming, vagyis a társadalmi nemek egyenlőségének politikája az Európai Unió egyik kiemelt stratégiája, mely részletes ajánlásokat fogalmaz meg a tagállamok családpolitikai döntéshozói számára. Célja kiegyensúlyozottabbá tenni a napjainkban egyre gyakoribb kétkeresős családmoddell szereplőinek munkahelyi és magánéleti szerepeit. Ennek elérése érdekében elvetik a hagyományos, férfiakat és nőket élesen elkülönítő szerepelméleteket. Jelen kutatás arra vállalkozik, hogy feltárja a már bevezetett gender szempontú intézkedések hatásait és a sikeres gyakorlatokat összevesse a magyar stratégiákkal. Ezen kívül vizsgálja, milyen mértékben van jelen ez, a hagyományostól eltérő gondolkodásmód a hazai fiatalok körében, és következtetéseket von le a nemi szerepek újraértelmezéséről.

Kutatásom során attitűdkérdéseket is tartalmazó kérdőívvel vizsgáltam a 20-29 éves magyar fiatalok nézeteit a háztartási munkáról és a gyermeknevelés feladatainak nemek közötti megosztásáról. Így kerestem választ arra, hogy hogyan gondolkodnak a családról, a családi munkamegosztásról, nemi szerepekről. Kutatási hipotézisem szerint a magyar fiatalok számára ismeretlen a Gender Mainstreaming fogalma, ugyanakkor egyetértenek az otthoni feladatok egyenlő megosztásának szükségességével. Feltételezem továbbá, hogy a gyermekgondozásban való részvételről is a gender ideológia mentén gondolkodnak, amely hangsúlyozza az apák bevonásának fontosságát. A kérdőíves kutatás eredményeit tovább vizsgálom a férfikutatások szempontjából, különös tekintettel arra, hogy milyen tényezők befolyásolják a férfiak gyermekgondozásban való részvételét, felmérve az apák otthoni szerepvállalását ösztönző különböző gyakorlatokat és az andragógia tudományterülete által kínált további lehetőségeket.

A dolgozat szerzője: TÓTH DANIELLA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Illés Klára és Dr. Striker Sándor PhD

**A FŐVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÖTELEZŐ KULTURÁLIS
FELADATELLÁTÁSA -
KULTÚRAELMÉLETI ÉS HUMÁNERŐFORRÁS MENEDZSMENT SZEMPONTÚ
KOMPLEX ELEMZÉS**

Kulcsszavak: *közművelődés, közgyűjtemény, finanszírozás, motiváció*

Szaktervezés a Budapest Ösztöndíj Program keretében születik. A Fővárosi Önkormányzat kötelező kulturális feladatainak ellátására működteti a Budapesti Művelődési Központot (BMK), Budapest főváros Levéltárát (BFL), a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (FSZEK) és a Budapesti Történeti Múzeumot (BTM). Hipotézisem szerint a jogszabályi háttér és a kulturális feladatellátás között szoros a korreláció. Ennek értelmében vizsgálom a BMK, a BFL, az FSZEK és a BTM működését és foglalom meg észrevételeimet, fejlesztési javaslataimat a jogszabályok, az éves beszámolók, munkaterv, az előterjesztések, valamint az intézmények vezetésével készített interjúim alapján.

Vizsgálatom során kiemelt témává vált a digitalizálási folyamat gyorsítása és fejlesztése, amely az állományvédelem magas szintének biztosítása, a védett dokumentumok hozzáférhetősége, a kutathatóság, a fiatalabb generációk érdeklődésének fenntartása szempontjából is nagy jelentőséggel bír, így célzott támogatást igényel.

Az alcímben megjelenített humán erőforrás menedzsment szempont legmarkánsabb területévé a munkavállalók motiválását emeltem. Rövid szakirodalmi áttekintés után az intézmények emberi erőforrás fejlesztéssel kapcsolatos stratégiáira és azok megvalósulásának vizsgálatára helyeztem a hangsúlyt. A jó szakemberek megtartása és ösztönzése érdekében az alacsony bérek tükrében fontos tudatosan egyéb motivátorokra is összpontosítani. A négy intézmény közötti kapcsolat erősítése és a kulturális szakemberek képzésén keresztül ösztönzése érdekében javaslatot teszek arra vonatkozóan, hogy érdemes lenne fontolóra venni egy pályázati alapon elnyerhető Fővárosi Szakmai Képzési Alap létrehozását.

A dolgozat szerzője: VIDRA NÓRA VALÉRIA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. habil. Kereszty Orsolya PhD

A KARRIERÚT ÉS A CSALÁDI FELADATOK ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGÉNEK KÉRDÉSEI

Kulcsszavak: *karrierút, kettős teher, családi élet, munkamegosztás*

A karrierút és a családi feladatok összeegyeztethetőségének problémája szinte minden embert érint és sokszor családok, párkapcsolatok épsége múlhat azon, hogy miként reagálunk a két terület találkozásából adódó nehézségekre. A hasonló témában íródott tanulmányok általában a nőket állítják a középpontba, én azonban egyforma hangsúlyt kívánok juttatni a nők és férfiak szerepének és a családot, mint egységet próbálok megfogni. Dolgozatom célja, hogy kiderítsem, mit tehetnek a társak az összhang megteremtéséért és felmérjem mennyire jelent problémát napjainkban a két terület összeegyeztetése. Olyan kérdésekre keresem a választ, mint: miből adódnak az összeegyeztetési gondok, milyen jó-gyakorlatok és megoldási lehetőségek léteznek a probléma megoldására, továbbá miként segítheti a munkáltató és az állam a karrierút és a családi élet összehangolását?

Először szakirodalom kutatással feltárom a problémakört, majd kvantitatív vizsgálattal próbálok választ kapni a kérdéseimre. A megalapozott szakirodalmi ismeretek tükrében kérdőíves mintavétel segítségével felmérem, hogy a 30-45 évesek számára mekkora gondot jelent a két terület összeegyeztetése és hogyan próbálják ezt megoldani. Azért választottam ezt a célcsoportot, mert úgy gondolom kellően heterogén közeget alkotnak és őket érinti leginkább a vizsgált probléma. Hipotézisem szerint a kitöltők jelentős részének nehézséget okoz az összehangolás, sokan élnek meg idő- vagy szerepkonfliktust és sokallják a munkára jutó időt. Emellett a nők és az 1-2 gyermekes családok túlterheltség érzete nagyobb, mint a férfiaké és a nagycsaládosoké.

A kutatást továbbgondolva érdemes lenne a mintavételt család-interjúkkal bővíteni, valamint felmérni a magyar fiatalok karrierrel és családdal kapcsolatos attitűdjeit.

LEVELEZŐ TAGOZAT
FELNÓTTKÉPZÉSI SZERVEZŐ SZAKIRÁNY

A dolgozat szerzője: BAKSA JUDIT
Szak: Andragógia BA
Témavezető: D. Babos Zsuzsánna

**FELNŐTTNEVELÉS ÉS FELNŐTTKÉPZÉS MEGVALÓSULÁSA
CIVILSZERVEZETI KÖRNYEZETBEN -
A PÁLFERI, TELJES ÉLETÉRT KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY ÖNKÉNTESEINEK
VIZSGÁLATA A FELNŐTTKORI TAPASZTALATI TANULÁS TÜKRÉBEN**

Kulcsszavak: *felőttnevelés, tapasztalati tanulás, civil társadalom, önkéntesek motivációi*

Szakkolgozatom témája a felnőttek nevelésének, tapasztalati tanulásának vizsgálata, melyet az Alapítvány tábori résztvevői és önkéntesei körében végzett kérdőíves felmérés eredményein keresztül mutatok be. Témaválasztásomat személyes tapasztalataim motiválták – önkéntesként részt vettem az Alapítvány 2013-as nyári nagytáborának előkészületeiben és lebonyolításában.

A szakirodalmi áttekintésben az egész életen át tartó tanulás felnőttnevelési kapcsolódásait vizsgálom. Különös hangsúlyt fektetek a tapasztalati tanulás önkéntes tevékenységekben történő megvalósulására, valamint az önkénteseket mozgató motivációs tényezőkre.

Bemutatom egyrészt, hogy a nyári tábor résztvevői mit tanultak a tábori programok alkalmával, milyen tapasztalatokkal gazdagodtak. Az önkéntesek körében végzett felmérésben az alábbi hipotéziseket vizsgáltam: Feltételezésem szerint a nők a történelem során kialakult szerepeik révén gyakrabban vesznek részt önkéntes tevékenységben és motiváltabbak is, mivel szociálisan érzékenyebbek. Az információs társadalomnak köszönhetően inkább az interneten lehet információhoz jutni civil szervezetek céljairól, tevékenységéről. Úgy gondolom, hogy azok, akik egy szervezetben már végeznek önkéntes tevékenységet, nyitottak arra, hogy más szervezet működését is segítsék önkéntes munkájukkal, vagy tevékenyebben vesznek részt informális önkéntességben. Feltételezésem volt, hogy önkéntes munkavégzés közben személyes és társas kompetenciák egyaránt fejlődnek, de nagyobb hangsúly helyeződik a társas kompetenciák fejlődésére.

Mind a résztvevők, mind az önkéntesek vizsgálatokor félig strukturált kérdőívvel dolgoztam. Az önkéntesek körében végzett felmérés eredményeit az önkéntesek motivációját vizsgáló *Czike Klára, Kuti Éva* (1995, 2006) és *Bartal Anna Mária* (2011) korábbi kutatásaival hasonlítom össze. Elméleti és empirikus kutatásom várható eredményeként részletes elemzést kapok az általam választott Alapítvány önkénteseinek motivációs skálájáról. Remélhetőleg választ kapok arra, hogy a felmérésbe bevont felnőttek a számos önkéntes tevékenység során milyen tanulási folyamatokon mentek keresztül. S igazolást várok arra nézve, hogy a civil szervezeteknél szerzett személyes tapasztalatok beépülnek az egyének tanulási életútjába.

A dolgozat szerzője: BARHÁCS-RAKOS CSILLA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. Kelényi István

**CSEPEL MŰVELŐDÉSTÖRTÉNETI KORSZAKAI/OKTATÁS,
INTÉZMÉNYHÁLÓZAT, FELNŐTTKÉPZÉS**

Kulcsszavak: *felnttktépzés, statisztika, Csepel, lehetőségek*

Dolgozatomban bemutatom Budapest XXI. kerületének művelődéstörténetét, majd az oktatás történetét kísérem végig napjainkig. Megvizsgálom a történelme folyamán lezajlott demográfiai változások okait.

Hipotézisem szerint Csepel mind a mai napig megőrizte munkáskerület jellegét, arra keresem a választ, hogy az időközben végbement pozitív változásokat miért csak a helyi lakosság egy része érzékeli. Tanulmányozom a fejlesztési lehetőségeket, melyek egy kedvezőbb megítélést eredményeznének.

Az intézményvezető közreműködésével górcső alá veszem a Radnóti Miklós Művelődési Ház program választékát, mely feltevésem szerint minden korosztály számára minőségi tanulási és szórakozási lehetőséget biztosít.

További elemzéseim azt vizsgálják, hogy a helyi lakossági igények, összhangban vannak-e a képzési és munkavégzési lehetőségekkel. Ennek feltérképezésében a kerület egyik nagy múltú felnötképzési intézménye nyújt segítséget.

Kérdéseim megválaszolásához főként a KSH felméréseire és az OSAP statisztikai adatbázisra támaszkodom. A helyi felnötképző intézmények tevékenységéről a Felnötképzést Folytató Intézmények Nyilvántartásából gyűjtök adatokat. Eredményeimet grafikonokkal is szemléltetem.

A dolgozat szerzője: BATÓGNÉ FINTA JUDIT

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Kraiciné dr. Szokoly Mária PhD

LÁTÁSSÉRÜLT EGYETEMI HALLGATÓK TANULÁSÁNAK SEGÍTÉSE INFORMATIKAI ESZKÖZÖKKEL, LEHETŐSÉGEI A FELSŐOKTATÁSBAN

Kulcsszavak: látássérült, informatika, felsőoktatási hallgató

Szakedolgozatom célja, hogy megvizsgáljam, mennyiben képes az informatika új fejlesztéseinek eredményeivel segíteni a látássérült felsőoktatási hallgatók tanulását. A témaválasztást indokolja az a tény, hogy ma Magyarországon több mint 82 ezer látássérült él, akik közül csak 15 százalékuknak van munkája. Iskolázottságuk mutatója nem éri el az országos átlagot, tehát fontos megvizsgálni minden lehetőséget, mely megkönnyítheti a látássérült emberek tanulását.

Először magának a látássérültségnek a fogalmát kellett tisztáznom. Ezután megvizsgáltam a jogszabályi háttérrel és azt a folyamatot, ami elvezetett odáig, hogy a fogyatékos embereknek ugyan olyan joguk van részesülni a társadalom által kínált minden lehetőségéből, mint a közösség ép tagjainak, s ennek az esélyegyenlőségnek az elérése érdekében szükség esetén előnyben részesítést kell alkalmazni.

Röviden végig követtem az informatika fejlődését. Ráműtöttem, hogy az oktatás rendszere már eddig is használta az informatika-tudomány különböző lehetőségeit. Ismertettem a ma Magyarországon a látássérültek számára elérhető tanulást segítő informatikai eszközöket, beszerzési árral együtt.

Fő kérdéseim azok voltak, hogy mennyire képesek ezek az új eszközök felváltani a látássérült hallgatók régi segítő-eszközeit, és mennyire képesek a hallgatók megvásárolni ezeket külső segítség nélkül. Mennyire valósulnak meg a jogszabályokban megfogalmazottak a látássérültek felsőoktatásában a gyakorlatban. Ebből a szempontból van-e különbség az intézmények között. Milyen az oktatók attitűdje a látássérült diákokkal kapcsolatban.

A vizsgálat helyszíne az ELTE három kara. Kutatásomban felhasználtam a témával kapcsolatos szakirodalom és az Egyetem honlapján található dokumentumok elemzésének módszerét. Félíg strukturált interjúkat készítettem az Egyetem fogyatékos-ügyi koordinátorokkal és kérdőíves felmérést végeztem látássérült hallgatók körében.

A kutatás eredményei a látássérült hallgatók lehetőségei vonatkozásában reményt keltőek, de rámutatnak meglévő hiányosságokra is.

A dolgozat szerzője: BOCSKAI MIHÁLYNÉ

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. Fehér Katalin CsC

A NÓGRÁDI NEMZETI INTÉZET SZEREPE A REFORMKORI MŰVELŐDÉSSEN

Kulcsszavak: *reformkor, Nógrádi Nemzeti Intézet, művelődés, magyar nyelv, levéltár*

Szakterületem témája a reformkori szervezetek, amelyek a magyar nyelv, a népművelés ápolásával és fejlesztésével segítettek a polgárosodó lakosság művelődését, tanulását. A reformkor egyik kiemelkedő egyesületét, az 1831-ben alapított Nógrádi Nemzeti Intézetet mutatom be. Az intézet egyedülállósága abban rejlik, hogy társadalmi, vagy a mai szóhasználatnál élve civil szerveződéssel alapították, majd működtették a magyar nyelv népszerűsítésére.

Kutatásom célja bemutatni, hogy milyen tevékenységekkel járult hozzá a Nógrádi Nemzeti Intézet a magyar nyelv terjesztéséhez. Az intézmény történetét ma a Balassagyarmati Levéltár őrzi, ahol lehetőség van betekinteni a múltat bemutató iratokba, – mint jó magam – a kíváncsi érdeklődő számára. Kutatásomban a reformkort, a reformkori művelődést bemutató szakirodalmakra, az intézettel kapcsolatos írásokra, a levéltárban és a különböző könyvtárakban (OSZK, FSZEK, PPK, a salgótarjáni Balassi Bálint és a gyöngyösi Vachott Sándor) fellelhető, írott, kulturális örökségekre támaszkodom, amelyek segítségével az olvasó visszautazhat a múltba, hogy részletesebben megismerje a művelődéstörténetében a magyar nyelv terjesztésére és népszerűsítésére tett intézkedéseit a Nógrádi Nemzeti Intézet által.

A téma jelentősége a XXI. századi embernek az anyanyelv használatában van, hiszen, amíg a reformkorban harcolni kellett a honi nyelv általános használatáért, addig ma már természetes, hogy magyar – és idegen – nyelven tanulhatunk, művelődhetünk, s ez toleranciára tanít a más nemzetekkel való együttélésben.

A dolgozat szerzője: ERŐSS KATA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. habil. Kereszty Orsolya PhD

A FELNŐTTEK TANULÁSI ÉS KARRIERÚTJÁT MEGHATÁROZÓ TÉNYEZŐK

Kulcsszavak: *felnett, oktatás, karrier, esélyegyenlőség, társadalmi szocializáció*

A szakdolgozat a felnöttek tanulási és karrierútját meghatározó tényezőket mutatja be a társadalmi szocializáció és az oktatásban jelenlevő esélyegyenlőtlenség kapcsolatán keresztül. Azért választottam ezt a témát, mert a 30-40 éves korosztály révén - a karrierútjuk és életpálya alakulásuk tekintetében - magam is érintett vagyok.

A téma vizsgálata során a rendszerváltás idején fiatal korosztály, a ma 30-40 évesek lehetőségeit, karrierútját és életpálya minőségét vizsgálom. A célcsoport kiválasztása személyes indítatásból ered és strukturált interjúk készítésével fésüli egybe a korosztályt érintő tipizált jelenségeket. Kutatásom során alkalmazott személyes beszélgetések az interjúalanyokkal közelebb vittek a megoldásra váró elméleti és gyakorlati kérdésekben.

A szakirodalom már széles körben kutatta a kérdést. Foglalkoztak a kutatók a társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődésének eszközeivel, a felnötképzés elméletein belül az új paradigmák keletkezésével, valamint a felnötképzés újabb elméleti irányjaival. Ennek alapján a szakirodalmi kutatások felhasználásával, biográfiai megközelítésben, félig strukturált interjúkkal vizsgálom a felnöttek tanulási útját, karrierjét a személyes életút összefüggésein keresztül. Kutatásom egyik fókusza, hogy a vizsgált korcsoport célszemélyei miként vélekednek az őket érintő kérdéskörörről. Továbbá vizsgálom álláspontjukat a rendszerváltás idején kialakult esélyek egyenlőtlenségeinek kialakulásáról, melyeket a társadalmi szocializáció is befolyásolt.

A dolgozat szerzője: GAZSÓ EDIT ANNA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Pusztai Sándor

AZ AKTÍV, DEMOKRATIKUS ÁLLAMPOLGÁRSÁGRA NEVELÉS

Kulcsszavak: *emberi jogok, tevékeny polgár, tanulás, nevelés*

A demokratikus társadalmi berendezkedéseknek egyik, ha nem a legfontosabb értéke az emberi jogok elfogadása, tiszteletben tartása és védelmezése. Az emberi jogok egyetemesek, elidegeníthetetlenek és oszthatatlanok. Az emberiség minden tagját alanyi jogon megilletik, nemre, fajra, politikai és vallási nézetre való tekintet nélkül, valamint társadalmi hovatartozástól függetlenül. Az emberi jogok megismerése, tanulása, egész életen át tartó gyakorlása egy pozitív, értéket adó tevékenység. Az állampolgári jogok tudatosítása az első lépcsőfokok egyikét jelenti a tevékeny polgári lét kibontakoztatásához. Az oktatásnak minden szinten támogatnia kell az emberi jogokról és jogokért való tanulást, valamint a demokratikus állampolgárságra nevelést, hiszen ennek eredményeképpen válhat az ember helyi közösségének, nagyobb környezetének aktív tagjává. A tevékeny polgárok hozzájárulhatnak pozitív célok eléréséhez úgy, mint a társadalmi kohézióhoz, a szolidaritás erősítéséhez, a fejlett civil társadalomhoz.

Dolgozatom keretein belül bemutattam az emberi jogok rendszerezését, történeti áttekintését, a különféle kultúrákban deklarált nyilatkozatokat, az emberi jogi képzés céljait és azt, hogy miként járulhat hozzá az oktatás az aktív polgári szerephez. Továbbá két hipotézisre is válaszokat kerestem. Az egyik, hogy az emberi jogok területén a felnőttek kevés ismerettel rendelkeznek, a másik pedig, hogy az emberi jogok tanulása különböző attitűdök, ismeretek, készségek kialakulásához és fejlesztéséhez hozzá tud járulni. A téma feldolgozását és feltevéseimre a válaszokat kétféle kutatási módszer segítette. A vonatkozó szakirodalom, valamint dokumentumok elemzése, illetve primer, kisebb létszámú, nem reprezentatív mintán végzett kérdőíves felmérés.

A dolgozat szerzője: KIS ANDREA
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Kelényi István

SZÁZADFORDULÓ, SZECESSZIÓ, ÉLETTÉR

Kulcsszavak: *szecesszió, századforduló, művészetek, élettér, összművészet*

„A tizenkilencedik század utolsó két évtizedének olajsima szelleméből hirtelen egész Európában láz csapott fel, szárnyat adó láz. Senki se tudta pontosan, mi készülődik, senki meg nem mondhatta volna, új művészet, új ember, új erkölcs lesz-e belőle, vagy esetleg a társadalom átrétegződése.” Robert Musil: A tulajdonságok nélküli ember

Dolgozatom témája a szecesszió, a 19. és a 20. század fordulópontjának stílusirányzata, amely a preraffaeliták és az összművészeti alkotás mozgalmán indult el és hódította meg a világot. Eszméi és céljai Európa több országában, Amerikában és Magyarországon is nagy hatással volt a társadalomra, a művészetekre és az életfelfogásra. Területenként a kiváltó gazdasági-, politikai okok, valamint a társadalmi indíttatások különbözősége a stílus hihetetlen sokszínűségéhez vezetett. Azért választottam ezt a témát, mert úgy gondolom, kevés olyan ellentétekkel teli stílus létezik, mint amilyen a szecesszió. Egyszerre romantikus és modern, nacionalista és nemzetközi, személyes és közügyeket szolgáló.

Célom, hogy megmutassam a stílus sokféleségét, egyediségét, amely abban rejlik, hogy sokan, sokféleképpen értelmezték. Feltárom a századfordulón kialakult gazdasági és politikai eseményeket, az iparosodás és a technikai fejlődés elterjedését, valamint azok hatását a társadalmi viszonyokra, a kultúrára és az élettérre nézve. Külön fejezetben foglalkozom a nemzetközi törekvésekkel, illetve hangsúlyosabb részt kap a magyar szecesszió kialakulása és elterjedése. Művészeti területenként bemutatom a legkiemelkedőbb képviselőket és azok alkotásait. Megvizsgálom az egyes művészetek (irodalom, képzőművészet, iparművészet, építészet) egymásra gyakorolt hatását, különböző kifejezőmódjukat.

Elméleti kutatásom során a könyvtárban és az interneten elérhető szakirodalmak és dokumentumok szolgálták forrásként. A szecesszió életterének vizsgálatánál nagy segítségemre volt az olyan intézmények látogatása, mint a Magyar Szecesszió Háza, amely segítette a századforduló hangulatát, valamint a magyar polgári kultúrát megismernem. Módszerem a kvalitatív adatfeldolgozás és forráselemzés volt. Kutatásom elsősorban a felhasznált szakirodalmak és dokumentumok elemzése alapján történt.

A dolgozat szerzője: LUKÁCS ANDREA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. habil. Kereszty Orsolya PhD

**UGYANAZ A PÁLYA?
VEZETŐK KARRIERPÁLYÁJÁNAK TANULSÁGAI MAGASAN KÉPZETT NŐK
ÉS FÉRFIAK A VERSENYSZFÉRA VÁLLALATAINAK FELSŐVEZETŐI
POZÍCIÓIBAN**

Kulcsszavak: *esélyegyenlőség, munka-család egyensúly, társadalmi hozzáállás, karrierépítés, női vezetők*

A XX. század eleje óta a nők társadalmi helyzete gyökeresen megváltozott, tömegesen jelentek meg a munkaerőpiacon, keresetük nélkülözhetetlen a családok megélhetéséhez. Életükben egyre fontosabb helyet foglal el a munka, egyre több időt töltenek vele, egyre nehezebben találják meg az egyensúlyt a családi élet és a munkahelyi kötelezettségek között. Elvárható tehát, hogy a tehetséges nők egyenlő esélyekkel pályázzanak a cégek vezető pozícióira, ezzel párhuzamosan a férfiak egyenlő részt vállaljanak a családi feladatokból. A Beijing tanulmány adatai szerint 2009-ben a nemzeti tőzsdéken jegyzett, legnagyobb cégek között a döntési pozícióban található nők aránya az EU 15 ország átlagában 10.9%. (Beijing indikátor, Európai Bizottság, 2010)

Dolgozatomban azt vizsgálom, hogy mennyiben befolyásolja a vezetők karrierépítési szándékait és lehetőségeit szűkebb környezetük, munkahelyük és a társadalom hozzáállása. A kutatás egy szekunder és egy primer részből tevődik össze, utóbbinak módszereként félig-strukturált interjúkat választottam, 5 női és 5 férfi vezetővel, akik a versenyszféra cégeinél dolgoznak Magyarországon.

Hipotéziseim: (1) A munka-család egyensúlyozása a vezető beosztású nők és férfiak számára is egy létező probléma. (2) A vezető beosztásban dolgozók esetében is igaz, hogy sikerességüket meghatározza a család, partner támogatása. (3) A nők esélyegyenlőségét elismerő társadalmi hozzáállás változásban a vállalatok jelentős szerepet játszanak. (4) A cégkultúra fejlődésével az egyének változása a társadalmi szemlélet változásához vezethetne.

Ma, amikor egyre növekszik az igény a tehetséges vezetőkre, nem lehet alulértékelnit a nők szerepét és lehetőségeit. Az erős, versenyképes gazdaságok a jövőben a nők munkavállalásától is függenek. Ők pedig akkor fognak dolgozni, ha a munkájukat azonos normák alapján ítélik meg és bármely pozíció nyitva áll előttük, (OECD, Employment Outlook, 2008) éppen ezért szükséges az ösztönzésük és a valós lehetőségek a karrierépítés terén. A kutatás információ segíthetik a háttérben zajló folyamatok feltérképezését, és eszközöket adhatnak az akadályok leküzdéséhez, valamint a határok kitégítéséhez.

A dolgozat szerzője: MIHÓK ALEXANDRA
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Kraiciné dr. Szokoly Mária PhD

AZ OSZTRÁK KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZER ÖSSZEVETÉSE A MAGYAR KERETRENDSZERREL

Kulcsszavak: *Képesítési keretrendszer, élethosszig tartó tanulás, munkáltatói elvárások*

A 21. században az oktatásnak nem elég addig elkísérnie az egyént, míg ki nem lép a munkaerőpiacra, hiszen az folyamatos változások sorozata. A tudás inflálódik, ismereteink elévülési ideje pedig szakterületenként változó mértékben, de rohamosan csökken. A tanulási folyamat kiterjed teljes életünkre, boldogulásunk érdekében folyamatosan gyarapítanunk kell ismereteinket a világról, másokról, önmagunkról. Részben erre a koncepcióra épülve jött létre az igény egy közös európai keretrendszer létrehozására az oktatás, és a munka világában, amely az európai képesítési keretek és rendszerek, illetve a bennük foglalt képesítések viszonyát világossá teszi.

A keretrendszer egyik célja a nem formális, és informális keretek között megszerzett tapasztalat és tudás elismerése, kézzelfoghatóvá és összehasonlíthatóvá tétele, az élethosszig tartó tanulás eszközeként. Az EKKR így képes a szakképzettségek összehasonlíthatósága révén megteremteni a munkaerő szabad áramlását Európában. Tanulmányaim során, már az első szemeszterben hallottam az Európai Képesítési Keretrendszerről, valamint arról, hogy ez lényegében egy meta-keretrendszer, amely Európa országainak képesítési keretrendszerei között illeszkedési mechanizmusként szolgál. Szakdolgozatomban e kíváncsi mutatót az Európai Képesítési Keretrendszer létrehozásának folyamatát, részletesen foglalkozom a hazai képesítési keretrendszerünkkel, áttekintem alapelveit, illesztését az európai kerethez, szót ejtek a tervezésének folyamatáról, a kivitelezés ütemtervéről és annak haladásáról, a szintleírásokról, és a képesítések besorolásáról.

Mivel Ausztriában élek, érdekesnek találtam írni az Osztrák Képesítési Keretrendszerről is, válaszolva annak fő vonásait és hasonlóságait a Magyar illetve az Európai Képesítési Keretrendszerhez.

Szakdolgozatomban – a dokumentumelemzésen túl – empirikus módszerrel keresek választ arra a kérdésre, hogy a műszaki tudományterület vonatkozásában a munkaadói oldal képviselői mit tartanak fontosnak a szakképesítéssel kapcsolatban, milyen tudás, képesség, kompetencia és attitűdelemek meglétét tartják legszükségesebbnek a gyakorlatban.

A dolgozat szerzője: MOLNÁR ATTILA KÁROLY

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Szabóné dr. Molnár Anna PhD

ÖNFEJLESZTŐ MENTÁLIS GYAKORLATOK A SZABADSÁGVESZTÉS- BÜNTETÉSÜKET TÖLTŐK RESZOCIALIZÁCIÓJÁBAN

Kulcsszavak: *kriminálandragógia, reszocializáció, személyiségfejlesztés, relaxáció*

Magyarországon a börtönök igen nagy telítettséggel működnek. A bűnelkövetések számának folyamatos emelkedése miatt egyre többen kerülnek a büntetés-végrehajtás rendszerébe. Ez a helyzet megnehezíti a nevelők munkáját, egyszersmind ront a fogvatartottak életkörülményein. A megoldást, a férőhelyek számának növelése helyett az újbóli börtönbe kerülés megelőzésében látom. Szakdolgozatomhoz kapcsolódó terepkutatással annak az összetett andragógiai feladatnak a megoldásába kívánok bekapcsolódni, amely a fogvatartottak reszocializációját igyekszik megvalósítani.

A szabadságvesztés-büntetésüket töltő felnőttek segítségre szorulnak a társadalomba visszavezető helyes út megtalálásában, ezért szükséges az andragógusok tapasztalatainak a büntetés-végrehajtás rendszerében történő alkalmazása. A szakirodalmi források szerint a gyakorlatban alkalmazott reszocializációs törekvések leginkább a fogvatartottak munkáltatásán, hiánypótló oktatásán keresztül érnek el sikereket. Ugyanakkor kimutathatók a személyes példamutatással, a pasztorációval, a sport- és kulturális tevékenységgel, valamint a pszichoterápiával elért eredmények is. Mindezek ellenére mintegy 50%-os a szabadulás utáni ismételt bűnelkövetések aránya. Ennél fogva, napjainkra időszerűvé vált egy újabb reszocializációs gyakorlat életre hívása, melyhez tágabb kutatási területek felé kell fordulni.

Terepkutatásomat a Balassagyarmati Fegyház és Börtönben, a fogvatartottak egy húszfős csoportjával végeztem. A rendszeres látogatással és a személyes kapcsolattartással arra kerestem a választ, képesek-e a csoporttagok önszorgú módon személyiségfejlesztő gyakorlatokat végezni, s ha igen, milyen eredménnyel teszik azt. A három hónapig tartó, hétvégeken zajló foglalkozásokat rendszerint csoportos filmvetítéssel kezdtem, melynek célja a reakciók megfigyelése és a személyes ismeretség kialakítása volt. A kutatás fontos részét képezték a filmek utáni beszélgetések, melyek felvezették a továbbiakban végzendő munkát: önfejlesztő mentális alapgyakorlatok megértését, megtanítását.

A rendszeresen végzett relaxációs és mentális gyakorlatok eredménye nyilvánvalóvá tette, hogy érdemes ebben az irányban tevékenykedni a fogvatartottak gondolatvilágának formálása céljából. A módszert kipróbáló elítéltek kivétel nélkül pozitív visszajelzést adtak a relaxáció kellemes hatásáról, a hétről-hétre megtartott foglalkozások igen nagy vonzerővel bírtak számukra. Meggyőződtem róla, hogy a börtönökben a rendszeres meditáció jó módszer lehet a személyiségfejlesztés terén, s általa a kriminálandragógia egy új lehetősége bontakozhat ki a szabadságvesztés-büntetésüket töltők reszocializációs folyamatában.

A dolgozat szerzője: NAGY ZSUZSA
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

NÉPFŐISKOLÁK A LIFELONG LEARNING TÜKRÉBEN - FÓKUSZBAN AZ IDŐSKORI TANULÁS

Kulcsszavak: *lifelong learning, népfőiskolák, időskori tanulás*

Az egész életen át tartó tanulás legfőbb üzenete, hogy rávegye a társadalom tagjait a tudás fontosságára, tudatosítsa az állandó fejlődés fontosságát, megtanítsa szeretni és tisztelni a tudás hatalmát.

Felgyorsult világunkban egyre nyilvánvalóbb mindenki számára, hogy a már megszerzett tudást folyamatosan fejleszteni kell, szükség van az élethosszig tartó tanulásra.

A „bölcstől a sírig” tartó tanulás paradigmájának szerves része az időskorúak művelődése. Ez annál is inkább indokolt, mert a lakosság korosodása folytán nagymértékben megnövekedett az időskorúak aránya, akiknek ki kell elégíteni művelődési, tanulási igényeit. A fejlett országokban ennek külön ellátási rendszere, intézményhálózata, szakembergárdája van (nyugdíjas népfőiskolák, szabadegyetemek, nyelviskolák, utazó klubok stb.).

A magyar felnőttoktatás és közművelődés rendszerében sajátos és fontos szerepet töltenek be a népfőiskolák. Hatásuk, kisugárzó erejük túlnő számszerű eredményeiken; hagyományaiknak megfelelően segítik az egyén, a társadalom fejlődését, rugalmasan alkalmazkodva változó világunkhoz. A népfőiskola ma is: „iskola az életnek”, mint százötven évvel ezelőtt, Grundtvig korában.

A dolgozat szerzője: SARAC ORSOLYA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Berényi Ildikó

MULTIKULTURALIZMUS, INTEGRÁCIÓ ÉS A TÖRÖK MIGRÁNSOK HELYZETE MAGYARORSZÁGON

Kulcsszavak: *integráció, multikulturalizmus, migráns lét, török migráció*

A XXI. század, a multikulturális társadalmak időszaka. A társadalmak heterogenitása, sokfélesége nem a XX-XXI. század jelensége, mégis az utóbbi évtizedekben indult egy újfajta diskurzus a szakemberek, politikusok és újságírók között a multikulturalizmus nevében. A témaválasztásomat az is meghatározta, hogy mind a magánéletemben mind a munkám során török bevándorlókcal vagyok kapcsolatban. Éljen az ember hazájában vagy azon kívül, az összetartozás érzését, nyelvének és kultúrájának megőrzését, kiemelkedően fontos feladatnak tartom, hiszen ezzel határozzuk meg önmagunkat. A migránsoknak nem a csak a befogadó ország nyelvét, hanem kultúráját, értékeit is be kell tudniuk fogadni. A szakemberek feladata, hogy ezt a folyamatot segítsék, irányítsák, megkönnyítsék.

A kutatásomat két primer információk összegyűjtésére alkalmas kérdőívvel támasztottam alá. Az egyik felmérésben a magyarok törökökről kialakult képét, előítéleteiket, valamint a török kultúra irányába való nyitottságukat vizsgáltam. A másikban pedig, a török bevándorlók életkörülményeit próbáltam feltérképezni Magyarországon, érte-e őket előítélet vagy hátrányos megkülönböztetés, sikeresen integrálódtak-e a magyar társadalomba.

A magyar és a török kultúra kapcsolatainak ápolását célzó eddigi törekvések, platformok –*YunusEmre Török Kulturális Intézet, Turkinfo, Török Kávéházi Estek*– vizsgálata mellett, a lehetőségekre világlítottam rá és egy lehetséges megoldást dolgoztam ki. Az irodalmon, a gasztronómián és a kulturális turizmuson túl milyen módszerek állhatnak rendelkezésünkre. A németországi török bevándorlók integrálására tett törekvéseket, „jó gyakorlatokat” hogyan lehetne megvalósítani hazánkban. Bár elsősorban szakdolgozatomban a török bevándorlókcal foglalkozom, de véleményem szerint ezek a gyakorlatok, alkalmazhatóak a közel-keleti migránsokra is.

Fontosnak tartom, hogy a jövőben készüljön egy átfogó felmérés, amellyel realisabb képet kaphatnánk az itt élő török bevándorlók életkörülményeiről, integrációjukról. Egy megvalósítható módszer kidolgozása után pedig, a nyugati társadalmakhoz hasonlóan, hazánkban is készen kell állnia egy multikulturalizmus társadalom megalkotására.

A dolgozat szerzője: TAR MÁRIA KRISZTINA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. Kelényi István

HIVATALNOKOK ÉS ÍRNOKOK AZ ÓKORI EGYIPTOMBAN

Kulcsszavak: *hivatalnokok, írnokok, írnokábrázolás, írnokképzés, szakosodás, írás, tudás, társadalmi megbecsülés*

Már gyermekkoromban érdekelt az ókori egyiptomi kultúra, az egyiptomiak széleskörű tudása, az életről és a halálról alkotott világgépük.

Dolgozatomban szeretném bemutatni, hogyan alakulhatott ki ez a folyamvölgyi civilizáció, milyen szerepet játszott az írás megjelenése, illetve maga a Nílus az Egyiptomiak életében.

Vizsgálataim középpontjában, az egyiptomi társadalom egy szűkebb rétegét képviselő hivatalnokok, írnokok állnak. Dolgozatomban bemutatom, hogy kik is voltak ők valójában, kik válhattak írnokká, milyen képzésekben kellett részt venniük, hogyan szakosodtak, illetve milyen társadalmi előnyökkel járt, ha ezt a hivatást választották. Milyen oktatási módszereket és eszközöket használtak a minél átfogóbb tudás elsajátítása érdekében.

Tutanhamon iskolai felszerelésein keresztül bemutatásra kerülnek, az írnokok legfontosabb, nélkülözhetetlen eszközei, a paletta, az írónád és a tolltartó. Szót ejtek továbbá a papirusz készítésének folyamatáról.

Hipotézisem alapján már az ókori Egyiptomban felismerték annak fontosságát, hogy egy hivatalnoki tisztséget betöltő írnoknak minél szélesebb körű elméleti és gyakorlati ismeretekkel kell rendelkeznie, továbbá az elsajátított tudást, kompetenciákat alkalmaznia is kell a mindennapi munkájában, életében. Az oktatás célja, a minél rátermettebb és sokoldalúan képzett szakemberek kinevelése volt, az állam számára. Fontosnak tartották az *élethosszig tartó tanulást*, oktatási rendszerükben elkülöníthető a formális, a non-formális és az informális tanulás.

Dolgozatomban a magyar és nemzetközi egyiptológusok munkáit, a Szépművészeti Múzeum Egyiptomi kiállításán látható anyagokat, valamint különböző egyiptológiai előadásokat használtam fel

A dolgozat szerzője: TURCSÁNYI NIKOLETT

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Berényi Ildikó

**KRIMINÁLANDRAGÓGIA,
FELNŐTTKÉPZŐK A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSBAN**

Kulcsszavak: *kriminálandragógia, börtönoktatás, nevelő, utógondozás*

Manapság egyre nagyobb figyelmet kap a büntetés-végrehajtás világa, illetve a reszocializáció fontossága. A börtönök büntetési funkciója mellett, fontos szerepe van a nevelésnek, személyiségfejlesztésnek. Dolgozatom célja, hogy bemutassam a kriminálandragógia tudományterületét, ezen belül is különös figyelmet fordítva az oktatók, nevelők munkájára, tapasztalataikra. Úgy gondolom, hogy a kollégáimnál jóval kevesebb figyelmet kap az ő munkájuk. Alapvető problémának tartom, hogy a börtönökben oktató tanárok, munkájuk megkezdése előtt, nagyon sokszor semmilyen vagy csak nagyon kevés felkészítést kapnak, ezzel a speciális oktatási helyzettel kapcsolatban. Továbbá sok esetben nagyon nehéz körülmények között kell oktatniuk.

A szakirodalom áttekintésével, majd azok elemzésével kezdtem a dolgozatomhoz való adatgyűjtést. Később lehetőségem nyílt egy nevelővel és négy, az elítélteket oktató tanárral, strukturált interjút készíteni. Beszélgetéseink során főként a motivációjukra, az előzetes képzettségükre és tapasztalataikra voltam kíváncsi. Illetve, hogy szerintük mi tehetné eredményesebbé a munkájukat. Andragógus hallgatóként kitértem arra is, hogy mennyire tudják figyelembe venni a felnőttek nevelésénél fellépő speciális szempontokat.

Bár tudom, hogy a büntetés-végrehajtási intézetek többsége közel másfélszeres kihasználtsággal üzemel, és sok más tényező is nehezíti a működésüket, mégis úgy vélem, hogy szükség lenne az oktatási körülmények javítására. Itt olyan általános dolgokat értve, mint a tárgyi felszereltség, vagy a tanárok alaposabb felkészítése. Az interjúk során több érdekes gondolatra hívták fel a figyelmemet, amiket a dolgozatomban részletesebben kifejtek.

A dolgozat szerzője: VERÉB SZILVIA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Kraiciné dr. Szokoly Mária PhD

PEDAGÓGUS-TOVÁBBKÉPZÉS A FELNŐTTKÉPZÉS VILÁGÁBAN

Kulcsszavak: *közoktatás, pedagógus-továbbképzés, Lifelong learning*

Az 1990-es évek végére az egész életen át tartó tanulás gondolatvilága, a globalizáció, a technológiai fejlődés, a munka világának és a közoktatás hazai rendszerének átalakulása, és a közoktatási intézmények szolgáltatásaink bővülése következtében a pedagógusoknak új elvárásoknak kellett megfelelniük. Tudásuk, kompetenciáik és készségeik fejlesztése érdekében 1997-től jogszabály kötelezi a pedagógusokat hét évenként 120 órányi képzésen való részvételre.

Szakedolgozatomban a hazai pedagógus-továbbképzés helyzetét vizsgálva arra kerestem a választ, hogy a nemzetközi és hazai társadalmi és oktatáspolitikai változások milyen hatással voltak a magyarországi pedagógus-továbbképzési rendszer 1997-es átalakítására, valamint arra, hogy az egész életen át tartó tanulás gondolatvilága hogyan befolyásolta a továbbképzések tartalmi változásait.

Hipotézisem szerint a pedagógus-továbbképzések egyik kulcskérdésévé vált a finanszírozás illetve a tanfolyam kiválasztása és a tanfolyam elvégzésével kapcsolatos karrier cél teljesülése. Azt kutattam, hogy milyen szempontok határozzák meg egy-egy képzés kiválasztását. Figyelembe veszik-e a pedagógusok igényeit vagy részben esetleg teljes egészében alárendelik az intézmény érdekeinek. Azt is megvizsgáltam, hogy milyen forrásból történik a képzések finanszírozása. A szolgáltatói piac helyzetét elemezve arra kerestem a választ, hogy változott-e, és ha igen milyen arányban az állami, önkormányzati fenntartású és a non profit és for profit szervezetek száma a képzések szervezésében az 1997 - 2011. közötti időszakban.

Kutatásom során interjút készítettem a Művelődési és Közoktatási Minisztérium 1996-98. közötti főosztályvezetőjével, aki részt vett a magyarországi pedagógus-továbbképzési rendszer kialakításában és jogszabályi háttérének megteremtésében. On-line kérdőíves kutatást végeztem az Önkönet Kft. 2009-10. között szervezett képzéseinek résztvevői között a pedagógus-továbbképzések részvételére és finanszírozására vonatkozóan. Dokumentumelemzéssel az Európai Unió és a Magyar Kormány élethosszig tartó tanulásal kapcsolatos stratégiai célkitűzéseit és dokumentumait vizsgáltam, valamint felhasználtam hazai oktatáspolitikusok és kutatók élethosszig tartó tanulásal és a pedagógusok helyzetével foglalkozó munkáit.

LEVELEZŐ TAGOZAT
MŰVELŐDÉSSZERVEZŐ SZAKIRÁNY

A dolgozat szerzője: KERÉNYI-NAGY OLIVÉR PÉTER

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Pusztai Sándor

NEMI EGYENLŐTLENSÉG A MAGYAR MUNKAERŐPIACON AZ '50-ES ÉVEKTŐL CÉLOK, IRÁNYELVEK ÉS VALÓSÁG

Kulcsszavak: *nemi egyenlőtlenség, munkaerőpiac, rendszerváltozás, esélyegyenlőség, kompetencia*

A szakdolgozat célja a hazai munkaerőpiac elemzése. Fő irány, hogy a különböző vezetés alatt milyen trendek mentén haladt a foglalkoztatottság, milyen problémák vetődtek fel, ezekre milyen válaszleépések történtek.

A dolgozat az '50-es évektől kezdi analizálni a helyzetet. A második világháborúnak egy évtizede vége, '56-os eseményeket és az azokat követő megtorlásokat megélte a társadalom. A szovjet megszállás hozott igazán nagy fordulatot a mi szempontunkból. A kádári konszolidációtól az érett Kádár-korszakig hosszú út vezetett, mely a rezsim fennállásáig, a rendszerváltozásig folyamatosan alakult. A piacgazdaság beköszöntével alapvetően változott meg a munkaerőpiac mindkét nem szempontjából.

Az Európai Unió- hoz történő 2004- es csatlakozás további változásokat hozott, melyek közül a dolgozat azt emeli ki, hogy mennyire szükségessé tette ez a lépés a kompetencia alapú oktatási szemlélet bevezetését a közoktatásban. A szakirodalom és a történelem rámutat arra a változásra, hogy ma már nem az a sikeres, aki egy elsajátított tudást a legmagasabb szinten művel, hanem az, akinek a reakcióideje és alkalmazkodási képessége maximálisra jár ebben a folyamatosan változó és kihívásokkal teli világban.

Munkám folyamatosan reflektál a jelenkorra, a jelenkor eseményeire, hazai és nemzetközi véleményvezérek gondolataira. Trendeket keresek a számok mögött, a felmerülő problémákat kihívásként értelmezem, megoldási lehetőségeket mérlegelek, hasonlítok össze, miközben remélem, hogy értékítélettől mentesen az olvasó dönti el, melyik a működőképes gyakorlat.

LEVELEZŐ TAGOZAT
SZEMÉLYÜGYI SZERVEZŐ SZAKIRÁNY

A dolgozat szerzője: ESZE VIKTÓRIA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Hegyi-Halmos Nóra

ÁLLÁSKERESŐK MUNKAERŐPIACI FEJLESZTÉSÉNEK MÓDSZEREI

Kulcsszavak: *munkanélküliség, álláskeresés, tréning, tanácsadás*

Tanulmányomban arra kerestem a választ, hogy napjaink bizonytalan munkaerőpiaci helyzetében milyen lehetőségei adódnak az álláskeresőknek, hogy képessé tegyék magukat a hatékonyabb elhelyezkedésre. Emellett több hónapon át zajló longitudinális kutatásom arra irányult, hogy egy konkrét tanácsadói szolgáltatáson keresztül megvizsgáljam, ezek a módszerek vajon mennyire hatékonyak. Mintámba egyrészt olyan személyek tartoztak, akik álláskeresést segítő tréningen vagy tanácsadáson vettek részt, másrészt a kontroll csoportba olyanok tartoztak, akik a munkaügyi központban regisztráltak, ám munkaerőpiaci fejlesztő tréningen a korábbiakban még nem vettek részt. E két csoport között, illetve az egyes csoportokon belül az egyes személyeknél pár hónapon belül bekövetkező feltételezett változásokra alapozva végeztem összehasonlító statisztikai elemzéseket. Ennek segítségével egyrészt az elhelyezkedés sikerességét vizsgáltam néhány hónapon belül, illetve olyan pszichológiai mutatók változását, mint az önbecsülés és a szubjektív jóllét. A kontroll csoport segítségével nemcsak arra derülhetett fény, hogy egy-egy álláskeresést segítő szolgáltatás mennyire hagy nyomot az idő múlásával, hanem arra is, hogy azok a személyek, akik nem vettek részt ilyen szolgáltatásban, vajon kevésbé hatékonyak-e elhelyezkedésre irányuló törekvéseik megvalósításában. Eredményeim felhasználásával mód nyílt az ilyen típusú szolgáltatások célirányos fejlesztésére a hatékonyságuk növelése érdekében, továbbá az álláskeresőknek is segítséget nyújthat abban, hogy eldöntsék, egy adott típusú tréningen érdemes-e részt venniük, vagy sem.

A dolgozat szerzője: STOFFER NÓRA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. Kelényi István

NIETZSCHE ÉS SCHOPENHAUER EMBER-FELFOGÁSA ÉS ÉLETSZEMLÉLETE

Kulcsszavak: *Nietzsche, Schopenhauer, filozófia, HR*

Friedrich Nietzsche és – a gondolkodását kezdetben befolyásoló – Arthur Schopenhauer filozófiai munkái leginkább borongós hangvételükről, pesszimizmusukról és időnként szélsőséges állásfoglalásukról ismertek szélesebb körökben. Ám amint azt a dolgozatomban bemutatom, Nietzsche és Schopenhauer filozófiájában több olyan elmélet is megtalálható, mely visszaköszön, napjaink személyzet- és szervezetfejlesztési gyakorlatában.

A dolgozatban először egy-egy rövid életrajzon keresztül bemutatom a két filozófust, filozófiájuk főbb elemeit. A továbbiakban ismertetem személyiségelméleteiket és ehhez kapcsolódóan bemutatok több személyiségelméletet az ókortól napjainkig, kitérek továbbá a habitus és intellektus öröklődésének Schopenhauer szerinti elméletére. Összefoglalom, hogyan gondolkodott Nietzsche arról, hogy milyen hatással van a környezet, a táplálkozás és a fizikai aktivitás a szellemi frissességre és ezáltal a hatékonyságra.

Nietzsche és Schopenhauer elméleteit olyan területek szempontjából vizsgálom meg, mint például a hatékonyságnövelés, a személyzeti kiválasztási procedura vagy a női munkavállalók helyzete a munkahelyen.

Mindezen elméleteket aktualizálva, hétköznapi helyzetekben egy vállalat működésében mutatom be, olyan összefüggésekben, amely egy személyügyi szakember számára is érdekes, talán gondolatébresztő lehet.

Kutatásomhoz Nietzsche és Schopenhauer műveit vettem alapul és vettem össze mai, modern szakirodalommal és saját gyakorlati tapasztalataimmal.

A dolgozat szerzője: TÓTHNÉ SZALAI ALÍZ

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Dr. Henczi Lajos PhD

A TELJESÍTMÉNYÉRTÉKELŐ RENDSZER KIALAKÍTÁSÁNAK FOLYAMATA A METEM EUROPE KFT-NÉL

Kulcsszavak: *teljesítményértékelés, motiváció, fejlesztés, teljesítménymenedzsment*

Minden emberi tevékenység eredménye egyfajta teljesítmény, éppen ezért a teljesítménynek számtalan dimenziója létezik. A történelem során sokat változott a teljesítmény mérésének, értékelésének módszere, a kezdeti informális értékeléstől napjainkig eljutottunk oda, hogy a teljesítmény egy nagyon hasznos stratégiai, és fejlesztő eszköz lehet a vállalkozások számára. Egyrészt hasznos a szervezet számára, hiszen a stratégiai célokat le lehet bontani egyéni célokra, ezek elérése pedig hozzájárul a szervezet sikerességéhez. Hasznos továbbá a munkavállaló számára is, hiszen nem csak információt nyújt munkájával kapcsolatban, hanem fejlődési irányt is mutat.

Dolgozatom első részében, a témával kapcsolatos szakirodalmi áttekintés tükrében kitérek a teljesítményértékelés elméletére, a kialakulásának történetére, fejlődésére, felhasználhatóságára, továbbá fontosságára mind a munkavállaló, mind pedig a munkáltató szemszögéből.

Ezután bemutatom a Metem Europe Kft-t, kezdve a cég megalakulásával, szervezeti felépítésével, továbbá részletesen kifejtem a teljesítményértékelő rendszer kidolgozásának folyamatát, majd röviden bemutatom a jelenleg használatban lévő rendszert. Azért volt érdekes számomra ez a folyamat, mert a cég kulcspozícióban lévő alkalmazottai közösen hozták létre a jelenleg is használt teljesítményértékelő programot.

Dolgozatom kutatási részében kérdőíves felmérés segítségével igyekeztem kideríteni a dolgozók véleményét, hogyan élik meg a teljesítményértékelést, fontosnak, vagy feleslegesnek tartják-e, mi okoz nekik nehézséget stb. Végezetül levontam a következtetéseket a kapott válaszok tükrében. Reményeim szerint a kapott eredmény azt a célt fogja szolgálni, hogy még hatékonyabb teljesítményértékelő rendszert tudjunk működtetni, ami maximálisan megfelel mind a szervezeti, mind pedig a munkavállalók egyéni céljainak.

A dolgozat szerzője: TURCSIK RENÁTA

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Pusztai Sándor

A NŐK HELYZETE A II. VILÁGHÁBORÚBAN, A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN POLCZ ALAINE ASSZONY A FRONTON CÍMŰ MŰVE ALAPJÁN

Kulcsszavak: *halálközeli élmény, front, háborús benyomás, emlékezés, vívódás, küzdelem, életben maradás*

Szaktervezésem topikját azért választottam, mert régóta szerves részét képezi az érdeklődésemnek annak a szűkre zárt mikrokozmosznak a megismerése, amelyet azok a nők képviselnek, akik született harcosok és töretlenül, vakon képesek vívni a céljaikért és elhivatottan tudnak küzdeni a halálközeli állapot szelében is. Dolgozatom témájának alapkonceptióját Polcz Alaine Asszony a fronton című önéletrajzi regénye ihlette.

Munkámban arra keresem a választ, hogy Polcz Alaine a női nem képviselőjeként és glóriával megkoronázott megtestesítőjeként milyen metodika szerint kommunikálja a személyesen megélt háborús tapasztalatokat és ebben a helyzetben hogyan elevenedik meg az egyéniség. Feltérképezésemben nyomatékokat és hangsúlyt kap annak a momentumnak a megismerése is, hogy az Asszony milyen eszközökkel, módszerekkel festi le magát, milyen mértékben sérül a szubjektum és az átélt megrázkódtatások következtében mennyire alakul át, formálódik az önismeret.

Alaine tomboló mesevilágának megismerését és megértését szemléletváltással, átszemléléssel kívánom megvalósítani. Az átélt szituációk, a valós életérzések csak ezen a szinten teljeshetnek ki és nyerhetnek valódi értelmet. Így válhatok teljes körű részesévé az ő gondolatvilágának, ezen keresztül érinthet meg igazán az ő nagysága. Az Asszony háborús berkekben és az én elmélkedésem közben megélt élmények közötti párhuzamot Alaine gondolata szemlélteti a legjobban. „...*Valahogy a mesék igazságszolgáltatása csapott meg, hogy tud jó lenni mégis az élet...*” (Polcz, 1994. 32. o.)

A dolgozat szerzője: VARGA IBOLYA

Szak: Andragógia BA

Témavezetők: Szabóné dr. Molnár Anna PhD és Kádi Anna

MOTIVÁCIÓ ÉS ÖSZTÖNZÉS A KÖZSZFÉRÁBAN

Kulcsszavak: *közszféra, személyzetpolitika, motiváció, ösztönzés, felnőttképzés*

Az új kormányzati személyzetpolitika célkitűzése a nemzettudatra épülő, értékelvű közszolgálati tisztviselői hivatás megteremtése. Tradicionális karrier-rendszer iránymutatása mellett, részletesen kidolgozott jogszabályi háttér jellemzi a jogviszonyt. Magatartási követelmények tekintetében, az átlagosnál magasabb elvárások érvényesülése mellett, kiszámítható életpályát, szakmai fejlődési lehetőséget, egzisztenciális biztonságot megalapozó jövedelmezést kíván megvalósítani. Szeretnék rávilágítani arra, hogy a munkaerő-piaci versenyben mi motiválja a közszférában való elhelyezkedést, hogyan érvényesülnek az új kormányzati célkitűzések az egyéni karrierekben.

A közszférában dolgozók társadalmi közmegebecsülését fejezheti ki a törekvés, hogy szakmai tapasztalatot tükröző, arányosan emelkedő havi jövedelmezésben részesüljenek, és egyéni ambícióik figyelembevételével vehessenek részt képzéseken. Az elmúlt években jelentős átszervezés, nagy létszámú leépítés, indoklás nélküli felmentés lehetősége, több éve befagyasztott köztisztviselői illetményalap, és demonstrációk befolyásolták a foglalkoztatási létbiztonságot. Kutatásom során kérdőíves módszert alkalmazva keresem a választ arra, hogy a közszférában dolgozók munkakörükről alkotott véleménye, mennyire tükrözi a köztisztviselői státusszal kapcsolatos kormányzati szándékot. Interjú segítségével a megkérdezettek személyes tapasztalatait, véleményét és elvárásait tárom fel.

A téma vizsgálatának aktualitását az adja, hogy az elmúlt évben lépett életbe a Köztisztviselői Etikai Kódex, amely meghatároz irányelveket, alkalmazásmódokat, eljárási szabályokat a köztisztviselői eszménykép kialakítása érdekében. Arra keresem a választ, hogy az egyének szempontjából hoztak-e alapvető változásokat az intézkedések.

AZ ANDRAGÓRIA MESTERSZAK HALLGATÓINAK MUNKÁI

NAPPALI TAGOZAT

A dolgozat szerzője: ALBERT ORSOLYA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Berényi Ildikó

A MŰVELŐDÉSSZERVEZÉS LEHETŐSÉGEI ÉS KILÁTÁSAI FONYÓDON

Kulcsszavak: *fesztiválszervezés, nyári kulturális programok, kulturális turizmus fejlesztése, közösségfejlesztés*

Választásom azért Fonyód kulturális nyári fesztiváljainak elemzésére esett, mert az eddigi összes nyaram ott tölthettem, és úgy látom, hogy jelentős fejlődésen ment keresztül az elmúlt évek során a város kulturális élete. A fesztiválok manapság a legnépszerűbb művelődési programok, az emberek egyre jobban érzik azt, hogy szükségük van kiszakadni a megszokott környezetükből, így az otthon ülést kezdi felváltani a szabadtéren való művelődés. Úgy gondolom, hogy Fonyód tökéletes helyszín erre a célra, és szeretném bebizonyítani, hogy egyre nagyobb igény van a nyári fesztiválokra, rendezvényekre a városban, és ez segít fellendíteni a turizmust. Andragógia feladat az is, hogy a város lakóit, és ne csak a turistákat vonjuk be a kulturális életbe, ami Fonyód esetében kicsit problémásabb, hiszen tapasztalatok alapján, ők nem igazán vesznek részt ezeken a fesztiválokon. Ennek az okát szeretném kutatni, illetve a fejlődést prezentálni a szakdolgozatomban, 2007-től kezdve 2013-ig.

Kutatásomhoz különböző szakirodalmakat veszek segítségül, mint Fonyód történetének bemutatását, a kulturális turizmus jelentőségét, vagy a fesztiválszervezés fontosságát. Statisztikai adatok alapján elemezem a város látogatottságának mértékét, a KSH adatai alapján, interjút készítettem a város alpolgármesterével, művelődésszervezőjével és a Turisztikai Egyesület dolgozójával. Kérdőívet szerkesztettem, melyet a fonyódi lakosok között osztottam ki, a célcsoportban pedig próbáltam minden korosztálynak a véleményét kikérni.

Várható eredmény, hogy a fonyódi lakosok kevésbé vesznek részt aktívan a nyári rendezvényeken, mint a turisták, így ez a kérdés vár megoldásra a jövőben, ennek a lehetséges módszereivel szeretnék foglalkozni a témám során, ötletekkel, javaslatokkal kiegészítve.

A dolgozat szerzője: ALFÖLDY-BORUSS ZSÓFIA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Bali János PhD

A CIGÁNYSÁG INTEGRÁCIÓJA A JAZZ ZENE SEGÍTSÉGÉVEL

Kulcsszavak: cigányság, kultúra, jazz, integráció

A cigányság jelenlegi rossz társadalmi helyzete és megítélése fontossá teszi napjainkban, hogy megoldásokat keressünk problémájuk megoldására. A dolgozatom témáját meghatározó feltevés az, hogy a cigányság integrációját segíti, hogy sikeresen részt vesznek a jazz zenei életben, ezért ennek támogatására érdemes lenne nagyobb hangsúlyt fektetni. A cigány kultúrában mindig is nagy szerepet kaptak és többségében tehetséggel párosultak a művészetek, ezen belül a zene. A cigányság a társadalomban való arányához képest a jazz zenei életben jóval nagyobb arányban reprezentálta magát. Ebben a műfajban való érvényesülésük segítése és tevékenységük bemutatása pozitív hatással lehet társadalmi megbecsülésük és önértékelésük növekedésére, ezzel jelenlegi helyzetük javulására, integrációjukra.

Szakterjedőben arra keresem a választ, hogy a cigányság jazz zenei aktivitása milyen módon és mértékben van hatással a többségi társadalom cigányokról alkotott véleményére, a cigányság integrációjára.

A válaszok megtalálásához főlvázolom a cigányság jelenlegi rossz társadalmi-szociális helyzetét, bemutatom a kultúrájukban kiemelt szerepet játszó zenei sajátosságait történeti aspektusból is. Bemutatom a jazz zene sajátosságait, amely műfaj a cigányság számára intellektuális, kifinomult jellege miatt megfelelő lehet a cigánysághoz elsősorban egyszerűbb zenei műfajokat kapcsoló többségi társadalom tiszteletének kivívására. Feltárom a jazz zene és a cigányság kapcsolatát. Emellett bemutatok egy pozitív kezdeményezést, ahol hátrányos helyzetű, tehetséges roma fiatalokat oktatnak, a Snétberger Zenei Tehetség Központ működését. Kutatási módszereimben az adatelemzést, primer és szekunder források elemzését használom, valamint interjúkat készítek a Snétberger zenei táborban részt vevő fiatal roma tehetségekkel és középkorú cigány zenészekkel.

A téma továbbfejlesztéseként hasznosnak tartom országos vagy akár nemzetközi szintű roma kultúrát bemutató, a jazznek kiemelt szerepet adó rendezvények megszervezését.

A dolgozat szerzője: ALMÁSI VIKTÓRIA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Bali János PhD és dr. Arapovics Mária PhD

KÖZLEKEDÉSI KULTÚRÁRA VALÓ NEVELÉS AZ AUTÓSISKOLÁBAN

Kulcsszavak: *szakoktató képzés, továbbképzés, e-learning, biztonságos közlekedés, előadó.*

Szakedolgozatom témaválasztása személyes indíttatású. Egy kedves ismerősöm vezet autósiskolát vidéken, ahol anno én is tanultam, dolgoztam, ezáltal lehetőségem nyílt arra, hogy mélyebben belelássak a háttérben zajló folyamatokba, emellett elkezdtek foglalkoztatni a baleset megelőzéssel kapcsolatos cikkek, statisztikák. Úgy gondolom, hogy az autósiskoláknak is nagy szerepük van abban, hogy változtassanak Magyarország közlekedési morálján, hisz ez az a hely, ahol a tanuló teljes mértékben elsajátíthatja a vezetés minden fortélyát. A kutatásomban azt vizsgálom, hogy az oktatók milyen mértékben és minőségben használják a korábbi képzéseken megszerzett felnőttoktatással kapcsolatos ismereteiket, valamint mennyiben jelenik meg az előadásukban, illetve a gyakorlati oktatás során a defenzív vezetésre való nevelés.

A dolgozat első felében - miután megindokoltam témaválasztásom - a területtel kapcsolatos szakirodalmak segítségével feltárom a problémakört, és értelmezem a legfontosabb kulcsszavakat.

A második részben a kutatásom eredményét elemzem, melynek célcsoportját maguk az oktatók és az ott tanulók alkotják. A vizsgálatom három részből tevődik össze. Először is, a tanfolyamot végigülve megfigyelem azt, hogy az oktató hogyan alkalmazza a felnőttképzéssel kapcsolatos ismereteit, az előadás szerkezetét, felépítését, illetve, hogy milyen szinten jelenik meg a defenzív vezetésre való ösztönzés a kommunikációjában. Minden egyes óra után a tanulókat megkérem, hogy egy kérdőív segítségével értékeljék az oktatót és az előadást (ez összesen 7 alkalom). Végül a tanfolyam végén interjút készítek az oktatóval a jelenlegi közlekedési kultúra helyzetéről, az oktatás minőségéről, az autósiskola szerepéről.

A kapott eredmények rávilágítanak arra, hogy a tanfolyam során az oktatók milyen mélységben képesek alkalmazni az andragógiai módszereket, és hogy mennyiben járulnak hozzá ahhoz, hogy a tanulók majdan felelősségteljesen és biztonságosan közlekedjenek az utakon.

A dolgozat szerzője: BABÓCS ÉVA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. habil. Kereszty Orsolya PhD

EGY FELNŐTTKÉPZÉSI SZERVEZET KOMMUNIKÁCIÓS STRATÉGIÁJA

Kulcsszavak: *kommunikáció, stratégia, public relations*

A kommunikáció központi szerepet tölt be az emberek életében. Amilyen fontos ez az embernek és az emberi kultúrának a fennmaradásához, éppen annyira fontos a szervezetek fennmaradásához, hatékony működéséhez. Ennek ellenére nem minden szervezet használ tudatosan kialakított kommunikációs stratégiát céljai eléréshez. Mind a külső, belső kommunikáció esetében felfedezhetünk olyan sajátosságokat, melyek szükségszerűvé teszik a szervezeti kommunikáció főbb tevékenységterületeinek és sajátosságainak áttekintését a felnőttképző intézmények szemszögéből.

Témaválasztásom aktualitását abban látom, hogy a cégek, vállalatok esetében a kommunikációs stratégia meghatározza a róluk létrejövő véleményt, megítélését. A partnerek, hallgatók megnyerése érdekében, a róluk kialakult kép alakításában a kommunikációs eszközök célzott használata nélkülözhetetlen. Ezért a megfelelő módszerek, stratégiák kidolgozásának megismerése, elemzése kardinális kérdés napjainkban.

Dolgozatom célja, hogy egy általam választott felnőttképzési szervezet kommunikációs stratégiáját elemezve felfedezzem, hogy mely pontokra épít egy felnőttoktatással foglalkozó intézmény, mely hagyományos értelemben vett szervezeti kommunikációs elemek jelennek meg.

A dokumentumok elemzését az igazgatóság tagjaival (körülbelül 4 fő) készített interjúkkal egészítettem. A beszélgetések során feltárom, hogy milyen szisztéma alapján kerül kialakításra a stratégia, milyen erőforrásokat használnak fel a létrehozása során. Céлом továbbá hipotéziseim igazolása vagy elvetése miszerint a stratégia kialakítása során döntően a hierarchia tetején elhelyezkedő személyek vesznek részt, valamint kevesebb hangsúlyt fektetnek a marketing eszközök használatára, fejlesztésére.

A dolgozat szerzője: BENKŐ NÓRA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Szabóné dr. Molnár Anna PhD

PÁLYAKEZDŐK ÉS FIATAL FELNŐTTEK HELYZETE ÉS KÉPZÉSE

Kulcsszavak: *pályakezdők, fiatal felnőttek, kommunikációs készségfejlesztés*

Szakedolgozatomban a pályakezdő fiatalok magyarországi helyzetét vizsgálom, leszűkítve a célcsoportot a felsőoktatásban részt vevő vagy részt vett fiatal felnőttekre.

Kommunikációs készségfejlesztő trénerként részt vettem egy fiatal felnőtteknek és pályakezdőknek szóló készségfejlesztő tréning kidolgozásában. Nagyrészt ez indokolta témaválasztásomat, mindemellett, hogy magam is fiatal felnőtt és pályakezdő vagyok.

Kutatásom célja, hogy feltárjam a pályakezdők helyzetét, problémáit, képzési lehetőségeit valamint hogy az egyetemek vagy főiskolák milyen támogatást nyújtanak, amivel könnyebben boldogulnak a munkaerő-piacon a felsőoktatási intézményeket elhagyó, munkába álló fiatalok.

A dolgozat első részében a téma elméleti részét járom körül, olyan fogalmakat mutatok be, mint a kapunyitási pánik, a mama hotel, és a pszichoszociális moratórium.

A szakirodalom feldolgozása mellett a téma vizsgálatát saját kutatásommal egészítem ki.

Kérdőíves felméréssel keresem a választ arra, hogy mit gondolnak a pályakezdő fiatalok saját felkészültségükről, véleményük és tapasztalatuk szerint milyen kompetenciákra van szükségük a munka világában a felsőoktatásban tanultakon kívül, és ezeket a kompetenciákat meg tudták-e szerezni tanulmányaik során.

Emellett ismertetem egy pályakezdő fiataloknak szóló, tranzakció-analízis alapú kommunikációs tréning eredményeit, tapasztalatait mind tréneri, mind pedig résztvevői szempontból.

Az általam feltett kérdésekkel arra kerestem a választ, hogy milyen mértékben készíti fel a felsőoktatás a hallgatókat a munkaerő-piac és a munkába állás kihívásaira és hogy mennyire tartják a fiatalok fontosnak, hogy hatékony kommunikációs eszköztárral rendelkezzenek.

Úgy vélem, a szakedolgozat elkészítése közben számos, új szempontot kaptam a pályakezdők helyzetéről, ami sokban segíti további, e célcsoporttal folytatott munkámat.

A dolgozat szerzője: FAZEKAS ENIKŐ

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Hegyi-Halmos Nóra

A JÁTÉK, MINT MÓDSZER HELYE, SZEREPE ÉS LEHETŐSÉGEI AZ IDEGEN NYELVEK OKTATÁSÁBAN

Kulcsszavak: *játék, atipikus tanulás, nyelvoktatás, módszertan*

Globalizálódó világunkban egyre inkább előtérbe kerülnek az atipikus munka- és tanulási formák, amelynek oka az egyre gyorsuló társadalmi-gazdasági változásokból fakadó kihívásoknak való megfelelés igénye. Ennek megfelelően a felnőttképzés, és így a nyelvoktatás (hiszen sikerünk egyik kulcskompetenciája az idegen nyelvi kommunikáció) módszertani megújítása és fejlesztése kiemelt fontosságú terület. Annál inkább, mivel az Eurostat 2011-es adatai szerint hazánk 25-64 év közötti lakosságának 63,2%-a semmilyen idegen nyelven nem beszél, ez az európai átlagnak majdnem kétszerese (EU 28 átlaga 34,3%).

Kutatásomban fő célom, hogy képet kapjak a hazai nyelvoktatás helyzetéről, a nyelvoktatás során alkalmazott tanítási módszerekről. Ezen belül is – reflektálva az atipikus tanulási módszerek iránt felmerülő igényre - azt szeretném feltárni, hogy a szimuláció, szerepjáték és játék, mint tanítási módszer hogyan jelenik meg a felnőttek nyelvi képzésében, milyen lehetőségei, korlátai vannak alkalmazásuknak. Ennek érdekében több nyelviskola nyelvtanárával készített interjú alapján azokat az oktatói attitűdöket mérem fel, amelyek a módszertani megújulással, a kreatív nyelvtanítással kapcsolatosak, illetve a kiválasztott felnőttképző központok, nyelviskolák „pedagógiai programjait”, és módszertani képzések anyagait elemzem.

Úgy gondolom, az élmény- és tapasztalat alapú tanítási-tanulási formák a hazai felnőttképzés gyakorlatában (előnyük és hatékonyságuk) ellenére kevésbé honosodtak meg, ezért az ezen módszerek felhasználási lehetőségeinek kutatásával szerzett tapasztalatok hozzájárulhatnak általában a felnőttek képzésének, és így a nyelvoktatás gyakorlatának megújulásához.

A dolgozat szerzője: FÜRSTAL LEVENTE

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. habil. Pethő László

PATRIOTIZMUS, MINT KULTURÁLIS TŐKE ALTERNATÍV ÖNMŰVELŐDÉSI LEHETŐSÉGEK

Kulcsszavak: *kulturális tőke, patriotizmus, nacionalizmus, hagyományörzés*

Választott témában arra koncentrálok, hogy milyen módon jelenik meg a patriotizmus és nacionalizmus, mint tőke. A témaválasztást személyes érdeklődésem motiválta, valamint, hogy ez a két ideológia a mai napig meghatározó formáló erő napjainkban is, illetve egyre nagyobb szerepet és hangsúlyt kap.

Dolgozatomban bemutatom a nacionalizmusról és a patriotizmusról szóló alapvető gondolkodók eszméit, valamint e két terület magyar vonatkozását és működését. Tőkeként való megjelenésében Pierre Bourdieu tőkeelméletére támaszkodom, és ez alapján bizonyítom e két eszme tőkeként való mivoltát, megjelenését.

Kutatásomban hagyományörző csoportokat vizsgálok. A vizsgálat lényege, hogy mélyinterjúk eredményeinek segítségével bemutassam, hogyan befolyásolja e két eszme a fogyasztási szokásokat. A mélyinterjúk 15 fő részvételével készülnek.

Fő hipotéziseim: Az említett két eszme nagyban befolyásolja a csoport fogyasztási szokásait, így tehát nagymértékben magyar árut vásárolnak. A csoport tagjai a felső középosztályba sorolják magukat, valamint elkötelezettek a fenti eszmék irányában a hagyományörzésen keresztül. Erős a csoportkohézió ebben a szubkultúrában, ellenben nyitottak az új belépőkkel szemben.

Ezen kutatás jó kiinduló pontja lehet annak, hogy ezt a szubkultúrát mélyebben megérthessük, valamint, hogy jobban feltérképezzük fogyasztási és kohéziós elemeiket. Jó megalapozója lehet ezen csoportok működésének megértésében, valamint segíthet a róluk kialakult kép aktualizálásában.

Lényegesnek gondolom, hogy a téma kutatása során semmilyen esetben sem szabad politikai színezet által vizsgálni ezen csoportokat, hanem mint egyedi szubkultúráként kell őket kezelni.

A dolgozat szerzője: HORVÁTH LÁSZLÓ

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Feketéné dr. habil. Szakos Éva PhD

INFORMÁLIS TANULÁS A MUNKAHELYEN: A TUDÁSMEGOSZTÁS KOMPETENCIÁJÁNAK FEJLESZTÉSE

Kulcsszavak: *informális tanulás, munkahelyi tanulás, tudásmegosztás, tudásmenedzsment*

A 21. században a tudásalapú, információs társadalom korában a humán tőke és az információ, tudás kerül előtérbe, így fontossá válik a tanulás széleskörű értelmezése, mint élethosszig tartó és az élet minden területére kiterjedő folyamat. Kutatásom során a munkahelyi tanulás területét vizsgálom, azon belül is a sokszor látens és kiaknázatlan informális tanulást. A szervezetek, hogy kiaknázzák ezt az erőforrást, tudásmenedzsment rendszereket működtetnek, melyben egy fontos kérdés és egy nehezen motiválható tényező a tudásmegosztás. Dolgozatom fókuszában éppen ezért áll ez a jelenség, hogy vizsgálataimnak köszönhetően jobban megértsük az alkotóelemeit, ezáltal pedig képesek legyünk a fejlesztésére tréninget tervezni.

A kutatás előzményeként elvégeztem egy kérdőíves felmérést, ahol exploratív faktoranalízis segítségével feltártam a tudásmegosztás kompetenciájának látens összefüggésrendszerét, lehetséges alkotóelemeit. Erre építve elkészítettem egy mérőeszközt a tudásmegosztás kompetenciájára, így jelen kutatás célja az eszköz validálása, többek között konfirmatív faktoranalízis segítségével. A kérdőívet kiegészítettem egy validált kérdőívvel, mely a Nonaka-féle tudás létrehozási modell dimenzióit méri fel, illetve egy tanulástámogató szervezeti kultúra és vezetési stílus mérésére szolgáló kérdőívvel. Ezen felül vizsgálom a tudásmegosztás kompetenciájának viszonyát az egyes tanuláseméleti preferenciák tükrében. A mintát elsősorban fiatal felnőttek (19-26 év), a jövő munkavállalói alkotják. A mintavétel elsősorban hozzáféréseken alapuló (külföldi partnerek, kapcsolatok) és kényelmi mintaválasztás alapján történik egy online kérdőív terjesztésével.

A kutatás fő kérdése, hogy a tudásmegosztás kompetenciája hogyan viszonyul a Nonaka-féle tudás létrehozására szóló modellhez, a különböző tanulás elméleti felfogásokhoz, illetve a szervezeti kultúra és vezetési stílus tanulástámogató mivoltához.

Eredményeimet felhasználva a következő lépés egy a tudásmegosztás kompetenciáját fejlesztő tréning kidolgozása és ennek kipróbálása vállalati környezetben, majd az eredmények, a tudásmegosztás kompetenciájában bekövetkező fejlődés összevetése hosszú távon a vállalat eredményességi mutatóival.

A dolgozat szerzője: KANDIKÓ ÉVA DIÁNA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Benkei-Kovács Balázs PhD

A HAJLÉKTALANOK MUNKAERŐPIACI BEILLESZKEDÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

Kulcsszavak: *reintegráció, képzés, munkaerőpiac*

Egy igen speciális célcsoport, a hajléktalanok helyzetének megismerésével, és segítségnyújtási lehetőségeivel foglalkozom. Gazdasági-és társadalmi helyzetükből kiindulva halmozottan hátrányos helyzetű csoportként tekinthetők, hisz az önálló egzisztencia elvesztésén túl, meg kell küzdeniük a társadalomból való kirekesztettséggel, s sokszor lelki-és fizikai problémákkal. E csoport nagy része nem rendelkezik semmilyen szakképesítéssel, s a szakképesítéssel rendelkezők nagy részének szakmai tudás elévült. Esetükben a képzés mit a hajléktalanságból való kilépést elősegítő eszköz lehetőségét két oldalról járom körül. A bizonyítvány, mint magasabb iskolai végzettséget eredményező tényező jelentőségét és a képzési folyamat alatt végbemenő lelkiállapot változás fontosságát.

A szakdolgozatomban azon kérdésekre keresem a választ, miszerint milyen oktatási tényezőket kell figyelembe venni a hajléktalan célcsoportnál? Tudatosulnak-e az oktatáson résztvevő egyéneknél az oktatás közvetett (pszichés-és fizikai egészségügyi állapot javulása, a szociális háló újrászövése, célok kitűzése, motiváció erősödése) hatásai? A képzés közvetett vagy közvetlen hatásai nyújtanak nagyobb segítséget a hajléktalanságból való kitörésben? Feltételezésem szerint a képzés egy hatékony eszköz a hajléktalanság problémájának kezelésére. Egyrészt segítséget nyújt munkaerőpiaci helyzetük javításában a bizonyítvány által. Másrészt a pszichés-és fizikai egészségügyi állapot javulásához, a szociális háló újrászövéséhez nagymértékben hozzájárulhat. Az elméleti háttér feldolgozását követően félig strukturált interjúk elemzése következik. Hat, képzésen részt vett, s jó eséllyel a hajléktalanságból kilépett egyén tanulási élettörténetének feldolgozása és a felnőttképzéshez fűződő viszonya kerül a középpontba.

A dolgozat szerzője: MARCZEL SZABOLCS

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Bali János PhD és dr. Brachinger Tamás PhD

A ROMKOCSMÁK, MINT KULTURÁLIS KÖZPONTOK: ESÉLYEK, LEHETŐSÉGEK

Kulcsszavak: *városantropológia, városi tér, élethosszig tartó tanulás, informális tanulás*

A szakdolgozatomban azt szeretném megvizsgálni, hogy egy kocsmá, hogyan válhat a tanulás informális színterévé. Illetve, hogy ebben a folyamatban milyen szerepe van az adott szolgáltató egységnek.

Számomra az andragógia területén belül mindig is a művelődésszervezés irány tetszett jobban. Az foglalkoztat a leginkább, hogy egy kulturális szervező milyen lehetőségeket tud kihasználni, hogy hatással legyen a felnőttoktatásra. Kutatásom, és vizsgálódásom színterének a romkocsmákat választottam, hiszen a fiatal felnőttek körében egyre elterjedtebbek az ilyen szolgáltatóipari egységek. Mindezek mellett a kulturális turizmusra is nagy hatással vannak. Fontos az informális tanulásnál kiemelni, hogy az egyik leghatékonyabb formának tartom a felnőttkori tanulásban, mert az egyén saját motivációi miatt vesz részt benne. Számos kocsmá, romkocsmá rendelkezik valamilyen kulturális tevékenységgel, ezek vizsgálatára is szeretnék hangsúlyt fektetni.

Szakdolgozatom elméleti háttérét városantropológiai tanulmányok és a városi térről szóló szakirodalmakkal alapozom meg. Párhuzamot szeretnék állítani a kávéházi kultúra és a mai romkocsmák funkcionális azonossága között.

Kutatási módszereim között, a szakirodalmak feldolgozása mellett, egy strukturálatlan interjú szerepel. Három romkocsmá vezetőségével készítek interjút, amit a dolgozatomban kiértékelek.

A dolgozat szerzője: NYUL PETRA
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

FIATAL FELNŐTTEK INFORMÁLIS TANULÁSI SZOKÁSAI A SZABADIDŐBEN

Kulcsszavak: *informális tanulás, szabadidő, fiatal felnőttek, tanulás*

Témaválasztásom indoka az a gondolatom, hogy manapság még nem tartom elég elterjedtnek az informális tanulást így megnevezvén. Szerintem a legtöbb ember még nem hallotta ezt a szót, és nem tartja tanulásnak az informális tanulást. Szeretném a témát jobban körüljárni, megismerni milyen módokon valósulhat meg ez a fajta tanulás, főként a szabadidős elfoglaltságokra gondolva.

A szakdolgozatom két fő részből áll. Az első felében megalapozom az elméleti hátteret, ahol bemutatom a szakirodalomból szerzett ismereteimet. Itt különös hangsúlyt helyezek a formális, nem formális és informális tanulás bemutatására, a felnőtttség kritériumaira, azon belül is a fiatal felnőttekre. Majd kitérek a fiatalok szabadidős elfoglaltságaira is, amiről úgy gondolom, szoros kapcsolatban állhat az informális tanúlással. Az elméleti részbe még beleteszek pár gondolatot a validációról is. A dolgozat második felében pedig magára a kutatásra helyezem a hangsúlyt.

Ebben a témában a kutatásom célcsoportjai a fiatal felnőttek. Vizsgálatomat az ELTE hallgatói körében tervezem megvalósítani egy online kérdőívvel. Természetesen anonim módon valósítom meg a lekérdezést, zárt és nyitott kérdésekkel egyaránt. A kérdőív elkészülte előtt célokat és hipotéziseket fogalmaztam meg azzal összefüggésben, mire is várok választ a lekérdezés során. Az, hogy mennyire valósulnak meg a feltételezéseim, a szakdolgozat elemzéséből, és az összegzéséből ki fog derülni. Például az egyik célom, hogy megtudjam, hallottak-e az ELTE hallgatói az informális tanulásról, és ha igen, mit tudnak róla. Én úgy gondolom, a többség nincs tisztában a fogalommal, nem ismerik. Előreláthatólag a tervezett harmincegy kérdésben meg fogom kapni a választ arra, hogy a hipotéziseim mennyire helytállóak.

A dolgozat szerzője: ORAVECZ DIÁNA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Szabóné dr. Molnár Anna PhD

AZ ANDRAGÓGIA MA KÉPZÉS A PÁLYASZOCIALIZÁCIÓ TÜKRÉBEN

Kulcsszavak: *professzionizáció pályaszocializáció, szakmai identitás, motiváció, szakmaiság, kompetencia*

Szakedolgozatom központi kérdése, hogy mennyire fektetnek hangsúlyt a pályaszocializáció, illetve a szakmai identitás fontosságára az andragógia mesterképzésben. Mindezt azért tartom fontosnak és aktuálisnak, mivel egy olyan szakmáról van szó, amelyet egyrészt sokan nem ismernek (vagy nem ismernek el), így hatalmas súly nehezedik a már meglévő, illetve a jövő szakértők vállára. Az ő felelősségük és feladatuk, hogy az andragógia, mint professzió elismerésre és ismertségre tegyen szert mind a köztudatban, mind a munkaerő-piaci szférában is. A képzésben a szakmai tudás mellett legalább annyira fontos hangsúlyt érdemes fektetni a szakmai látásmódra, hiszen ezzel érhető el, hogy a hallgatókban elindulhasson egy sikeres pályaszocializáció, amivel hozzásegíthetik az andragógiát a szakmaisodáshoz.

Ahhoz, hogy a téma kellően átlátható váljon, a szakirodalmak segítségével egy rövid történeti áttekintést ejtek az andragógia fogalmának és szakmaiságának a kialakulásáról Alexander Kapp fogalomhasználatától egészen a Bolognai-rendszer kialakulásáig. A kérdéskörben a következő fogalmakat fogom körbejárni: professzionizáció pályaszocializáció, szakmai identitás, motiváció, szakmaiság, kompetencia. A hazai kutatásokból kiemelem azokat a kérdéseket, amelyekre a szakértők arra kerestek választ, hogy mennyire beszélhetünk önálló szakmáról, amikor az andragógiáról és a felnőttképzésről beszélünk. Kutatásomban több hazai felsőoktatási intézmény oktatóját kérdezem meg félig strukturált interjú keretében, hogy mit gondolnak arról, hogy mennyire fektetnek hangsúlyt a képzésben a pályaszocializációra, illetve ők maguk fordítanak-e figyelmet a kurzusaik tartalmi és módszertani kialakításánál a hallgatóik szakmai identitásának formálására.

A dolgozat szerzője: RÉTI ANNAMÁRIA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Feketéné dr. habil. Szakos Éva PhD

A TANULÁS MEGJELENÉSE A FIATAL FELNŐTTEK ÉLETCÉLJAIBAN - EGY FELSŐOKTATÁSBAN VÉGZETT VIZSGÁLAT TANULSÁGAI

Kulcsszavak: *tanulás, élethosszig tartó tanulás, életcélok, döntések, fiatal felnőttek*

Dolgozatom a tanulás és az élethosszig tartó tanulás elméletét, az egyéni életcélokat, valamint az egyéni döntések közötti összefüggéseket vizsgálja. A három terület kapcsolódási pontjait a fiatal felnőttek korosztályi jellemzőinek elemzése alapján vizsgálom meg.

Azok a fiatal felnőttek, akik jelenleg felsőoktatásban vesznek részt, már döntöttek a tanulás mellett. A kutatás arra keresi a választ, hogy a tanulás melletti döntés hogyan befolyásolja az egyéni életcélokat, valamint összefüggéseket keres a fiatal felnőttek tanulási attitűdjei és döntései között.

Kutatási kérdéseim:

- Megjelenik-e a fiatal felnőttek életcéljai között a tanulás? Mennyire befolyásolja őket az élethosszig tartó tanulás elmélete?
- Van-e összefüggés a fiatal felnőttek életcéljai és a tanulóval kapcsolatos attitűdjei között? A nem tanulóval összefüggő életcélok eléréséhez szükséges eszközök között feltűnik-e a tanulás?
- Milyen összefüggés van a fiatal felnőttek döntési képessége és a tanulóval kapcsolatos attitűdjei között? A döntési képesség összefügg-e a tanulás választásával vagy elutasításával / abbahagyásával?

A kutatást olyan fiatal felnőttek körében végzem, akik jelenleg is felsőoktatásban vesznek részt. Az elméleti háttérben elemzett összefüggések alapján kialakított kérdőív és interjú módszereivel végeztem adatgyűjtést. A kérdőívet a jelenleg is felsőoktatásban tanuló 20-29 éves fiatal felnőttek töltötték ki, míg az interjúkat az andragógia mesterképzés nappali tagozatos hallgatóival készítettem el.

A dolgozat szerzője: RÓKÁS KATA

Szak: Andragógia, MA

Témavezető: Dr. Bali János PhD és Gyenes Zsuzsa

MESETERÁPIÁVAL A LELKI EGÉSZSÉGÉRT

Kulcsszavak: *meseterápia, személyiségfejlődés, mentálhigiénia*

Dolgozatomban a meseterápiát, mint a biblioterápia ágát vizsgálom. A felnőttképzés része a személyiségfejlesztés, a lelki egészséggel való tudatos foglalkozás, ennek egyik formája a meseterápia. Célja a személyiség rejtett tartalmainak felfedezése, fejlesztése, melyet az andragógus is alkalmazhat, mint a személyiségfejlesztés egy módszerét. Szeretném elősegíteni annak terjedését, mivel az még ritkán alkalmazott gyakorlat. Céлом a mesék jelentőségét vizsgálni, ember és környezete közötti harmonikus viszony kialakítására fókuszálni.

A mesék minden nép kultúrájában felfedezhetőek: hordozzák a hagyományokat és ősi igazságokat, szimbólumrendszert alkotva. A modern világban azok, az általuk közvetített értékek és látásmód kisebb szerepet kap. A mesék elősegítik a gyógyító folyamatokat, az archaikus tudatot hívják elő: tudatra és tudatalattira is hatnak.

Kutatásomban tíz strukturálatlan interjút készítettem olyan felnőttekkel, akik részt vettek meseterápiás foglalkozáson. Érdekelt, hogy korábban foglalkoztak e tudatoson egészségneveléssel; számukra mi a mesék üzenete; a hétköznapiakban van-e ennek jelentősége; látnak-e összefüggést a meseterápia és a lelki egészség között. Meseterapeutákkal készített interjúmban a meseterápia hatását, működését, a meseterapeuta profilt és kompetenciákat kutatom.

Az ember alapvető tulajdonsága, hogy boldogságra törekszik és képes fejlődésre, melyet a meseterápia elősegít. Kutatásaim alapján úgy vélem, hogy olyan létigazságokat tanulhatunk általuk, amik újfajta világlátási módot eredményeznek, mely az egyén személyiségének élethosszig tartó fejlődését segíti.

A dolgozat szerzője: SAJÓHEGYI ANDREA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Hegyi-Halmos Nóra

KULCSKOMPETENCIÁK AZ EMBERI ERŐFORRÁS MENEDZSMENTBEN - HR TOBORZÁS-KIVÁLASZTÁS SZAKEMBEREK KULCSKOMPETENCIÁI

Kulcsszavak: *kompetencia, emberi erőforrás menedzsment, toborzás, kiválasztás*

Napjainkban felértékelődött a kompetencia fogalma. Munkaerő-piaci vonatkoztatásban az állásinterjúk és az adott pozícióhoz rendelt kompetenciáknak való megfelelés juthat eszünkbe. Ugyanakkor a toborzási és kiválasztási folyamatot menedzselő HR szakembernek is ugyanúgy meg kell felelnie bizonyos kompetenciaelvárásoknak, mint a jelöltnek.

Szakedolgozatom célja a toborzás és kiválasztás területén dolgozó HR szakemberek kompetenciáinak a vizsgálata.

Az elméleti részben a kompetencia fogalmának definiálásával és sokszínűségével, illetve a kompetenciamodellek bemutatásával foglalkozom. Ezen kívül ismertetem az emberi erőforrások területét és funkcióját. Végül különböző szerep-, és kompetenciamodellek kerülnek bemutatásra a toborzás és kiválasztás területére is vonatkoztatva.

A gyakorlati részben a MediaGo Alapítvány HR gyakornoki programban résztvevő pályakezdők, másrésztől a már tapasztalattal rendelkező HR toborzás-kiválasztás szakemberek véleményét ütköztetem és hasonlítom össze. A vizsgálat elvégzéséhez saját készítésű kérdőív, valamint félig strukturált interjú áll a rendelkezésemre.

A szakdolgozattal főként azokra a kérdésre keresem a választ, hogy vajon a MediaGo Alapítvány HR gyakornoki programja speciálisan a HR toborzás és kiválasztás szakterület kompetenciáit fejlesztette-e, a program segítette-e a résztvevőket a későbbi szakmában való elhelyezkedésükben, valamint vajon a HR szakemberek szakmaspecifikus kompetenciákról alkotott képe mennyiben tér el a pályakezdők látásmódjától.

A kérdésekre adott válaszok alapján kirajzolódó kompetencia-térkép segíthet a HR szakmai konferenciák, illetve kompetenciafejlesztő tréningek, továbbképzések hatékony megszervezésében, javításában amelyet andragógusként HR szakmai érdeklődésem miatt fontosnak és hasznosnak vélek.

A dolgozat szerzője: SZABÓ ÁGNES
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Ollé János PhD

AZ EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM KÜLSŐ KOMMUNIKÁCIÓJÁNAK ELEMZÉSE

Kulcsszavak: *ELTE, kríziskommunikáció, bizalomépítés, motiváció*

Szaktervezésben arra kérdésre keresem a választ, hogy a 2012 decembere és a 2013 márciusa között az andragógia szakról megjelenő negatív hírekre (andragógia szakon nem lesz államilag támogatott hely, az andragógia tücsök szak) milyen választ adott az oktatási intézmény? Valamint, hogy ez hogyan befolyásolta a már bent tanulók hozzáállását a tanulmányaikhoz, külön figyelmet fordítva a mostani elsős BA és MA évfolyamra, akik abban az időszakban döntöttek a továbbtanulásukról.

Témaválasztásom azért is indokolt, mert egyre többet olvashatunk arról, hogy a jövő felsőoktatási intézményeinek fel kell venniük egy gazdasági szemléletet a fennmaradásuk érdekében. Tenniük kell azért, hogy őket válasszák. Érdekes kérdés tehát, hogy mit tesz egy oktatási intézmény, ha folyamatosan több forrásból is támadás éri?

Dolgozatom első felében a szakirodalmi háttérrel feldolgozva bemutatom a krízis, kríziskommunikáció valamint a bizalomépítés fogalmait, utána pedig ismertetem kutatásom eredményeit. Ebben egy félig strukturált kérdőívvel felmérésen keresztül kérdezem meg az ELTE PPK Andragógia szakos hallgatóit, hogy hogyan gondolkodtak a tavaly januárban és márciusban történt eseményekről? A következő kérdésekre próbálok majd választ találni: A most első évfolyamos hallgatókat mennyire befolyásolták a negatív hírek a felvételijük során, és mennyire segítette és erősítette meg őket döntésükben az ELTE kommunikációja? Mi motiválta őket, amikor ezt a szakot választották? A már bent lévő hallgatók esetében pedig az érdekelne, hogy változott-e véleményük a szakról? Továbbra is jó döntésnek tartják-e hogy ide jöttek?

Ha főbb hipotézisem beigazolódik, miszerint az ELTE nem kommunikálta le rendesen a történeteket, későbbi kutatásom iránya is kirajzolódhat: Milyen legyen a egy felsőoktatási intézmény külső kommunikációja?

A dolgozat szerzője: SZABÓ DÁNIEL
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Fehér Katalin CsC

RENEZÁNSZ KÖNYVKULTÚRA MAGYARORSZÁGON

Kulcsszavak: *könyv, kultúra, humanista műveltség, könyvtár*

Azért döntöttem emellett, hogy szakdolgozatom tárgyának a magyarországi reneszánsz könyvkultúra ismertetését vállalom, mert mind a mai napig érdekelt a történelemnek ez a korszaka, valamint egy titokzatos időszaknak tartom Magyarország történetében. A köztudat a kultúra egyik fénykorának tekinti Mátyás korát, ez is mutatja, hogy mennyire izgalmas periódusról beszélhetünk. Célom az, hogy minél tágabb, egyúttal pontosabb képet kapjak a korszak könyvkultúrájáról.

Andragógia szakos hallgatóként elsődleges célom a reneszánsz kori művelődési lehetőségek és a felnőttkori tanulás területeinek ismertetése, egyúttal a korszak nagy könyvgyűjteményeinek, könyvgyűjtőinek bemutatása a szakirodalom alapján. Írok az akkori nevesebb könyvgyűjtőkről: körüljáróm Hunyadi Mátyás gyűjteményét, a Bibliotheca Corvinianát illetve többek között Vitéz János és Janus Pannonius könyvtárát. Írok a humanizmusról, a humanista műveltségről a korabeli Magyarországon, az európai hatásokról. Megemlítem az ismertebb nyomdákat is kiadványokat is.

A középkori könyvkultúránkban óriási léptékű változást idéz elő a reneszánsz gondolkodás megjelenése. A könyv(tár) az uralkodói, főúri hatalom nagyságának reprezentálásán, a mindennapi élet eszközén és az egyházi tevékenységen túl a szellemi élet legfőbb értéke lett. Ennek a hozzáállásnak a mozgatórugóit is szeretném feltárni.

A reneszánsz időszakában a könyvnyomtatás felfedezésével paradigmaváltó technikai újítás ment végbe. Megvizsgálom, hogy milyen hatással volt a kor olvasási szokásaira ez az olvasás és műveltség területén óriási változásokat előidéző esemény.

Párhuzamot lehet állítani ilyenformán korunkkal is, mivel a 21. század is bővelkedik olyan új eszközökkel, amelyek forradalmasítják az olvasási kultúránkat.

Dolgozatomat egy önálló, nem reprezentatív kutatással zárom. Ebben a megkérdoztetek olvasáshoz való viszonyát vizsgálom, valamint hozzáállásukat az e-könyvhöz, a modern íráshordozókhoz. Ezt a kutatást a BA-s szakdolgozatomban szereplő kutatás folytatásának szánom.

A dolgozat szerzője: TORDAI DOROTTYA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Zachár László PhD

AZ ÉLETPÁLYA-ÉPÍTÉS MEGNYILVÁNULÁSI FORMÁI ESETTANULMÁNYOKON KERESZTÜL

Kulcsszavak: *életpálya, pályaválasztás, pályamódosítás, pályaazonosulás*

Az elmúlt évtizedekben az információs és kommunikációs technológia gyors ütemű fejlődésének, a megváltozott munkaerő-piaci elvárások eredményeként a hagyományos életpályamodell megszűnt, ezért ezek a változások egy újfajta, folyamatos életpálya-építést kívánnak az egyéntől, amely még ma is életvezetési nehézségeket okoz. Az ember akár belső elhatározásból, akár külső tényezők miatt többszöri pályamódosításra kényszerülhet, amelynek sikerességét egyrészt a felnőttkori tanulás, átképzés lehetősége, az élethosszig tartó tanulásra való nyitottság biztosíthatja, illetve a hatékonyabb döntés kialakításához különböző pályaelemző szolgáltatások igénybevétele is egy jó megoldást kínálhat. Szakirodalmi feldolgozásomban elsősorban *Ritók* és *Szilágyi* műveire támaszkodva az életpálya-építés kulcsfogalmait és meghatározó tényezőit, a pályaelméleteket érintettem.

Szakdolgozati kutatásom hét 40 és 60 év közötti felnőttel készített félig-strukturált életútinterjúból és azok elemzéséből tevődik össze. Alanyaimat előzetes felmérésem alapján az ismerősi körömben kérdezősködve válogattam ki aszerint, hogy minél élesebb pályaváltásokat vizsgáljak. Kutatásom során arra keresem a választ, hogy milyen körülmények vezettek az egyes pályamódosításokhoz, a személyek megtalálták-e időközben hivatásukat, illetve a pályaváltások alkalmával igénybe vettek-e valamilyen szakmai segítséget. Az egyes élettörténetek szemléltetésére életút grafikonokat is készíték, amelyek újabb összehasonlítási alapokat adhatnak.

Jelen kutatásomban a pályamódosítást vállaló egyének sikeres elhelyezkedését kívánom példaként bemutatni, azonban további, érdekes kutatási irány lehet olyan felnőttek felkeresése, akiknek ugyan szándékukban állt pályát módosítani, de végül meg sem kísérelték, vagy próbálkozásuk sikertelennek bizonyult

A dolgozat szerzője: TÓTH KRISZTINA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Habók Lilla

ONLINE- ÉS VIRTUÁLIS KÖNYVES KÖZÖSSÉGEK

Kulcsszavak: *nemzedékelmélet, online közösség, virtuális közösség, közösségi élmény, könyvek*

Szakedolgozatomban,- véleményem szerint - napjaink egyik legnépszerűbb és legmeghatározóbb kulturális színtereivel az online- és virtuális könyves közösségekkel foglalkozom.

Ezeken belül is egy konkrét online- és virtuális platformmal. A témaválasztásom azért esett, mert én magam is tagja vagyok ilyen közösségeknek, és mert úgy gondolom, mint leendő andragógus érdemes lenne megismeri, e felületek működését, és felfedezni a bennük rejlő kiaknázatlan lehetőségeket.

Azért is került érdeklődésem középpontjába ez a téma, mert akárhogy is nézzük az olvasás egy magányos tevékenység. John Vaillant mégis azt mondta egyszer, hogy „*Az ember kifejezetten társas lény.*” A huszonegyedik századra azonban, ezt a két tevékenységet sikerült összekapcsolni a közösségi média szellemében. Hogyan is tudott hatékonyan összeolvadni a könyvek szeretete és a közösségek élete? Az általam választott célcsoport a két közösség résztvevői közül fognak kikerülni.

Ennek tükrében a szakirodalom, valamint általam készített kérdőívek alapján fogom keresni a válaszokat. Olyan kérdőíves módszert szeretnék alkalmazni, amely segít egy valós képet alkotni a könyves közösségek jelenlegi helyzetéről, hogy kik is alkotják őket, és miért választották azt a felületet?

Szakedolgozatom összeállításához különböző statisztikai adatokat, felméréseket, cikkeket és ezzel a témával foglalkozó szakirodalmat fogok felhasználni, kiegészítve a közösségeken megismert ismerőseim benyomásaival, valamint a saját tapasztalataimmal.

Remélem, sikerül igazán jól elmerülnöm ebben a témakörben, és egy igazán tanulságos, megfelelő szakirodalommal alátámasztott dolgozatot összeállítanom.

A dolgozat szerzője: VARGA LÍVIA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

A TANULÁS, ÖNMEGVALÓSÍTÁS, ÖNKÉPZÉS LEHETŐSÉGEI AZ EGRİ KOLPING CSALÁD KATOLIKUS LEGÉNYEGYESÜLETBEN

Kulcsszavak: *civil társadalom, Kolping Adolf, öntevékenység*

Az Egri Kolping Család Katolikus Legényegyesület egy több mint 150 éves múltú visszatekintő lelkeségi mozgalom, melynek Kolping Adolf volt a szellemi atyja. Előző diplomamunkámhoz kapcsolódó kutatásom során említést tettem az Egri Katolikus Legényegyletről, mint az egyesület „elődjéről”. A téma aktualitása abban rejlik, hogy a civil szervezetek szerepe az élethosszig tartó tanulásban nélkülözhetetlen, az egyén az ilyen öntevékeny közösségekben valósíthatja meg leginkább önmagát. Továbbá 2014 a Család Éve és tágabban értelmezve ez által is figyelmet kapnak az ilyen családcentrikus, demokratikus és vallásos egyesületek. Céloom a múlt és a jelen összehasonlítása: Milyen tanulási, közösségépítő lehetőségek, tevékenységek voltak/vannak? Hogyan fejleszti az egyén személyiségét az egyesületben való tevékeny részvétel? Hogyan lehetne megfiatalítani az egyesületet? Úgy gondolom, hogy ma hasonlóak a tanulási, közösségépítő tevékenységek, mint a múlt században, azonban napjainkban szerényebb a kínálatok és a résztvevők száma az Egri Kolping Család Katolikus Legényegyesületben. Vallásos többlete miatt egy elfogadó, szeretetteljes légkört nyújt, melyben a résztvevők bátrabban kibontakoztathatják a bennük rejlő tehetséget. Úgy tapasztalom, hogy az aktív tagok főként idősek, ami veszélyeztetheti az egyesület fennmaradását.

Kutatásom kvalitatív, jellege a leíró-bemutató, prognosztizáló tartalomelemzés, mely történeti áttekintést is tartalmaz. Az egyesület múltját a tagok által vezetett krónikákból, az Egri Katolikus Tudósító c. folyóirat és az Egri Főegyházmegyei Levéltár egészen az 1800-as évek végéig visszanyúló dokumentumaiból tárom fel. Ezen kívül „puha”, félig strukturált interjúkat is készítek az egyesület vezetőségével és aktív tagjaival.

A téma további mélyítésének lehetőségét egy másik hazai, vagy nemzetközi Kolping Családdal való összehasonlító elemzésben látom.

A dolgozat szerzője: VARGA ZSUZSANNA GYÖRGYI

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

GENERÁCIÓK KÖZTI PÁRBESZÉD - INTERGENERÁCIÓS TANULÁS A KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEKBEN

Kulcsszavak: *informális tanulás, intergenerációs tanulás, 2012-es európai év*

A XXI. századra mind az európai, mind más kontinensek számára nem csupán ismert, de egyre sürgetőbb problémává váltak a jól érzékelhető demográfiai változások. Európa elöregedésével egyre nagyobb hangsúly helyeződik a generációk közti konfliktusokra és azok feloldásának, enyhítésének lehetőségeire. Szakdolgozatomban - andragógus szemmel közelítve a témához - a fentiek figyelembe vételével járom körbe a generációk közti párbeszéd, az intergenerációs tanulás, és a kulturális intézmények szerepét és lehetőségeit. Kutatási kérdéseim is e három szempontot követik.

Természetesen a 2012-es európai évet megelőzően is aktív figyelem övezte a témát, de annak felkarolásával az Európai Unió tagországainak lehetősége nyílt aktívabban foglalkozni a felmerülő kérdésekkel. Jelentős források álltak rendelkezésre különböző pályázatok és projektek megtervezéséhez és lebonyolításához, amelyekhez természetesen magyarországi kulturális intézmények is hozzáférhettek. Kutatásom során tehát nem csupán a generációk közti párbeszéd és tanulás jelentőségét és lehetőségeit kívánom feltárni, de arra is kitérek, hogy milyen szerepet vállalhatnak és vállaltak ennek megteremtésében és fenntartásában a hazai kulturális intézmények.

Szakdolgozatomban magyar és idegen nyelvű szakirodalmak feldolgozása mellett az elméleti alapot empirikus kutatással egészítem ki. Különböző generációk egy-egy képviselőjével készített fókuszcsoportos interjú során tisztázom a későbbi kérdőívben érintendő legfőbb témákat. A kérdőíves adatgyűjtés során is természetesen ügyelek arra, hogy minden generáció képviseltesse magát.

Tartok tőle, hogy jelentősége ellenére a téma hazai ismertsége igen alacsony, a pályázati és egyéb lehetőségek kihasználtsága szegényes. Azonban bízom benne, hogy számos pozitív példát is találok, és szakdolgozatommal magam is segítem a generációk közti párbeszéd témájának felkarolását.

A dolgozat szerzője: VERESS ILDIKÓ
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. habil. Pethő László

AZ IDŐSKORÚAK SZOCIÁLANDRAGÓGIÁJA-AZ IDŐSEK HALÁLRA TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉSÉNEK ANDRAGÓGIAI LEHETŐSÉGEI

Kulcsszavak: geronto-andragógia, tanatológia, halál

Kevésbé kutatott területről szóló szakdolgozat absztraktját tartja most kezében a Kedves Olvasó. A modern kori nyugati társadalmak ugyanis tabuvá tették a halál gondolatát. Ezt a kort Philippe Ariès a „*tiltott halál*” korszakának nevezi, szemben a VI. századtól egészen a XVIII. századig tartó időszakokkal, amikor is a „*megszelídített halál*” közel állt az emberek mindennapjaihoz.

Az időskori aktivitást, örök fiatalságot sugárzó programok mellett társadalmunkban háttérbe szorul a múlandóság gondolata, mely elnyomásra kerül az élete végét taposó korosztályban. A hospice tevékenységekkel és a gyásztanácsadással ellentétben az andragógusok szerepét a témában preventívnek tekintem.

A dolgozat multidiszciplináris jellegű. Érinti a szociológia halállal kapcsolatos megállapításait, kitér kultúrantropológiai, történeti tényezőkre és francia, illetve angol szakirodalmakon keresztül is igyekszik megközelíteni a problémát.

Céлом az, hogy megvizsgáljam, hazánkban milyen gyakorlatokat találunk az idősök halállal való szembenézésére, milyen az idősök halállal szembeni attitűdje; illetve az andragógiának milyen létjogosultságai lehetnek eme területen. Fő kutatási módszerem idősökkel készített, a halállal kapcsolatos strukturálatlan interjúkban nyilvánul meg, melyhez egy film is kapcsolódik.

Írásom célja továbbá, hogy rávilágítson: a geronto-andragógus feladata témám tekintetében más szakterületek képviselőivel együttműködve egy olyan szemlélet kialakítása az idősökben és olyan keretek teremtése, amely megakadályozza, hogy Polcz Alaine szavaival élve „a rítusvesztéssel társadalmunkban fokozódjék a szorongás és a halálfélelem”.

A dolgozat szerzője: ZSIGMOND BRIGITTA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

VÁLLALATI ÖNKÉNTESÉG HELYZETE MAGYARORSZÁGON

Kulcsszavak: *társadalmi felelősségvállalás, CSR, önkéntesség, vállalati önkéntesség*

Az Önkéntesség Európai Éve 2011 – ben ismét felhívta a figyelmet az önkéntes tevékenység pozitív szerepére a társadalom számára. 2012 – ben létrejött a Nemzeti Önkéntes Stratégia, amely jelentős növekedést tűz ki céljául több területen is 2020 – ra. Ezzel párhuzamosan a vállalatok társadalmi felelősségvállalásának (Corporate Social Responsibility – CSR) eszméje is próbálgatja szárnyait hazánkban.

Magyarországon a CSR stratégiákba illeszthető vállalati önkéntesség még gyerekcipőben jár, a Magyar Adományozói Fórum 2011 –es kutatása alapján a nettó árbevétel alapján a TOP 200 vállalatból mindössze 39 vállalatnál folytattak önkéntes tevékenységet a munkavállalók.

A kutatásom első felében ismertetem az általam feltárt releváns alapfogalmakat, szakirodalmakat és kutatásokat a CSR és az önkéntesség témakörében, valamint röviden utalok az informális tanulás lényegére is, mivel meggyőződésem, hogy a vállalati önkéntes programok hatékony eszközei lehetnek nemcsak az önkéntesség, hanem a változatos informális tanulás biztosítására is.

Empirikus kutatásom alapját olyan interjúk fogják képezni, amelyeket a vonatkozó területek szakembereivel készítek, célom minél több oldalról megismerni a jelenlegi helyzetet, amelyből problématerképet állítok össze. Kutatásomat továbbá kiegészítem egy terjedelmesebb esettanulmánnyal egy olyan multinacionális nagyvállalatról, aki számos elismerést gyűjtött már be a CSR, ezen belül is a vállalati önkéntesség területén.

Dolgozatom célja feltárni a vállalati önkéntesség nyújtotta lehetőségeit hazánkban, valamint a jelenleg érzékelhető tendenciákat, remélve, hogy a növekvő érdeklődés ezen terület irányába pozitív befolyással lehet a döntéshozókra.

LEVELEZŐ TAGOZAT

A dolgozat szerzője: ANDRÁSI BERNADETT

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Bali János PhD

A TANÍTÓK TOVÁBBKÉPZÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI AZ ISKOLÁN KÍVÜLI OKTATÁSBAN

Kulcsszavak: *múzeumpedagógia, közművelődés, iskolán kívüli oktatásmódszertan, pedagógus-továbbképzés*

Szakdolgozatomban az iskolán kívüli oktatás témakörén belül a múzeumpedagógiára, az irodalmi emlékházakra hívom fel a figyelmet. Olyan továbbképzési lehetőséget szeretnék ismertetni, mely arra ösztönözné az alsó tagozaton tanítókat, hogy ne féljenek a tanulást az iskola falain kívülre helyezni. Dolgozatom témaválasztásánál elsősorban személyes érintettségem motivált. A szakirodalmi áttekintésben olyan témaköröket vizsgáltam, mint a pedagógusok továbbképzése, az iskolán kívüli oktatásmódszertan, valamint a Nemzeti Alaptanterv és a közművelődési törvény. Azért gondolom aktuálisnak a témát, hisz a tanítók feladata, hogy a gyermekek olvasóvá nevelésében részt vegyenek, s ehhez hozzájárul, hogy múzeumpedagógusi tudásuk is legyen, melyet alkalmazhatnak az irodalmi emlékházakban.

Empirikus kutatásom során többek közt arra kerestem a választ, hogy mennyire alkalmazzák a pedagógusok munkájuk során az iskolán kívüli oktatásmódszertant, valamint mennyire ismerik a környékükön elérhető kulturális intézményeket. Három budapesti általános iskola alsó tagozatos tanítói közt végeztem papír alapú kérdőíves vizsgálatomat. Emellett a választott kulturális intézményem, a vecsési Bálint Ágnes irodalmi emlékház üzemeltetőjével, Németh Ágnessel készítettem félig strukturált interjút. Az emlékház programbővítéseként foglalkozásokat terveztem, mely adaptálható bármely más emlékházra. Az elmélet gyakorlati kontrolljaként pedig kipróbáltunk egy foglalkozást egy osztállyal, hogy vizsgálhassam, mennyire használható az ötlet.

A kapott eredmények alapján kiderül, hogy kevésbé alkalmazzák munkájuk során az iskolán kívül végzett tevékenységeket, s főleg az irodalmi emlékházak látogatottsága alacsony. Úgy kívánom emelni a helyszín szerepét a kulturális intézmények közt, hogy az irodalmi emlékházak múzeumpedagógiája címmel szabadon választható kurzust terveznék a tanítóképzőn tanuló hallgatóknak, illetve a magyar irodalom műveltségterületeknek kötelezően beépíteném a tanmenetébe. A kurzus keretein belül a foglalkozástervekből, első gyakorlatokból holnapot lehetne szerkeszteni, mely nyitott lenne a gyakorló pedagógusok részére is, mint egy kézikönyv.

További lehetséges irány lehet a múzeumpedagógia égisze alatt az irodalmi emlékházak jelentőségének kiemelése, hogy nagyobb hangsúlyt kapjon a kulturális nevelésben.

A dolgozat szerzője: BODA EDINA ERZSÉBET

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Laki Ildikó PhD

A VÁROSMAJORI GIMNÁZIUM ÉS KÓS KÁROLY ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN TANULÓ FIATAL FELNÖTTEK JÖVŐKÉPE A XXI. SZÁZADBAN

Kulcsszavak: *közoktatás, felsőoktatás, LLG, pályaorientáció, továbbtanulás*

A gazdaság hatékony működéséhez elengedhetetlen egy, a feladatait ellátni képes, eredményesen működő oktatási rendszer kialakítása, amely felkészíti a jövő állampolgárát az előtte álló feladatokra, a mobilitásra és a társadalomban való integrálódásra.

Magyarország Európai Unió csatlakozása, valamint a gazdasági helyzet megváltozása új alapokra helyezte a tudás elsajátításának és átadásának fogalmát, amelyek az oktatást szabályozó dokumentumokban manifesztálódtak. A szakemberek körében már természetessé vált az élethosszig tartó tanulás paradigmája, amelyhez az oktatási intézmények szereplőinek is alkalmazkodniuk kell.

A fenti feltételrendszereken gondolkodva dolgozatom középpontjába egy budapesti gimnáziumot állítottam, amely 1989-es fennállása óta tartó fejlődésével magában hordozza annak lehetőségét, hogy képes folyamatosan megfelelni az új elvárásoknak.

Szaktervezésemben a fiatal felnőttek pályaorientációját és továbbtanulási szándékát vizsgálom. A statisztikai adatok elemzésével, valamint a kutatási eredmények révén a végzős középiskolások elképzeléseiről, tanulmányi előmenetelük terveiről, jövőképéről szeretnék egy átfogóbb képet kapni.

A felmérés rávilágíthat arra is, hogy egy kiemelt budai középiskola 12. évfolyamos tanulói mennyire képesek megfelelni az új hazai és nemzetközi kihívásoknak, elvárásoknak. A tanulók kérdőíveinek eredménye alapján az iskola visszajelzést kaphat az eddig végzett pedagógiai munkájáról és eredményességéről, s ez más intézményeknek is példaértékű lehet. A kapott eredmények a felsőoktatási intézmények számára szintén hasznos információkkal szolgálhatnak. Ezen túlmenően kulcsfontosságú kérdés, hogy a jövőt alakító fiatal felnőttek képesek lesznek-e megtalálni számításaikat a munka világában, továbbá folyamatosan fenn tudják-e tartani versenyképességüket.

A dolgozat szerzője: BOT KRISZTINA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Kraiciné dr. Szokoly Mária PhD

**ÚJ FEJLESZTÉSI IRÁNYOK A FELSŐOKTATÁSBAN
A MAGYAR KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZER BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI
TERÜLETÉN BELÜL AZ ATTITÚD, AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉGVÁLLALÁS
DEZKRIPTORAINAK VIZSGÁLATA**

Kulcsszavak: *képesítési keretrendszer, szintleírás, deskriptor, tanulási eredmény*

Shakdolgozatomban a TÁMOP 4.1.3 A felsőoktatás rendszerszintű fejlesztése 2. ütem c. projektben kidolgozott, Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) bölcsészettudományi terület BA és MA szintjeinek egyes deskriptoraival (tanulási eredményekben megfogalmazott leírásaival) foglalkozom az oktatás, valamint a munkaerőpiac tükrében. Témaválasztásomban szerepet játszott egyéni érdeklődésem, illetve a lehetőség, hogy részt vehettem a projekt munkálataiban. A téma aktualitása kézen fekvő, hiszen az Európai Unió célul tűzte ki az egységes nemzeti képesítési keretrendszerek kialakítását, segítve ezzel az Európai Unióban belül a képzések átláthatóságát, elismerését és ez által a munkaerő szabad áramlását. Dolgozatom célja, hogy az MKKR bölcsészettudományi terület BA, MA szintjein meghatározott attitúd, valamint autonómia és felelősségvállalás deskriptorainak tartalmát összevevsem az oktatás- és munkaerőpiac világának elvárásaival. A téma fontosságát abban látom, hogy kutatásom az elkészült bölcsészettudományi szintleírások fejlesztési lehetőségeire mutat rá. Kutatásomban a következő kérdésekre keresem a választ:

- Az általam választott deskriptorok BA és MA szinten tükrözik-e a munkaerőpiac igényeit?
- A korábban említett deskriptorok BA és MA szintű leírásai elég rugalmasak-e ahhoz, hogy az ezek alapján létrehozott szakok tartalmi fejlesztései révén követhetik-e a gyorsan változó gazdasági szükségleteket?
- Hogyan látják a megkérdezett hallgatók: saját kompetenciáik mennyiben felelnek meg a nevesített deskriptoroknak?
- Mit gondolnak arról a hallgatók, hogy a szóban forgó leírások elősegítik-e az oktatás és a munkaerőpiac világának közeledését/összeegyeztethetőségét?

Kutatásom során a szóbeli, strukturált és fókuszcsoporthozos interjú, valamint az írásbeli, kérdőívés kikérdezés módszerét alkalmaztam. Célcsoportomat képezték: egyrészt oktatók, munkaadók, munkavállalók (várhatóan 16 fő), másrészt egyetemi hallgató (várhatóan 50 fő). Reményeim szerint a vizsgálatok által, hipotéziseim igazolhatóak lesznek és hasznosnak bizonyulnak a tudományterületi szintleírások fejlesztői számára.

A szakdolgozat leadása után további kutatási lehetőséget kínál a munkaerőpiac szélesebb spektrumára való kitekintés.

A dolgozat szerzője: FEHÉR KRISZTINA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Szabóné dr. Molnár Anna PhD

AZ OKTATÁSSZERVEZŐK KOMPETENCIÁI

Kulcsszavak: *oktatásszervezés, kompetencia*

Az oktatásszervezőkről napjainkban azért érdemes és szükséges beszélni, mert az Egész életen tartó tanulással (LLL) egyidejűleg az oktatás szervezésénél is fontos változások következtek be. Bármilyen oktatásról is legyen szó, oktatásszervezőkkel minden esetben találkozunk. Nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy ki az, aki az oktatás során elkísér bennünket, és szakmai munkájával segíti tanulmányainkat, annak érdekében, hogy a tanulóknak csak a tanulásra tudjanak koncentrálni.

Emiatt tartom fontosnak, hogy az oktatásszervezők kompetenciát vizsgáljam. Három szemlélet összehasonlításával szeretném kutatásom alátámasztani.

Első a szakirodalomban fellelhető idealisztikus oktatásszervezői kép, a második az iskolai keretek között megszerezhető legalisztikus oktatásszervezői kép, amelyről érdemes megjegyezni, hogy a bolognai folyamat miatt folyamatosan változott, valamint, hogy különböző képzéseket sorolhatunk az oktatásszervezői képzések közé. A harmadik, vagyis a realisztikus oktatásszervezői képet az interjúk segítségével mutatom be. A kompetenciákat igen nehéz mérni, a kérdőíves vizsgálat sok esetben nem ad objektív képet az ismert kompetenciákról. Ebből kifolyólag három kompetencia alapú interjút készítetek, különböző vállalati környezetekben dolgozó oktatásszervezőkkel.

Dolgozatomban arra keresem a választ, hogy vannak-e különbségek az oktatásszervezőkről kialakult képekben, és ha igen, melyek ezek a különbségek. Melyek azok az alapvető kompetenciák, melyek birtokában valaki oktatásszervezőként dolgozhat, valamint van-e olyan végzettség, ami az oktatásszervező szakmára készít fel.

A dolgozat szerzője: KAMJÉN BRIGITTA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Kraiciné dr. Szokoly Mária PhD

**ÚJ FEJLESZTÉSI IRÁNYOK A FELSŐOKTATÁSBAN
A MAGYAR KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZER NEVELÉSTUDOMÁNYI
TERÜLETÉN BELÜL A TUDÁS ÉS KÉPESSÉG DESZKRIPTORAINAK
VIZSGÁLATA**

Kulcsszavak: *képesítési keretrendszer, szintleírás, deskriptor, tanulási eredmény*

Szakkollegozatomban a TÁMOP 4.1.3 A felsőoktatás rendszerszintű fejlesztése 2. ütem c. projektben kidolgozott, Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) neveléstudományi terület BA és MA szintjeinek egyes deskriptoraival (tanulási eredményekben megfogalmazott leírásaival) foglalkozom az oktatás, valamint a munkaerőpiac tükrében. Témaválasztásomban szerepet játszott egyéni érdeklődésem, illetve a lehetőség, hogy részt vehettem a projekt munkálataiban. A téma aktualitása kézen fekvő, hiszen az Európai Unió célul tűzte ki az egységes nemzeti képesítési keretrendszerek kialakítását, segítve az Európai Unión belül a képzések átláthatóságát, elismerését és ezáltal a munkaerő szabad áramlását. Dolgozatom célja, hogy az MKKR neveléstudományi terület BA, MA szintjein meghatározott tudás és képesség deskriptorainak tartalmát összevegyem az oktatás- és munkaerőpiac világnak elvárásaival. A téma fontosságát abban látom, hogy kutatásom az elkészült neveléstudományi szintleírások fejlesztési lehetőségeire mutat rá. Kutatásomban a következő kérdésekre keresem a választ:

- Az általam választott deskriptorok BA és MA szinten tükrözik-e a munkaerőpiac igényeit?
- A korábban említett deskriptorok BA és MA szintű leírásai elég rugalmasak-e ahhoz, hogy az ezek alapján létrehozott szakok tartalma alakítható legyen a gyorsan változó gazdasági szükségleteknek megfelelően?
- Hogyan látják a megkérdezett hallgatók a nevesített deskriptoroknak mennyiben felelnek meg saját kompetenciáik?
- Mit gondolnak arról a hallgatók, hogy a szóban forgó leírások elősegítik-e az oktatás és a munkaerőpiac világnak összeegyeztethetőségét?

Kutatásom során a szóbeli, strukturált és fókuszcsoporthozos interjú, valamint az írásbeli, kérdőíves kikérdezés módszerét alkalmaztam. Célcsoportomat képezték: egyrészt oktatók, munkaadók, munkavállalók (várhatóan 16 fő), másrészt egyetemi hallgatók (várhatóan 50 fő).

Reményeim szerint a vizsgálatok által hipotéziseim igazolhatóak és hasznosak lesznek a tudományterületi szintleírások fejlesztői számára.

A szakkollegozat leadása után további kutatási lehetőséget kínál a munkaerőpiac szélesebb spektrumára való kitekintés.

A dolgozat szerzője: KOROM ERIK

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Lévai Dóra

ELŐZETES TUDÁSFELMÉRÉS ELEKTRONIKUS TÁMOGATÁSA A FELNŐTTKÉPZÉS TÜKRÉBEN

Kulcsszavak: *felnőttoktatás, visszacsatolás, adaptív teszteselés*

Témaválasztásomat az motiválta, hogy oktatóként az információs és kommunikációs technológiák eszközeit már évek óta használom a tanítási-tanulási folyamat során. Az andragógia képzés keretében további eszközökkel bővült digitális tolltartóm, melyek alkalmazását folyamatosan vezetem be felnőtt kurzusaim tanítási-tanulási folyamatának irányítása során.

Kutatásom célja, a gazdasági területen felsőfokú oktatásban tanulók információs és kommunikációs technológiák (IKT) használatára való fogékonyságának felmérése a tanulás során és az IKT eszközeinek alkalmazása az előzetes tudás feltérképezésében. A formális tanulás négy képzési szintjén gazdasági szakos tanulók véleményét kértem ki arról, hogy hogyan ítélik meg előzetes ismereteik szintjét és milyen mértékben igénylik előzetes tudásszintjük szinkronizálását a ráépülő tantárgyak oktatása során.

A szakirodalom feldolgozását követően megfogalmazott kutatási kérdéseimre kapott válaszok kiértékelésének eredményei alapján figyelemre méltók az IKT eszközeinek használati gyakoriságára és alkalmazására való fogékonyságra vonatkozó kérdésre kapott válaszok. A leíró statisztika alapján levont következtetés megerősítésére t-próbát végeztem a felsőoktatási szakképzésben és a szakirányú továbbképzésben résztvevők véleményeinek összehasonlítására. Az „Elektronikus dokumentumok”, az „Okostelefon” és a „Webes eszközök”, mint az IKT eszközkörébe sorolható tanulást támogató eszközök alkalmazásában szignifikáns különbség mutatkozik a két csoportba tartozók véleménye között.

A kérdőív kitöltőinek válaszait kiértékelve úgy tűnik, hogy az iskolapadba visszaiülők motiváltabbak a tudás megszerzésében és jelentősebb tapasztalattal rendelkeznek tanuláskuk irányításában, azonban az is igazolható vált, hogy a tanulás önszervezésének mértéke gyakorlással fokozható.

Az empirikus kutatás eredményei arra is rámutatnak, hogy a tanulóknak tovább kell fejleszteni – szükség esetén ki kell alakítani - azt a „kultúrát”, amellyel az információs és kommunikációs technológiák és az önmenedzselés a tanítási-tanulási folyamatban is hatékony eszközként szolgálhatnak. Ebben nem kis feladat hárul az oktatókra, akiknek maguknak is fel kell vállalniuk a továbbképzés rögzös útját, hogy minél inkább az IKT eszközeit hatékonyan alkalmazó „digitális andragógusokká” válhassanak.

A dolgozat szerzője: NAGYNÉ KALINA ANDREA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. habil. Pethő László

AZ IDŐSKORI TANULÁS – AZ EGÉSZSÉGMEGŐRZÉS TANULÁSA, DEMENCIA

Kulcsszavak: *egészségmegőrzés, öregedés, idősellátás, demencia, személyközpontú gondozás*

Előregedő társadalmunkban egyre magasabb az átlagéletkor. Egyre nagyobb létszámú az idősödő embertársaink száma, ezért fontos a rájuk való figyelés. Szakdolgozatomban vizsgálom az idős kori tanulást, az egészségmegőrzés tanulását, ezen belül az idősotthonokban élő demens gondozottak helyzetét, három vidéki intézményben. Célom pontosabb képet kapni az idős kori demenciában szenvedő egyének életéről, egészségük szinten tartásáról, gondozási környezetéről, valamint az otthonokban dolgozók szerepéről a gondozottak életében.

A legfontosabb szakirodalmi áttekintések (Szabó Lajos, 2011) mellett az idősotthonok vezetőivel készítettem interjút, főápolóval beszélgettem és egy demens gondozott hozzátartozóját kérdeztem, elősegítve a pontosabb rálátást az idős kori demencia kérdéskörére. Célcsoportom főként az idősotthonokban tartósan élő 75 év feletti demens gondozottak. Választásom Komárom-Esztergom megyei idősotthonokra esett, lakóhelyem közelsége miatt.

Mivel Magyarországon az idősotthonokban túlnyomó többségében örző-ápoló gondozás folyik a személyközpontú idősgondozás helyett, érdemes fokozottan rávilágítani az egyénre szabott gondozásra, azok mielőbbi, hatékony megvalósítására. Szintén központi kérdésnek kell lennie az idősotthonokban a szakképzett személyzet meglétének. A demens gondozottak integrált foglalkoztatásának a megvalósulása lényeges tevékenység, mert ha nem is lehet visszafordítani a demens személy állapotromlását, de hatékony foglalkoztatással szinten lehet tartani hosszú ideig. Lényeges a családtagok bevonása a gondozási folyamatba, folyamatos kapcsolattartás megléte szükséges a család és az idősotthon között.

A dolgozat szerzője: ÖREGDI IZABELLA ESZTER

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

**A NEM-FORMÁLIS ÉS INFORMÁLIS MÓDON SZERZETT TUDÁS
BESZÁMÍTÁSA AZ OKTATÁSBA A TUDÁS NEM ISMER HATÁROKAT.
ÉLETHOSSZIG TARTÓ TANULÁS A MUNKAERŐ-PIACON**

Kulcsszavak: *informális tanulás, nem - formális tanulás, előzetes tudás, tanuló szervezet*

Tudásalapú társadalmunkban már nem létezik egész életre szóló szakma, így létfenntartásunk már - már elengedhetetlen eszközévé vált az élethosszig tartó tanulás. Az új ismeretek megszerzése és kompetenciák kialakítása idő és energiaigényesek. Így méltán merülhet fel bennünk a kérdés, hogy meglévő ismereteinket, előzetesen megszerzett tudásunkat, miért kell újra és újra tanulnunk? Miért szükséges időt, energiát és pénzt szánni arra, aminek már birtokában vagyunk? A fenti kérdések továbbgondolásaként született meg dolgozatom, melynek témája a nem - formális és informális módon szerzett tudás beszámítása az oktatásba, a munkaerő-piacot, munkavégzés közben szerzett ismereteket helyezve a középpontba.

A nem - formális és informális módon szerzett tudás elismerése számomra azért vált érdekes kutatási területté, mert a munkaerő-piacon azzal a kettősséggel találkoztam, hogy egyes szervezetek a dokumentumok sokaságával igazolható munkavállalókat részesítik előnyben, míg mások elsősorban a sokoldalú jártasságra, tapasztalatra, alkalmazható ismeretekkel rendelkező munkavállalókat alkalmazzák.

Dolgozatomban arra keresem a választ, hogy a hazánkban uralkodó nézet, mely szerint a munkavállalók kiválasztása, előléptetése, jutalmazása elsősorban a dokumentumokkal igazolható végzettségekhez kötött-e, vagy megvalósulni látszik egy olyan nézet, mely szerint a dokumentumokkal nem bizonyítható tudásnak, ismereteknek, kompetenciáknak, tapasztalatnak jut inkább döntő szerepe? Nemzetközi példák, jó gyakorlatok bemutatásával szeretnék rávilágítani arra, hogy a különböző tanulási módok egy egységes rendszert képeznek. Kis - és középvállalkozások középvezetőivel, valamint munkavállalóikkal készített interjúk alapján keresem a választ arra, hogy a munkaadók és a munkavállalók milyen mértékben tulajdonítanak jelentőséget a nem - formális és informális módon elsajátított ismereteknek, s miként tudják ezeket a gyakorlatban hasznosítani a szervezet és az egyén javára?

Kutatásom várható eredménye, hogy munkahelyünk megőrzése érdekében, vagy magasabb pozíció betöltéséhez továbbra is az iskolai végzettség, a dokumentumokkal igazolható tudás a kiindulópont, azonban az egyéni és szervezeti sikerek elengedhetetlen feltétele a munkavállalók nem - formális és informális módon megszerzett széleskörű tudásának megléte és alkalmazása.

A dolgozat szerzője: PINTÉR TIBORNÉ

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

ANDRAGÓGIA A HAJLÉKTALAN ELLÁTÁSBAN

Kulcsszavak: *hajléktalanág, reszocializáció, szociális ellátás, felnőttképzés*

Sokan azt gondolják, hogy a hajléktalanok ellátása csak az életben maradáshoz szükséges alapellátásokat tartalmazza. Erről kissé többről van szó. A hajléktalanná vált emberek többségénél a reszocializáció, reintegráció, lehetőségek az normál élethez való jogokról beszélünk. A különböző szociális ellátó intézményekben a munka igen sokrétű, minden arra irányul, hogy minél több ügyfél kikerüljön a társadalom színterére, és ott újból hozzá méltó életet élhessen. A társadalomba és a munkaerőpiacra visszatéréshez szükséges a személyes kompetenciáik ismerete és fejlesztése. A terelgetés igen hosszú, és fáradságos, míg visszatalálnak a helyes útra. A prevenciónak is nagy szerepe van. Fő feladat megtartani az elért eredményt, és fenntartani a további motivációkat. Társadalmunk számára is fontos, hogy minél több hasznos tagja legyen az országnak, ne kerüljenek vissza az utca szintjére, ez annál kevesebb terhet róhat az állami kasszára, mivel nem kell gondoskodni róluk, eltartani őket.

Dolgozatomban a magyarországi és néhány külföldi példát ismertetek a hajléktalanságra, ellátó rendszerek különbözőségére, s ezen belül a felnőttoktatás lehetőségeire, fontosságára. Továbbá foglalkozom a sikerek és kudarcok hatásával a személyiségükre gyakorolt hatásával.

Vizsgálatom a szakirodalmi háttérre, és a mélyinterjúkra, statisztikai adatokra vonatkozóan történt. A pest megyei vöröskereszt által fenntartott intézményekben folyó munka, oktatási, képzési, munkalehetőségek vizsgálata, miként segítette az ügyfeleket. A szociális munkások nevelési folyamatokban való részvétele, az után követés megvalósulása, valamint az andragógiai feladatok a mindennapokban.

A témaválasztásom oka, hogy 2 éve dolgozom ezen a területen, mint szociális munkás, így a téma igen közel áll hozzám, és napi szinten alkalmazom a tanultakat.

Hipotézisem, hogy a reszocializáció, reintegráció folyamatában nélkülözhetetlen a felnőttoktatás miként segíti a hajléktalan embereket a visszatérését a munkaerőpiacra, valamint az ott megszerzett tapasztalatok, élmények mennyire befolyásolják a további életvitelükben.

A téma érdekében szakirodalmi kutatást, a hipotézisem igazolásaként mélyinterjúkat készítettem, és megvizsgáltam az elmúlt évek statisztikai adatait is a hajléktalanok képzési lehetőségeinek számát és a résztvevők sikerességét.

A dolgozat szerzője: PIPÓ ZSUZSA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Feketéné dr. habil. Szakos Éva PhD

A TRANSZFORMATÍV TANULÁS MEGNYILVÁNULÁSI FORMÁI AZ ANDRAGÓGUS ÉLETPÁLYÁN

Kulcsszavak: *andragógus, transzformatív tanulás, életpálya*

Témaválasztásom alapját a 2009 óta a munkaerőpiacra kikerült diplomás andragógusok eddigi szakmai életének és a 10-20-30 éve az andragógus végzettségnek megfelelő munkakörben dolgozó, de önmagukat másként definiáló felnőttoktatók szakmai és élethelyzetbeli különbségei, valamint saját magánéleti és szakmai tapasztalataim adják. A transzformatív tanulás empirikus vizsgálata felnőttoktatók és andragógusok körében lehetőséget nyújt arra, hogy a szakmabeliek szociális háttérváltozóinak és szakmai fordulópontjainak személyiségükre és szerepeikre gyakorolt hatásáról pontosabb képet kapjon az olvasó.

Dolgozatom szakirodalmi háttérének kifejtésében elsősorban a transzformatív tanulás témakörét vizsgálom részletesen, ezen belül azt, hogy milyen élethelyzetekben figyelhető meg ez a magatartást és személyiséget is megváltoztató tanulási forma és ez mennyire kötődik a magánéleti, illetve a szakmai életpályához. Ehhez kapcsolódóan részletesen vizsgálom az életpályát alkotó életkori szakaszokat és azok jellemzőit is. Az elméleti háttér bemutatásánál kifejtem továbbá az alapvető különbségeket az andragógus végzettségnek megfelelő munkakörben dolgozó felnőttoktatók és az andragógus diplomával rendelkezők szakmai életével kapcsolatban.

Feltételezem, hogy kutatásom résztvevőinek nagy százaléka nem fogja magát andragógusként definiálni, hanem az aktuális betöltött munkakörének megnevezését használja még abban az esetben is, ha a végzettsége andragógus. Feltételezem továbbá, hogy Super életpályamodelljének megfelelően az életkor előrehaladtával egyre csökken a transzformatív tanulási forma az andragógusoknál. Kutatásom eredményeként arra is számítok, hogy a transzformatív tanulási helyzetek megélésénél nem lehet éles határt húzni a magánéleti és a szakmai mezsgye között.

Vizsgálati módszerem mindkét típusa primer adatokra épít, strukturált interjú és saját szerkesztésű online kérdőív formájában. Az interjút adó személyek életkoruknak és több évtizedes szakmai tapasztalatuknak és karrierútjuknak köszönhetően több olyan élethelyzettel is találkoztak már, ami bizonyos fokú személyiségváltozást eredményezett náluk. Az online kérdőívet kitöltők körében nagy az életkorbeli szórás, így olyan releváns információkat szolgáltatnak dolgozatomhoz, ami alapján feltérképezhetővé válnak a specifikusan életkorhoz és élethelyzetekhez kapcsolódó transzformatív tanulási helyzetek.

A dolgozat szerzője: PÁKÁNÉ SZARKA MAGDOLNA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Kraiciné dr. Szokoly Mária PhD

**TANÍTÓK AZ ÉLETHOSSZIG TARTÓ TANULÁS FOLYAMATÁBAN
(A TANÍTÓK KÉPZÉSE, TOVÁBBKÉPZÉSE A HAZAI TÁRSADALMI
KIHÍVÁSOK ÉS AZ EURÓPAI UNIÓS ELVÁRÁSOK TÜKRÉBEN)**

Kulcsszavak: *élethosszig tartó tanulás, tanítóképzés, pedagógus továbbképzések*

A társadalmi sikeresség alapkövetelménye a XXI. századi elvárásoknak való megfelelés, ezt pedig csak folyamatos tanulásval tudjuk elérni Számos ország, így hazánk is kidolgozta a tudásgazdaság jegyében az élethosszig tartó tanulásra vonatkozó irányelveket.

Az óvoda és az általános iskola, azon belül is az alsó tagozat szerepe meghatározó, mert ekkor alakul ki a gyermekekben a tanulásval való viszony, a személyes motiváció, ami az élethosszig tartó tanulás feltétele. Témaválasztásomat személyes indíttatásom is indokolja, mert a tanítás mellett mindig törekedtem a megújulásra is. Gyakorló tanítóként, negyvenöt évesen nyertem felvételt az ELTE PPK Andragógia mester szakára. A közoktatásban zajló aktuális változások - pedagógus életpályamodell- és a magammal szemben felmerülő szakmai továbbfejlődés igénye sarkallt arra, hogy mesterképzésre jelentkezsem. Munkám során tapasztalom, hogy a sikerélmény, a pozitív megerősítés mennyire fontos a kisiskolásoknak ahhoz, hogy a tanulásval élménynek éljék meg, pozitív attitűd alakuljon ki bennük a tanulásval kapcsolatban.

Úgy gondolom, hogy a kor kihívásainak való megfelelés folyamatos tanulásval vár el a tanítóktól is. Dolgozatomban ebből kiindulva a következő kérdésekre kerestem a választ: A folyamatos gazdasági, társadalmi változások, valamint az Európai Unió irányelveinek való megfelelés vajon milyen követelmények elé állítja a tanítókat, a képző intézményekben dolgozókat és a pedagógus továbbképzést szervezőket? Hogyan változik a tanítás-tanulás folyamatában a pedagógusok, és az őket képzők feladata? Kutatási célom volt az említett kérdéseknek megfelelően empirikus kutatás keretében annak vizsgálata, hogy a gyakorló tanítóknak van-e igénye a megújulásra, fontosnak tartják-e az élethosszig tartó tanulásval. Tudatosan építik-e a hazai pedagógusok karrierjüket, az új pedagógus életpálya modelltől várható-e változás a jövőben?

Több mint 120 kérdőívvel kerestem meg Budapest különböző összetételű általános iskoláiban tanító pedagógusokat. Félig strukturált interjú keretében információt szereztem a továbbképzések szervezésében, tervezésében, megvalósításában résztvevőkkel a tanítóképzés, és a tanítói továbbképzések eddigi rendszeréről, mai helyzetéről.

A dolgozat szerzője: SZAUER ISTVÁN
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Ollé János PhD

IDŐSKORÚAK ONLINE TEVÉKENYSÉGÉNEK TÁMOGATÁSA

Kulcsszavak: *időskor, informatika oktatás, problématerkép*

A technika fejlődési sebessége utolérhetetlen. Még tölem, Y-generációs, a technikai fejlődésre nyitott személytől is komoly aktivitást igényel egyes területek aktív követése. Ez a tendencia kegyetlenül tör előre, nem törődve azzal, hogy kit vagy kiket hagy maga mögött. Potenciális veszélynek vannak kitéve az időskorúak, akik ráadásul sztereotíp általánosítás áldozataivá is váltak: „Az idősek már nem foglalkoznak a modern világ vívmányaival.” Tévedés!

„Öregember nem vénember.” Ha a KSH adataira támaszkodhatunk: az Európai Unióban majdnem minden második legalább 55. életévét betöltött személy rendszeres internetfogyasztó, de Magyarországon is 37% az aránya az online tevékenykedők számának ebben a korcsoportban.

Ha az unoka nem hajlandó felállni a gép elől, mi mást tudna tenni a nagyszülő, minthogy leül ő is az unoka mellé. A külföldre költözött utódokkal a legkiválóbb kapcsolattartó környezetet a világháló. Andragógus hallgatóként nem kerülhetem el az élethosszig tartó tanulás igényének figyelembevételét az időskorúak körében sem. Természetesen talán az egyik legfontosabb ok az online megjelenésre, hogy az időskorúak sem szeretnék kimaradni a csodából, az új világ szórakozásából.

Magyarországon szerencsére több program is létrejött az időskorúak informatikaoktatásáért (Unoka- Nagyszülő Informatikai Verseny; Kattints rá, Nagy! program). Néhány oktatóval készített interjúból azonban azt a következtetést kell levonnunk, hogy az időskorúak oktatása más, mint normál értelemben vett felnőttoktatásban. Számptalan nehézségbe ütköznek, melyek az oktatókat egyedi módszerek kialakítására és alkalmazására készítik. Ráadásul, mivel a téma aktuális, frissen kialakuló, így szakirodalmak száma is elenyésző, a tapasztalatok pedig ritka esetekben kerültek papírra.

Dolgozatomban kutatom az időskorúak informatika oktatása és online tevékenysége közben felmerülő, rájuk jellemző problémákat. Kutatásom célja ezek lehető legpontosabb összegyűjtése, összefoglalása és problématerképek készítése.

A dolgozat szerzője: SZEMÁN ZOLTÁN LÓRINC

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Ollé János PhD

A VIRTUÁLIS KÖZÖSSÉGEK FEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI ÉS KORLÁTAI

Kulcsszavak: *közösség alapú tanulás, virtuális oktatás, közösségfejlesztés, informális tanulás, digitális állampolgárság*

A közösség alapú tanulás, illetve a virtuális térben megjelenő új tanulási módok alkalmat adnak arra, hogy egy kutatás keretén belül feltérképezzük a virtuális közösségek oktatási lehetőségeit, szembesüljünk a kihívásokkal és korlátokkal is. A dolgozat virtuális közösségek, mint a tanulást támogató rendszer hatékonyságának, fejlesztésének lehetőségeit és korlátait vizsgálja a felnőttek tanulásának perspektívájából.

A változó, zömében információ-kommunikációt használó felnőttek, egyre kevesebb időt tudnak ráfordítani a nem közvetlen, a munkájukhoz kapcsolódó továbbképzésre, tanulásra. Szakdolgozatomhoz egy olyan kurzust hoztam létre, melynek kettős szerepe van. Egyrészt megismerteti a jelentkezőket a virtuális tér adta lehetőséggel, ismerteti annak eszköztrendszerét, miközben egy közösségformáló szerepe is van, amelynek ívén közösségépítő, illetve programokat szervező aktív csoport létrehozása a cél. A kutatás, közvetlenül figyeli meg a résztvevők aktivitását, megjelenését és viselkedését, miközben kérdőívvel támogatva, illetve mély- és csoportos interjúkat közvetve alakulnak ki az eredmények. A virtuális közösségben való tanúlással foglalkozó külföldi szakirodalmak segítségével, kipróbáljuk az egyes módszertani lehetőségeket.

Nem kifejezetten egy olyan kutatás létrehozása volt a célom, mellyel kizárólag a hipotéziseimet kívánom igazolni, hanem a kutatást előhívó kurzus - mely valójában egy közösség-formáló találkozó - bővítését megcélzó, a jövőben aktív programokat szervező virtuális közösségi hálózat létrehozása is.

A téma kidolgozása során, a kutatás eredményeinek tekintetében megfigyelhető, hogy ezt a közösségi teret nem kizárólag a fiatalok, hanem 30-40 évesek használják leginkább. Az immerzív tanulási környezetben fejleszthetik tudásukat, mentorok, coachok virtuális megjelenésével tanácsadást, életvezetést kaphatnak, emellett a vizualizáció, a katasztrófa-mentes tesztkörnyezet kialakítása, a hitelesen működő modellek tanulmányozása révén jelentős tudás megszerzését érhetik el. Végezetül, a virtuális közösségek nem csak kizárólag a virtuális életben a közösségfejlesztésben hatékony, hanem fontos eleme lehet a digitális állampolgári tevékenységnek, a produktív és kreatív kifejezőképesség megnyilvánulásának.

A dolgozat szerzője: SZIMA VIKTÓRIA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Fehér Katalin CsC

KLEBELSBERG KUNO MŰVELŐDÉSPOLITIKÁJA

Kulcsszavak: *Klebensberg, művelődés, népiskola, Collegium Hungaricum*

Munkámban Klebensberg Kuno gróf, a nagy kultuszminiszter életművét tárom fel, különös hangsúlyt helyezve a gróf életének és munkásságának székesfehérvári vonatkozásaira. A témaválasztást személyes érdeklődés motiválta, mivel a magyar oktatás egyik forradalmasítójának tartom, és dolgozatommal szeretnék tisztelni tevékenysége előtt. Emellett írással szeretném Klebensberg szerepét láthatóbbá tenni a mai Fehérváron.

A téma aktualitással rendelkezik, hiszen Székesfehérváron 2012-ben konferenciát tartottak a gróf emlékére, 2013-ban pedig kiállítással – Szent István Király Múzeum: 1919-1945, Egy korszak traumák között, Hamupipókéből Tündérkirálynő, városfejlesztés a 30-as években Székesfehérváron) és szoborállítással is megemlékeztek a kultuszminiszterről.

Dolgozatomban igyekszem kiszélesíteni a korábbi kutatások kereteit és a klebensbergi művelődéspolitikát teljes spektrumát ismertetni. Levéltári kutatómunkával kívánom újszerűvé tenni a szakirodalmi áttekintést. A gróf életének napjainkra gyakorolt hatásával is foglalkozok, ehhez szekunder kutatások adatait (ECO Innovációs Műhely 2012-es ill. 2013-as kutatása ill. a SZIKM „Egy korszak traumák közt” kiállítás látogatói felmérése), és saját kérdőíves lekérdézezem adatait is felhasználom. A saját lekérdézezem célja annak feltárása, hogy Fehérváron mennyire közismert a kultuszminiszter munkássága. Ezekkel kívánom igazolni, hogy Székesfehérváron is érezhető volt Klebensberg kultúrpolitikája, és még megvannak nyomai napjainkban is.

A dolgozatom eredményeit a Szent István Király Múzeumban tartandó előadás során ismertetni is fogom, hogy megerősítsem azt, hogy a gróf Klebensberg Kuno sok szálon kötődött Székesfehérvárhoz és tevékenységét a ma embere sem hagyhatja figyelmen kívül.

A dolgozat szerzője: TAKÁCS ANITA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Ollé János PhD

DIGITÁLIS MŰVELTSÉG FELNŐTTKORI SAJÁTÓSSÁGAI

Kulcsszavak: *digitális állampolgárság, digitális műveltség, kommunikáció és eszközhasználat, digitális kompetenciák felnőttkori fejlesztése*

A felnőttkori tanulás sajátosságait elemezve egyre kevésbé hanyagolható el a digitális műveltség témaköre, mely során előkerül a digitális állampolgárság fogalma és kompetencterülete is. Az ELTE PPK ITOK Digitális Állampolgárság 2013 (digitalisallampolgarsag.hu) kutatása során az ISTE modellből kiindulva létrejött a módosított hazai digitális állampolgárság modell. Az országos kutatás célcsoportját a tanulók és pedagógusok mellett a nem pedagógusként dolgozó felnőttek képezték. A mérőeszközök kidolgozása előtt előkutatásként a Virtuális Egyetem szervezésében „Gondolkodjunk együtt a digitális állampolgárságról” címmel online nyári kurzus indult. Az ősszel elkészült online kérdőív – a kurzus tapasztalatait figyelembe véve – a háttérkérdések mellett a három kompetenciaszint (kommunikáció és eszközhasználat, tevékenység és viselkedés, értékkeremtés és produktivitás) kérdéseit tartalmazta szerepekre bontva.

Dolgozatom az online kurzus andragógiai elemzését a kommunikáció és eszközhasználat szempontjából közelíti meg, valamint a nem tanári felnőtt kérdőív első kompetenciaszintjén (kommunikáció és eszközhasználat) és a háttérkérdőívben szereplő speciális kérdések eredményeinek elemzését tartalmazza. A háttérkérdőív többek között olyan kérdésekre tér ki, hogy a kitöltő mire használja az internetet, a digitális kompetenciák területén szükségét érzi-e a fejlődésnek, képezné-e önmagát, vagy tanfolyamra iratkozna be, és mik az elvárásai egy internethasználatot fejlesztő tanfolyammal szemben. A digitális kompetenciák felnőttkori fejlesztése problémakörét körüljárva félig strukturált online interjúk is készültek, ahol a kérdésekre négy fő, ezen belül középiskolai tanár, felnőttoktató, adjunktus és e-learning fejlesztő is válaszolt, így a területet különböző előzetes tapasztalatokból közelítették meg.

Az interjúalanyok szükségesnek tartják a jelenléti és online oktatást is, a valós közösség erejét, ezért a blended learning formát javasolják. A kérdőívet kitöltő 177 fő elenyésző része választaná azonban a képzést közösségi intézményben vagy tanfolyami formában jelenléti képzéssel. A válaszadók 47,9 százaléka munkahelyi továbbképzésre menne el, közel negyedük pedig önképzést végez a témában (26,9 %), illetve ingyenes online kurzusra iratkozna be (24 %). Az interjúban a motivációt, internetes keresést, biztonságot, közösségi kapcsolatokat és a levelezést határozták meg elsajátítandó ismeretként, ezzel szemben a kérdőív a hétköznapi tudást, az e-ügyintéztést, valamint az e-mail fiók létrehozását és használatát jelölte meg kívánt tananyagként. Az interjú és a kérdőív eredményeinek összevetésével célom a megfelelő digitális kompetenciát fejlesztő képzés leírása.

A dolgozat szerzője: TÓTH-FODOR JÓZSEF PÉTER

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Bali János PhD

AZ ANDRAGÓGUS SZEREPE SZOMBATHELY TÖRTÉNETI EMLÉKEZETÉNEK ÁPOLÁSÁBAN

Kulcsszavak: *művelődésszervezés, humánerőforrás fejlesztés, rendezvényszervezés, örökségturizmus*

A fesztiválok több száz éves kulturális jelenségek, melyek eredetileg vallási ünnepekként a szürke mindennapok megszakítását szolgálták. Ma ismét egyre nagyobb kulturális attrakcióvá válva leginkább a helyi közönségnek szólnak, de lehetőség szerint turistavonzó céllal is szerveződnek. E dolgozat célja rávilágítani a Savaria történelmi karnevál társadalmi előnyeire és lehetőségeire egy felnőttképzési szakember szemszögéből, aki a gazdasági és anyagi hasznon kívül a műveltség terjesztésének jelentőségét állítja középpontba, egy hosszú távú szociális fejlődés érdekében.

A dolgozat az andragógus kompetenciák hasznosításának lehetőségeit kutatja, így részletesebben azt foglalja magában, hogy egy andragógus hogyan tud beilleszkedni a rendezvényszervezés és az emberi erőforrás fejlesztés világába, valamint mely feladatok elvégzésére alkalmas egy nagyszabású kulturális örökséget középpontba állító rendezvényen. Összességében tehát a felnőttképzés informális és non formális tanulóssal kapcsolatos munkaterületéről szeretnék képet kapni, annak érdekében, hogy meghatározhatóvá váljanak azok a kritikus szervezési területek, amelyek alapvetően befolyásolják a kulturális rendezvény által nyújtott ismeretek minőségét és – közvetetten – a résztvevők tanulásának sikerességét.

A dolgozat alapvetően hatásvizsgálaton alapuló feltáró, leíró jellegű. Képet ad a Szombathelyi Kistérség kulturális életének egy szeletéről és az ezzel kapcsolatos emberi erőforrás fejlesztési lehetőségeiről. Ezek jelenlegi erősségeit és gyengeségeit bemutatva próbál rávilágítani a fejlődést veszélyeztető, hátráltató tényezőkre is.

A dolgozaton túlmutató, még feltárandó és megoldandó feladat meghatározni, hogy Szombathely város lakossága mit tud profitálni Savariából, vagyis a Karnevál és a karneválközi időszak összefüggései milyen életminőség-javulási potenciált hordoznak magukban.

A dolgozat szerzője: UDVARDINÉ SZALATNYAI ERIKA

Szak: Andragógia MA

Témavezetők: Dr. Arapovics Mária PhD és Dr. Sebestény István PhD

CIVIL SZERVEZETEK TÁRSADALOMRA GYAKOROLT HATÁSA (A ZUGLÓI CIVILHÁZ LÉTREHOZÁSA)

Kulcsszavak: *zuglói civilek, közösségépítés, együttgondolkodás, élhető környezet, önkéntesség*

Kutatásom célja, hogy a hamarosan megnyíló Zuglói Civilház indításához felmérjem a helyi civil szervezetek igényeit, jövőbeni terveit; felderítsem, hogy miképpen lehet minél több polgárt bevonni az élhetőbb Zugló megteremtésébe és e közben az önkéntes tevékenység hogyan hat a résztvevő személyre magára, milyen irányban változtatja meg.

Szakedolgozatom első felében feltérképezem a szakirodalmat, amely megalapozza az empirikus alapokra helyezett kutatásaimat. Először fogalmi tisztázással kezdem, majd feltárom a civil történelem előzményeit, a különböző civil elméleteket, amelyek kihatnak a XXI. századi civil szerveződésekre. Ezek után rövid ismertetésben térek ki a civil szervezeteket érintő jogi és gazdasági szabályozásokra, amelyek magában foglalják a helyi önkormányzatokhoz kapcsolódó viszonyaikat.

Dolgozatom fő részében a civil társadalom és a tanulás kapcsolatával foglalkozom. Századunkban követelmény az iskolarendszeren is túl mutató tapasztalat- és ismeretszerzés. Napjainkban hozzá kell hogy tartozzon az életvitelünkhöz a kreativitás és az innováció, amit az egész életen át tartó folyamatos tanulás tarthat fenn. Ebben nagy szerepet kaphatnak -és vállalniuk is kell- a civil szervezetek. A tanulás, a közös gondolkodás, a közösségépítés nagyban hozzásegíti a személyt, hogy Európai Uniósi állampolgárrá válhasson.

Azt, hogy miképpen válhatnak a zuglói polgárok közösséggé, egy meghívott előadó prezentációjával igyekeztem segíteni, amely előtt interjút készítettem a Civilház koordinátorával terveiről és egy kérdőívvel megkerestem a leendő Civilház használóit. Dolgozatom egy felmérés kezdete, amelyet később a zuglói civilszervezetek képviselőivel tervezünk folytatni.

A dolgozat szerzője: VARSANDÁR ZSUZSANNA ANDREA

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Kraiciné dr. Szokoly Mária PhD

AZ ANDRAGÓGIA SZEREPE AZ ÉLETKÖZEPI KRÍZIS KEZELÉSÉBEN

Kulcsszavak: *kríziselméletek, életközépi válság, felnőttkori tanulás*

Életünk folyamán számos nehéz időszakon kell átjutnunk, függetlenül attól, hogy tinédzser, középkorú, vagy idősebb generációba tartozunk. Személyiségünk és tapasztalataink meghatározzák, hogy hogyan viszonyulunk a számunkra problémás helyzetekhez, a megoldás során szerzett ismereteket, tapasztalatainkat hogyan építjük be tudáskészletünkbe, hogyan fogjuk tudni a következő hasonló eset során felhasználni. Az ember életében a krízis egy olyan időszak, amikor egyéni, családi vagy akár társadalmi életéről döntést kell hoznia. Hajduska Marianna a krízislélektan egyik kutatója szerint „ez a döntés új eszközöket, új stratégiát igényel, mert a már meglévő konfliktusmegoldások, utak, addig bevált szabályok már nem működőképeseek”.

Dolgozatom alapját jelentő kutatásom egy aktuális, valós, de rejtett társadalmi jelenség, a felnőttek életközépi krízisének egy olyan dimenzióját vizsgálja, melyben a krízis egy kényszerű, vagy önkéntes útkeresés – foglalkozás vagy munkahelyváltás - mentén alakul ki. Tapasztalatom szerint egyre többen vannak, akik az előbbi vagy az utóbbi okok valamelyike miatt kerültek nehéz gondolati, érzelmi, anyagi helyzetbe és nem tudják hogyan tovább.

A dolgozatomban a krízishelyzetek néhány kiemelt problémacsoportjával foglalkozom. Vizsgálom, hogy milyen szerepet tölthet be az andragógia tudománya és a felnőttképzési tanácsadó szakember a felnőttek krízishelyzetekre történő felkészítésében és azok kezelésében.

Hipotézisem szerint napjainkban a felnőttképzés egyik újszerű feladata, hogy a felnőttképzési szolgáltatások, ezen belül a tanácsadás keretében biztosítsanak szakképzett tanácsadókat, akik megfelelő módszertan birtokában segíteni tudják a felnőtt személyeket válsághelyzetben, így életközépi válságok esetén is.

A dolgozat a releváns pszichológiai és andragógiai szakirodalom dokumentumelemzésén, az empirikus kutatás a félig strukturált interjú módszerén alapul. Az interjúkat egyrészt krízishelyzetben lévő személyekkel, másrészt andragógiai végzettségű szakemberrel készítem.

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	5
Bevezető	7
Az andragógia alapszak hallgatóinak munkái	
Nappali tagozat, művelődésszervező szakirány	
Földesová Réka: Felnőttek társadalmi egyenlőtlenségei – A lovasterápia lehetőségei	12
Havrancsik Dóra Zsuzsa: A harmadik kor művelődése: közös siker kritériumai a szabadidős geroedukációban	13
Horváth Dalma: A nyugati kultúra hatása a kádár-rendszer ifjúságára	14
Horváth László: Felnőttkori tanulás atipikus életpályákhoz	15
Horváth Zsuzsanna: Az Aczél György-féle 3T kultúrpolitika a színház világában	16
Kalocsai Krisztina: A művelődésszervezés lehetőségei az ifjúsági csoportkultúrákban	17
Kürti Krisztián: A roma kultúra láthatósága napjainkban.....	18
Pataki Rebeka Anna: A digitális egyenlőtlenség és a fiatal édesanyák	19
Pelsőczy Tünde: A polgári lét és a színház kapcsolata	20
Szabó Orsolya: A média, mint egészségformáló tényező a felnőttek körében	21
Nappali tagozat, személyügyi szervező szakirány	
Farkas Adrienn Nikolett: Andragógusok – személyügyi szervezők, a HR életpályán.....	24
Fehér Gábor Bence: A kriminálandragógia alapjai.....	25
Glaser Dóra Alma: A kismamák helyzete a munkaerőpiacon - Családbarát munkahelyek.....	26
Guttin Julianna Réka: Társadalmi felelősségvállalás és esélyegyenlőség. Egy vállalat CSR tevékenységének bemutatása	27
Gyulai Laura: Az egészséges magatartás támogatása a munkahelyi környezetben	28

Hencz Júlia: Jólét és a női vezetők	29
Iskum Zsófia Dorottya: Emberi erőforrás gazdálkodás az egészségügyben - Egy egészségügyi szakrendelő képzési, fejlesztési igényeinek felmérése	30
Kádár Zita Ágnes: Női vezetők karrierútjai: akadályok és megoldások	31
Kis Annamária: A bevándorlók gazdasági és társadalmi beilleszkedése	32
Konstantin Izabella Zita: Az anyák szülés utáni munkaerő-piaci reintegrációja.....	33
Mészáros Adrienn: Gyakornoki programok jelentősége a frissdiplomások elhelyezkedésében	34
Nagy Beatrix: A kriminálandragógia alapjai - A fogvatartottak jövőképe az oktatás és foglalkoztatás viszonylatában	35
Sziki Zsuzsanna: Grafológia a kiválasztásban - A munkahelyi grafológia alkalmazása a munkahelyi kiválasztási folyamatban	36
Szilágyi Dóra: Elektronikus tanulási formák alkalmazása a felnőttképzésben.....	37
Szilágyi Gabriella: Olvasási szokások felnőttkorban	38
Szócsová Brigita: A határon túli, felvidéki magyar családok életének alakulása az 1920-as éveket követő időszakban - A lakosságcsere emlékezete a felvidéki családok körében.....	39
Tóth Borbála Réka: Újragondolt nemi szerepek a XXI. századi Magyarországon.....	40
Tóth Daniella: A Fővárosi Önkormányzat kötelező kulturális feladatellátása - Kultúraelméleti és humánerőforrás menedzsment szempontú komplex elemzés	41
Vidra Nóra Valéria: A karrierút és a családi feladatok összeegyeztethetőségének kérdései.....	42
Levelező tagozat, felnőttképzési szervező szakirány	
Baksa Judit: Felnőttnevelés és felnőttképzés megvalósulása civilszervezeti környezetben - A Pálferi, Teljes Életért Közhasznú Alapítvány önkénteseinek vizsgálata a felnőttkori tapasztalati tanulás tükrében.....	44
Barhács-Rakos Csilla: Csepel művelődéstörténeti korszakai/oktatás, intézményhálózat, felnőttképzés	45
Batógné Finta Judit: Látássérült egyetemi hallgatók tanulásának segítése informatikai eszközökkel, lehetőségei a felsőoktatásban	46
Bocskai Mihályné: A Nógrádi Nemzeti Intézet szerepe a reformkori művelődésben	47
Eröss Kata: A felnőttek tanulási és karrierútját meghatározó tényezők.....	48

Gaszó Edit Anna: Az aktív, demokratikus állampolgárságra nevelés	49
Kis Andrea: Századforduló, szecesszió, élettér.....	50
Lukács Andrea: Ugyanaz a pálya? Vezetők karrierpályájának tanulságai magasan képzett nők és férfiak a versenyszféra vállalatainak felsővezetői pozícióiban	51
Mihók Alexandra: Az osztrák képesítési keretrendszer összevetése a magyar keretrendszerrel	55
Molnár Attila Károly: Önfeljesztő mentális gyakorlatok a szabadságvesztés-büntetésüket töltők reszocializációjában	53
Nagy Zsuzsa: Népfőiskolák a lifelong learning tükrében - Fókuszban az időskori tanulás.....	54
Sarac Orsolya: Multikulturalizmus, integráció és a török migránsok helyzete Magyarországon	55
Tar Mária Krisztina: Hivatalnokok és írnokok az ókori Egyiptomban.....	56
Turcsányi Nikolett: Kriminálandragógia, felnőttképzők a büntetés-végrehajtásban	57
Veréb Szilvia: Pedagógus-továbbképzés a felnőttképzés világában	58

Levelező tagozat, művelődésszervező szakirány

Kerényi-Nagy Olivér Péter: Nemi egyenlőtlenség a magyar munkaerőpiacon az '50-es évektől - célok, irányelvek és valóság	60

Levelező tagozat, személyügyi szervező szakirány

Esze Viktória: Álláskeresők munkaerőpiaci fejlesztésének módszerei	62
Stoffer Nóra: Nietzsche és Schopenhauer ember-felfogása és élet-szemlélete.....	63
Tóthné Szalai Alíz: A teljesítményértékelő rendszer kialakításának folyamata a Metem Europe Kft-nél.....	64
Turcsik Renáta: A nők helyzete a II. világháborúban, a Kárpát-medencében Polcz Alaine asszony a fronton című műve alapján.....	65
Varga Ibolya: Motiváció és ösztönzés a közsférában	66

Az andragógia mesterképzés hallgatóinak munkái

Nappali tagozat

Albert Orsolya: A művelődésszervezés lehetőségei és kilátásai Fonyódon	70
Alföldy-Boruss Zsófia: A cigányság integrációja a jazz zene segítségével	71
Almási Viktória: Közlekedési kultúrára való nevelés az autósiskolában.....	72
Babócs Éva: Egy felnőttképzési szervezet kommunikációs stratégiája.....	73
Benkő Nóra: Pályakezdők és fiatal felnőttek helyzete és képzése	74
Fazekas Enikő: A játék, mint módszer helye, szerepe és lehetőségei az idegen nyelvek oktatásában	75
Furстал Levente: Patriotizmus, mint kulturális tőke alternatív önművelődési lehetőségek.....	76
Horváth László: Informális tanulás a munkahelyen: a tudásmegosztás kompetenciájának fejlesztése	77
Kandikó Éva: A hajléktalanok munkaerőpiaci beilleszkedésének támogatása.....	78
Marczel Szabolcs: A romkocsmák, mint kulturális központok: esélyek, lehetőségek	79
Nyul Petra: Fiatal felnőttek informális tanulási szokásai a szabadidőben.....	80
Oravecz Diána: Az andragógia MA képzés a pályaszocializáció tükrében	81
Réti Annamária: A tanulás megjelenése a fiatal felnőttek életcéljaiban (egy felsőoktatásban végzett vizsgálat tanulságai)	82
Rókás Kata: Meseterápiával a lelki egészségért.....	83
Sajóhegyi Andrea: Kulcskompetenciák az emberi erőforrás menedzsmentben - HR toborzás- kiválasztás szakemberek kulcskompetenciái	84
Szabó Ágnes: Az Eötvös Loránd Tudományegyetem külső kommunikációjának elemzése	85
Szabó Dániel: Reneszánsz könyvkultúra Magyarországon	86
Tordai Dorottya: Az életpálya-építés megnyilvánulási formái esettanulmányokon keresztül	87
Tóth Krisztina: Online- és virtuális könyves közösségek.....	88
Varga Lívია: A tanulás, önmegvalósítás, önképzés lehetőségei az egri Kolping család katolikus legényegyesületben	89
Varga Zsuzsanna Györgyi: Generációk közti párbeszéd - intergenerációs tanulás a kulturális intézményekben	90
Veress Ildikó: Az időskorúak szociálandragógiája - az idősek halálra történő felkészítésének andragógiai lehetőségei.....	91
Zsigmond Brigitta: Vállalati önkéntesség helyzete Magyarországon.....	92

Levelező tagozat

Andrási Bernadett: A tanítók továbbképzésének lehetőségei az iskolán kívüli oktatásban	94
Boda Edina Erzsébet: A Városmajori Gimnázium és Kós Károly Általános Iskolában tanuló fiatal felnőttek jövőképe a XXI. században	95
Bot Krisztina: Új fejlesztési irányok a felsőoktatásban a Magyar Képesítési Keretrendszer bölcsészettudományi területén belül az attitűd, autonómia és felelősségvállalás deskriptorainak vizsgálata.....	96
Fehér Krisztina: Az oktatásszervezők kompetenciái.....	97
Kamjén Brigitta: Új fejlesztési irányok a felsőoktatásban	98
Korom Erik: előzetes tudásfelmérés elektronikus támogatása a felnőttképzés tükrében	99
Nagyné Kalina Andrea: Az időskori tanulás – az egészségmegőrzés tanulása, demencia.....	100
Öregdi Izabella Eszter: A nem - formális és informális módon szerzett tudás beszámítása az oktatásba A tudás nem ismer határokat. Élethosszig tartó tanulás a munkaerő-piacon	101
Pintér Tiborné: Andragógia a hajléktalan ellátásban	102
Pipó Zsuzsa: A transzformatív tanulás megnyilvánulási formái az andragógus életpályán.....	103
Pákáné Szarka Magdolna: Tanítók az élethosszig tartó tanulás folyamatában (a tanítók képzése, továbbképzése a hazai társadalmi kihívások és az európai uniós elvárások tükrében).....	104
Szauer István: Időskorúak online tevékenységének támogatása	105
Szemán Zoltán: A virtuális közösségek fejlesztésének lehetőségei és korlátai	106
Szima Viktória: Klebelsberg Kuno művelődéspolitikája.....	107
Takács Anita: Digitális műveltség felnőttkori sajátosságai	108
Tóth-Fodor József Péter: Az andragógus szerepe Szombathely történeti emlékezetének ápolásában.....	109
Udvardiné Szalatnyai Erika: Civil szervezetek társadalomra gyakorolt hatása (a Zuglói Civilház létrehozása).....	110
Varsandár Zsuzsanna: Az andragógia szerepe az életközépi krízis kezelésében.....	111
Tartalomjegyzék	113

